

B
ROTO
BIBLIOTEKA
X-100
S F

ČOVEK VAN VREMENA

BROJ 16 ● 200 DINARA

S. TYRKLEY

NAUČNA FANTASTIKA

16

1986.

S. Tyrkley

**ČOVEK VAN
VREMENA**

X-100

Urednik izdanja

GRADIMIR PAŠČANOVIĆ

Recenzent

V. URBAN

Izdaje i štampa: Novinska, izdavačka i štamparska radna organizacija »**DNEVNIK**«, **OOUR** »**IZDAVAČKA DELATNOST**«, Bulevar 23. oktobra 31 Novi Sad, telefon (021) 621-555. Broj žiro-računa: 65700-603-6350. Direktor **NIŠRO** »**DNEVNIK**«: **JOVAN SMEDEREVAC**, Rukovodilac **OOUR** »Izdavačka delatnost«: **ILJA VOJNOVIĆ**, Glavni i odgovorni urednik **OOUR**: **TODOR ĐURIĆ**, Urednik Redakcije knjiga: **MILORAD PREDOJEVIĆ**, Sekretar Redakcije: **ZDENKA KARABASIL**, Tehnički urednik: **JULIŠ ARVANITIDIS**, Korektori: **JELENA HRUBENJA I ANA ČOR**

Tiraž: 35.000 primeraka

UKOPIŠI SE NE VRAĆAJU

ČOVEK VAN VREMENA

1

Niz stepenište je silazio hladni i neosetljivi Vremenar.

Za Olisa je ta noć bila mračna i prepuna slutnje. Prvi put otkako je smešten ovde, u malom jezeru nisu se ogledale zvezde. Predznaci neumitne bure i zlokobnog znamenja drhtali su na površini vode, tamne kao mastilo. Neprijatna drhtavica držala ga je već osam časova i osećao je da je ovo za njega noć odluke. Dignuvši pogled, suoči se sa tamnim nebom. Brod je još uvek stajao tamo, ogroman i nepomičan, samo je njega čekao. To je bio predznak svirepe bure i nasilja koje mu je donosio. Još u toku dana video je oznake; odmah je znao njegovu namenu.

Šta su još uvek čekali? Možda su neumoljivo pokušavali do samog kraja u nadi da će ga upravo sada slomiti? Možda, pomisli, nisu ni napustili tu pomisao. Samo kad bi i on sam to znao.

Uzdahnu duboko i vrati se u zgradu. Na terminalu je bilo upaljeno crveno svetlo, koje je žmirkalo u ravnomernim impulsima. To je značilo polazak. Olis se umorno nasmeši. Nije imao nikakvih stvari da ponese sa sobom, samo je pogledom zaokružio celinu u kojoj je proveo svoja poslednja tri meseca usamljenosti. Lagano, gotovo bez šuma, zatvori vrata za sobom. Više nije bio Olis, umorni.

Doktor se okrete Upravniku.

– Mislite li da je ovo adekvatan odgovor Vremenaru?

Suvim, duguljastim licem Upravnika prelete zlorad osmeh. – Svakako – odvrati, ne skrećući pogled sa Vremenara, koji je stajao u tami, uspravan i nepomičan. Nije mogao da ih vidi, nalazili su se sprat iznad njega. – Svakako – nastavi Upravnik – sami ste više puta rekli da ste sve pokušali. I kakvi su, na kraju, rezultati? Nikakvi. Nikakvi, Doktore. Nema ih.

– Bio je, jednostavno, nedodirljiv za naše pokušaje – reče zamišljeno Doktor.

– Da, da... upravo tako – nedodirljiv... A mi nismo mogli dopustiti da nam se smeje u sebi. Siguran sam da to upravo radi, ili je to činio sve dok se nalazio ovde na Klinici. Bar do dolaska broda. Nadam se da mu je smeh tada preseao. Taj potpuni gubitak svake nade.

– Nisam baš u to ubeđen – promrmlja Doktor, češući podbradak.

Upravnik za trenutak skrete pogled sa Vremenara, da bi Doktora obdario nimalo simpatičnim osmehom. Lice mu je u tim trenucima bivalo još uže i suvlje.

– Ne budite toliko prokleta sentimentalni – obrecnuo se. – Valjda znate kakvu nam je zbrku učinio taj čovek. Kolike smo samo troškove imali! Nesagledive. Ogromne. A šteta? Da ne govorim dalje...

Doktoru postade neugodno. Moglo je izgledati da se zalaže za stvar koja je odavno bila otpisana.

– Šta time želite da kažete?

– Mnogo smo izgubili sa njim. Suviše blago se, na kraju, postupilo, previše čak, ako se ja pitam... Upravnik se namršti.

– Ipak... – nastavi nesigurno Doktor – da li je sve ovo sa njim imalo smisla?

– Kako to mislite? – Upravnikov pogled bio je opasno prodoran. Nije nikada voleo zagonetke i uviđeno izražavanje. Doktorov debeli podbradak se obesi.

– Hoću da kažem da je još u startu bilo pogreški. Možda mu je ipak trebalo više verovati. Mašine su iscedile gotovo sve iz njegovog mozga. I? Ništa. Ništa više od onog što i sami nismo znali. Vreme... to je sigurno pakao kroz koji ne bi dva puta prošao bez posledica. Verovatno ni sam nije siguran u to šta je u stvari. A ako je sve iskonstruisao, onda... onda gubimo genijalnog glumca, koji je sposoban da obmane i kompjutere.

Doktor naglo začuta, postavši svestan da ga hladne Upravnikove oči netremice fiksiraju. Reći su bile kao sečivo noža.

– Da nisam lično siguran u ono šta ste radili, pomislio bih na osnovu vašeg monologa da ste oduvek bili na njegovoj strani. Ovako mi je, najblaže rečeno, čudno. Ili je i vas obuzeo onim svojim utopljeničkim očima?

– Ne, ne... nismo se razumeli... Doktorov glas je zaškripao kao zardali metal. – Ne žalim ga, svakako. Zaslužio je sve to. Nije želeo da sarađuje... Upravnik dozvoli sebi nešto kao osmeh. – Eto vidite. Nije želeo, kažete. A zašto? Reći ću vam to,

Doktore. Sve naše ponude jednostavno je ignorisao, jer je želeo dvostruku igru. Da zadrži znanje koje je posedovao a i da pokupi ono šta smo mu nudili. Dugo, predugo nas je vukao za nos. Lovili smo ga nemilosrdno, ne žaleći napore. I sada je tu.

– Spreman da poleti – upade Doktor. – Gde je tu svrha? Zar se nije on sam predao?

Onda oseti da nije baš to morao da spomene. Niz levu stranu Upravnikovog lica prostrujao je grč gneva.

– Zato jer je morao! Bio je pritešnjen, ulovljen, nabijen i sateran u vremenski tesnac kao premoreni jelen u klanac! Tu je ostao da propada! U redu, i tu je u pitanju bilo šest stotina godina, nismo mogli mnogo da mu naudimo, ali ni on više nije imao onakvu slobodu kretanja kao ranije kada nam je izmicao kao riba kroz vodu. Sada je bio naš, shvatate li to, Doktore? Posle toliko vremena mi smo ga držali blizu nas. Mogao je da krene sa drugim vremenskim talasom, da iskoristi neku novodošlu vremensku plimu, mogao je. Ali, pre ili posle, opet bi bio naš. Išli bismo za njim u stopu.

– Nije imao izbora... – promrmlja Doktor.

– Šta? Moguće... uglavnom, mi smo sada vodili igru, imali smo sve. Imali smo spiskove svih temporalnih grešaka koje smo napravili u prošlosti, posedovali smo i intersektorsko planiranje, tako da smo mogli automatski da reagujemo u situaciji kada bi napravio prodor u pojedini sektorski deo. Mogli smo odmah da na osnovu podataka napravimo i nove temporalne obrasce i automatsku prognozu dugih vremenskih raspona u kojima bi se on pojavljivao. Sada više nije mogao našim tragačima da zavarava trag i onako bezobrazno izmiče. I stezali bismo vremenski krug oko njega, pretvorili ga u nerazorivi i neprobojni vremenski

obruč i on bi na kraju sam tražio predaju. Ne bi imao kuda, shvatate li, Doktore? Sudarao bi se u vremenu sa našim tragačima, naletao bi na njih, ne bi znao ni ko su ni odakle su, ne bi znao više ništa.

Doktor protrija slepoočnice.

— Jedno ipak ne shvatam, Upravniče.

— A to je?

— Šta će vam, posle svega, Vremenar? Sada ste u mogućnosti da vreme mnogo bolje kontrolišete i istražujete nego onda kada je on pobegao. Uspeli ste i da se preda... to jest, da ga uhvatite. Njemu je sudeno, zar ne? Ovde je bio... hm, pa ilegalno u najmanju ruku. Vlastima je to ostalo nepoznato.

— I ostaće nepoznato. Za njih on više ne postoji. Ali, za nas i celokupno vreme postoji i te kako. Mi smo sve to postigli mašinama, a on je to uspeo umom. Kako? To još uvek ne znamo, niste uspeli da to izvućete iz njega. Suviše jake barijere postavio je u svom umu. Zamislite da i mi možemo tako da se krećemo kroz vreme?

Upravnik zatrese glavom. — A sada? Vremenar je uslovio sve nas da se nađemo u ćorsokaku, nesposobni da dalje krenemo u vreme. Svaka naša akcija i plan propada, jednostavno ne uspeva. A odgovor je sve vreme u njemu.

— Zašto ga onda puštate?

Lukavi osmejak skliznu niz donju usnu suvog lica. — Upravo zbog toga. Tamo gde ide biće suviše teško i za njega samog. Mi ćemo biti blizu, onoliko koliko to budemo u stanju. Ako ikada poželi da se otvori, bićemo tu.

— Nadajmo se — reče Doktor. — Ako je on pravi Vremenar, s obzirom da je rekao...

— Rekao? Rekao? Upravnikov glas podiže se do neprijatne visine. — Ne budite smešni, Doktore! Šta je rekao — da je jedan od klona, koje smo za njim odaslali u vreme? Zar

je mislio da smo svi budale? I da verujemo njemu — Vremenaru? Jedinom čoveku koji je zakoračio u vreme? Glupost!

Doktor je ćutao zagledan u tamnu priliku koja je nepomično stajala na tremu i čekala. Šta li je u tom trenutku mislio? Da li ih je mrzeo, zbog sveg onog petljanja po njegovom umu? Da li je u svom ranjenom mozgu spremao neku strašnu osvetu, koja će se protezati vremenom iz nedara zaborava, gde ga bacaju, do njih samih ovde? Šta je strujalo tom glavom, šta se nalazilo u tom mozgu koji je lutao vremenima, sa saznanjem da pesak njegovog ličnog vremena ističe? Ali, Vremenar nikada nije dopustio da zavire u njegovu ličnost, ostao je tvrd i odbojan do kraja. Nikakva mašina nije otvorila tu komplikovanu bravu uma.

Upravnik kao da mu je čitao misli.

— Da — reče — ništa nije uspelo, ostao je postojan do ovog trenutka. A mogao je toliko da pomogne. Zamislite TO, Doktore: vreme! Upravnikov glas bio je gotovo senzualno obojen. — Bili bismo gospodari svekolikog vremena, gospodari sopstvene sudbine!

— Da li je to ono za čime žudimo?

— promrmlja Doktor. Upravnik ga prostreli pogledom. Taj debeli Doktor bio je nezamenljiv u Institutu i bio je duša projekta, ali ponekad ga je nervirao svojim upadicama i mrmljanjem.

— Šta? Šta ste rekli? Zašto do vruga samo mumlate? Doktor se trže.

— Rekoh ostao je neprobojan do kraja.

— Hm, da — složi se Upravnik. — Tu smo bili bespomoćni. Ali, ni on nikada neće moći svojevolejno da se služi vremenom.

— Ja sam bio apsolutno protiv zverstva koje mu je učinjeno — reče Doktor prezrivo.

— Opet ta vaša sentimentalnost — naruga se Upravnik. — Budite

malo praktični... Zar je trebalo da ga ostavimo sa sposobnošću koju poseduje? Pre ili kasnije, blokade bi spale, i onda? Ostatak može da zamisli i vaša ograničena mašta! Ne bi nimalo oklevao da se okrene protiv nas!

— Ja mislim da bi postupio suprotno — reče Doktor. — Nestao bi. Otišao negde. Vreme je beskrajan okean. Previše je umoran i razočaran za bilo šta drugo.

— Beskrajan okean — kakva teatralnost! — naruga se Upravnik. — Vreme je matematika i samo matematika!

— Za nas, da. Ali ne i za njega — nastavi Doktor, ne obazirući se na primedbu. — Možda su njegovi razlozi bili dovoljno ubedljivi da to sve zaključano zadrži u sebi. Možda mu, jednostavno, nismo pružili priliku da nam sve to obrazloži.

— Na kraju će on ispasti žrtva a mi krivci! A što je vremenska disciplina u gadnom zastoju i što niko ne može da pruži objektivnu prognozu da li ćemo i kada napraviti korak dalje, to vas ne interesuje! Rešenje drži naš Vremenar u svojoj glavi. Zaključano.

— Rešenje koje nikada neće izaći iz tog prostora — progunda Doktor, buljeći kroz prozor u mrak. — Suviše dobro smo se obezbedili.

— Morali smo, morali smo — reče Upravnik. — Podigli smo barijeru oko njegovog uma istovremeno ostavivši odškrinuta vrata. A iza njih leži ludilo. Ako posegne sam za tim vratima, bez naše pomoći, ostaće da većito kruži ludilom. Mi imamo ključ, šifru koja vodi jedinom pravom putu. A njih ima praktično bezbroj, zar ne, Doktore?

Debelo lice boje dunje odvoji se od okna. — Da — reče — da. Praktično bezbroj. Možda i više.

— Tu smo — nastavi Upravnik. — U moru ludila nikada neće uspeti da pronade pravu, spasonosnu kap koja ga interesuje! Tako smo i sada

u pat poziciji. A pokušaće, Doktore, pokušaće ponovo da posegne za vremenom, pre ili posle. Opeći će se, jednom, a zatim sve iznova... Tamo gde ide, gore je i od blagoslovenog ludila i biće mu potrebno nešto za šta se može čvrsto uhvatiti, inače će ga rastrgnuti očaj i potpuna nemoć. A vrata košmara su, ne zaboravite, samo pritvorena...

— Ja to ne zaboravljam — prokašlja Doktor. — Ja sam mu ih i implantirao...

— Svakako — hladno konstatova Upravnik. — To je i jedini vaš valjan posao u svoj ovoj zbrci oko Vremenara. Na njega već čekaju... tamo...

— Znači... znači, ipak ide tamo? — promuca Doktor. — To, u najmanju ruku, nije humano.

— Ne zaboravite njegov zločin — odvrati svirepo Upravnik. — Kazna je ništavno mala i neodgovarajuća. Posle svega nikako nije mogao da ostane sa normalnim ljudima poput nas. Ali, uvek će imati priliku za povratak.

Doktorom prostruji jeza. Reči koje je izgovarao Upravnik bile su potpuno lišene smisla. Odatle nije bilo povratka. Brod će odneti Vremenara pravo u pakao, u još luđi košmar od onog koji se nalazio u njegovoj glavi. Biće odbačen na mesto koje nije postojalo ni na jednoj astro karti, među svirepe hijene poludele od beskonačne usamljenosti i totalnog beznađa, i kojima svaki novi pridošlica znači surovo razbijanje dosade.

— To znači samo jedno — prošapta doktor, posmatrajući priliku, dole, u senci. — Za Zemlju Vremenar više ne postoji. Ta nada koja mu je ostavljena, to je krajnja muka kojoj je podvrgnut. A on to nikada neće moći da sazna. I ako poželi razgovor kucaće na večno zatvorena vrata.

Upravnik se prezrivo namršti, ostavivši ga bez odgovora, koji je Doktor i sam znao. — Vreme je da

krenemo dole – reče. – Sada će poslati kapsulu po njega.

Vremenar ih ugleda kako izroniše iz tame. Ta dva čoveka su predstavljali poslednju vezu sa svetom koji je ostavljao. Prošlost se cepala, ostavljajući mu samo odjeke u otupelom telu. U ustima je osećao gorak ukus izgubljenosti. Bio je pun obične, ljudske poraženosti.

U toku sveg ovog vremena nije mislio na ove poslednje trenutke. Svetla nit paučine odvajala se od lepljive senke broda na nebu, klizeći ka njemu. Dolazili su. Znao je da su ga namerno pustili da stoji ovde na tremu sve do sada i da prebira misli. Ali, njegovo čulo sluha propuštalo je zvuke, ne dopirući do njegovih misli. Osećao je, sa približavanjem ove svetle niti, kako mu iz grudi izranja neka nova, sirova snaga, koju su događaji ovde samo probudili. Telo je počelo da reaguje, oslobođeno mentalnih okova.

Opet je osluškivao ono snažno, surovo prizivanje osvete, koje mu je uzmutilo krv. Imao je osećanje da još uvek polažu pravo na njega, dok su stajali i posmatrali ga. Ta lica... kao obešena u tami, posmatrala su ga, zalepljena za njegove zenice. Bio je još uvek njihov, prestupnik koji se otisnuo u vreme, begunac od zemaljskih zakona, čovek koji je nasrnuo i na samog sebe... Morao je što dalje od njih, što dalje, do...

Ssssslllhhhh!

Šum ga natera da odvoji oči od tih izgubljenih pogleda. Insekt se prizemljio bez zvuka i samo otvaranje vrata nateralo ga je da okrene glavu u tom pravcu. Svetlo oko broda bilo je nadomak njegovih nogu. Skide pogled sa njih i krete ka nazubljenom otvoru. Bilo mu je svejedno gde odlazi. Znao je samo da dugo vremena neće videti nijedno ljudsko lice. Do mesta koje su

mu odredili gledaće samo voštana androidska lica.

Upravnikov glas prekide tišinu. Bio je pun trijumfa.

– Grubi su – reče. – Ali, nije bilo drugog izlaza za nas. Za Zemlju.

– Biće sam među androidima – odvrati Doktor. – Neće mu tamo biti nimalo veselo dok ga ne hibernizuju.

Upravnik je buljio u kapsulu koja se smanjivala leteći ka matičnom brodu. – Da, da... – promrmlja – zbilja žalosno... Ali, zar to sam nije želeo? U onom kazamatu od planete, dok mu budu pucale kosti ili se rasipala utroba, poželee hiljadama puta da je ovde, na Klinici. I uvek će iznova hiljadama puta znati da to nikako ne može biti.

– S ovim smo, dakle, zatvorili stranice vremena – reče Doktor. – Šteta. Bilo bi, radi promene, lepo ponekad negde otploviti.

– Uspećemo i bez njega – odgovori Upravnik. – Zemlja nikada nije zavisila od pojedinaca. Potrebno nam je samo vreme.

Iz Doktora odjednom provali zvonki, praskavi smeh. Stajao je i smeja se, debelo telo treslo se u talasima, pokrećući se kao želatin. Krupne suze su iskakale iz očiju, klizile niz obraze na belu košulju stvarajući ružne, sive mrlje i pruge. Grč ga je držao i smeh je izlazio iz njega kao vodoskok nemoći i očaja, sve dok se veliki brod nije izgubio među zvezdama.

Upravnik mu pride i naglo ga prodrmusa, sve dok grč nije popustio, Doktor se smiri, opazivši neskriveno gađenje na Upravnikovom licu. Ovoga puta ništa nije komentarisao. Mučna scena uticala je na obojicu.

Doktor pokuša da se u znak izvinjenja nasmeši dok se brisao. – Ovo je bilo isuviše za mene, Upravniče.

– Shvatljivo. Delom ste ga prihvatili kao ljudsko biće. Vremenar spolja tako i izgleda, ali to je samo njegova omotna ljuštura. Ispod nje, Vremenar je beskrupulozno čudovište. Zato je i odstranjen među druga slična čudovišta, neuspela po bilo kom osnovu. Razumete li sad, Doktore?

– Da, da. Sad razumem – odvratila Doktor, pokušavajući da nešto shvati i razume.

– I znate li šta će on ipak pokušati da učini?

Doktor sleže ramenima. – Nije teško pogoditi.

Pokušaće da otvori um i isproba sebe sa vremenom, i pored svih blokada koje smo mu postavili. Težiće da bosonog pretrči polje posejano oštricama žileta i da stigne nepovređen do daleke šume na horizontu. Tako nekako.

– Upravo tako, Doktore, upravo tako. Mada ja ne mogu da vam odgovorim adekvatnom slikovitošću, slažem se u potpunosti. I tu će naići na svoj prvi košmar koji mu je usađen. A on to naslućuje.

– On to zna. A ipak će pokušati, svejedno.

Upravnikovo suvo lice oblilo je crvenilo zadovoljstva. Njegova čula su bila ushićena, ovaj trenutak je bio poslednji izraz svih onih nastojanja tokom Vremenarovog boravka na Klinici. To je bila Upravnikova duhovna ekstaza, koja je nadmašila poraz sa Vremenarom, a kasnije će ga, isto tako napustiti i ostaviti praznim i šupljim. Njegove reči dodirnuše zamišljenog Doktora.

– I biće bolno, Doktore. Na kraju neće naći mir, već prelazak u drugi košmar, onda treći, četvrti i tako redom. Sve do poslednjeg. A taj poslednji je mesto gde već leti. Sve u svemu, ne bih voleo da sam u Vremenarovoj koži, nikako ne bih voleo.

– Ni ja – odgovori iskreno Doktor. – Ni ja.

2.

Androidi nisu bili nimalo prijateljski raspoloženi. Kao da su ga i oni obasipali nepodeljenom mržnjom. Možda zato što su osećali, ili znali, da se brod ne vraća. Ništa se odatle nije vraćalo. Ako su i znali, ničim to nisu pokazivali. A Zemlja nije mogla da dopusti da se bilo šta vrati odande. Brod je išao samo u jednom pravcu, uvek.

Kapsula je pristala bez udara. Vrata skliznuše uz poznati šum izbijanja vazduha u stranu. Pesnica ga pogodi u leđa i Olis posrte. Zakačio je cevanicom prag i izgubio ravnotežu. Grubo su ga izbacili na pod broda, gde su ga druga dvojica prihvatili kao običan teret. Njihova bleđa, voštana lica nisu pokazivala nimalo osećaja. Hteo je da se pridigne, ali jedan hitro kleče na pod uz njega i snažno ga pogodi u dijafragmu. Vazduh nekamo odlete iz Olisovih pluća i on odjednom postade dvonožna riba koja se uvija i praćaka uzaludno tražeći vazduh. Grcao je i skupljao noge uz bradu, tražeći kiseonik, koji je strašno sporo prodirao u plamteća pluća.

Nekoliko trenutaka pustili su ga da se vrti po podu a zatim ga ponovo zgrabiše, naglo ga uspravivši na noge. Ovim su mu, verovatno, dali do znanja da je potpuno u njihovim rukama. Krkljao je, uvlačeći vazduh, koji je ponovo ispunjavao njegov disajni aparat. Mrak pred očima ustupio je mesto svetlosti i Olis pođe u smeru u kojem su ga gurali. Jedan prođe ispred dok su ga trojica sledila. Hodnikom su išli do raskrsnice, odakle produžiše levo. Nije čuo mašine, ili je brod imao savršenu izolaciju zvuka. Po-

kušavao je da se nekako orijentise, ali odustade. To mu, ionako, ničemu nije vredelo.

Kraj otvorenih vrata prvi zastade. Okrenuo se ka Olisu i kratko mahnulo rukom ušavši unutra. To je bila komandna kabina, nije mogao da pogreši posmatrajući sve te ekrane i upravljačku aparaturu. Tu se nalazio i kompjuterski mozak broda, sve je bilo na dohvatu androidskih ruku. Stajao je i tupo buljio u sve to, pitajući se šta sada sledi.

Imali su opaku naviku da udaraju bez opomene. Jedan iza njegovih leđa snažno je zamahnulo i pogodio ga u mesto između ramena. Čuo je samo kretanje šake, ali je bilo prekasno da reaguje. Bio je uveren da ne bi ni mogao da izbegne brzinu kjom su se služili. Prokleta dobro su bili napravljeni, ne po ljudskim standardima.

Olisova desna ruka zgrabi vazduh, pokušavajući da se za nešto fiksira, ali mogao je samo da prati pad svoga tela i ponovni sudar sa podom. Ovoga puta udario je žestoko licem i usna je pukla. Desna ruka ponovo mu se pruži i njegovi prsti napipaše krv koja je pošla iz raspuknute rane. Pridigao se na lakat a zgrčeni prsti napraviše veliku mrlju na blistavom podu. Uhvatiše ga ispod ruke i dovukoše pred podijum. Bio je uzdignut oko tridesetak centimetara. U vidokrugu je imao pokretnu stolicu, čizme, noge, trup i na kraju još jedno voštano lice. To lice pomalo se razlikovalo od ostalih.

Imalo je tipični, ljudski izraz mržnje.

Te oči su sijale, tražile da se ogledaju u njegovim zenicama, pratile Olisove pokrete, merile i snimale, nije mogao tačno da oceni šta je to toliko prepoznatljivo u njima sem isijavajuće mržnje.

Odgurnuo je ruke i pridigao se. Krv je imala tanak put niz bradu. Nije bolelo.

Nisu želeli ponosnog čoveka. Koliko je mogao da oseti, nisu ga uopšte želeli, ali još su bili vezani zadatkom. Bili su programirani. Kako su mogli da iskoče iz programa, ako... Ako im sve ovo nije bilo uključeno u program...

Olisa spopade nemi bes gledajući svoje sopstveno lice na blistavom podu, tako živo i upečatljivo, zgrčeno u bolu i poniženju. Neko iza njega udari snažno u leđa, ovoga puta bila je noga. Olis zaječa kad njegovo telo tupo udari o pod. Sa čudnim izrazo zadovoljstva na licu, android ustade iz stolice.

— Vremenar... — promrmlja.

Zastade iznad njega, klateći se na petama. Noge su im oformile krug okolo, sličilo je rešetkama, sve je počinjalo. Olis bi odgurnut od samog podijuma. Niko nije pokazivao ni znak zainteresovanosti. Voštano lice se prignu njemu. — Odlaziš — reče. — Daleko. Izbrisan si, čoveče. Vremenaru, zar ne?

Brod se kretao, izmicao je zemljinu težu, mašine su ubrizgavale snagu, srž se pokretala, energetska krv kolala, srce i mozak bili su u skladu, prostor je čileo. Bolje, pomisli Olis. Prokleta Zemlja.

Čizma ga gurnu. Voštano lice je želelo razgovor. Mrmljalo je blagim, gotovo umiljatim, čak i melodičnim androidskim glasom, kružeći oko Olisa. Ipak, glas je bio pun pritvorstva i planski intoniran.

— Razgovaraćemo još, čoveče — rekao je. — Ideš u dubok san. Lice je mrzelo, pokreti su mrzeli. Nije prepoznavao program, radilo se nešto novo. Olis ga je stručnjački osmatrao. Voštano lice se izmaknu. — Bićeš hibernizovan — dodade. — Dosta je bilo. A sad hajde!

Možda su iskočili iz orbite i kretali se novom trasom. Žurili su. Teško je disao i osećao veliki pritisak. Dvojica su ga zgrabila i uspravila. Prikovali su ga licem uz vrata, pritiskajući mu grudi. Treći je počeo metodično da mu, komad po

komad, cepa odeću. Čvrsti prsti zahvatiše kožu i Olis uzviknu. Nisu se obazirali, voštano lice je posmatralo skenere. To se nastavilo dok mu nije iskidalo i poslednju krpku od odela, tako da je stajao nepomičan i nag, prikovan snažnim rukama sa crvenim prugama po celom telu. Posmatrali su ga nemo, kao leptira probodenog čiodom. Gotovo da je mogao da se zakune kako je u tim sočivastim očima primećivao samo krajnje nezanimanje.

— U komoru sa njim — reče voštano lice. — Spavaj Vremenaru. Do ničeg ima dosta da se leti.

Okrenuo se i nestao iz prostorije. Ostali ga zgrabiše i odvukoše do komore za hibernizaciju. Grubo ga ubaciše, a zatim brzo navukoše potrebnu opremu na njegovo opušteno telo. Šum zatvaranja vrata za njima nije čuo.

Osetio je špric kako prodorno ulazi u obe vene i kako čudan, zelenkast gas ispunjava kapsulu u kojoj je ležao nag i nepomičan. San je trebalo da bude blizu, osećao je laganu plimu koja je počela da puže kroz njegove krvne sudove. Funkcije tela su se usporavale, polako je gubio svaki pojam o vremenu. Možda je trajalo minut, možda više — dan, nekoliko noći, nije znao. Kada je poslednji put uzdahnuo? Da li uopšte želi da udahne? Misli su lenjo kružile, vrteći se u sporom ritmu, sklopljene oči nisu dozvoljavale da bilo šta opazi.

Pa ipak, dok je tonuo sve dublje u san, zadovoljstvo je nadiralo u njega i plavilo mu pospanu svest novim iskustvom koje mu je davalo neočekivanu snagu. Nestajalo je iz pora Zemlje, gubio se u prostoru, kao nekada u vremenu. Njegova sudbina formirala se ponovo bez ikakvog uticaja njegove volje.

Kroz nekoliko meseci ili dosta godina docnije, čekao ga je novi život. Možda su ga čekale opasnosti i sama smrt, bilo mu je svejedno. Po-

činjala je nova faza i on se neće sećati onoga šta se dogodilo šta je bilo izgubljeno i propušteno, već samo novog, u šta je leteo.

Onda, dok je sve snažnija lavina sna i nesvesti navaljivala na njegovu mlitavu volju snevača, učini ludački pokušaj. Učinio je upravo ono za šta su na Klinici bili spremni. Posegnuo je umom za vremenom, vrata nisu bila zalupljena, trebalo je samo da ih otvori i krene starim putevima.

Bilo je kasno za povratak. Sve se provali pred košmarnim gejzirom koji jurnu u njegov ispražnjeni i nepripremljeni um, i Olis je mogao samo nemo da vrišti celim bićem. Vrisnuo je sa saznanjem da će svaki njegov neuron goreti u paklenoj vatri košmara koji ga je obuzimao, sve dok let bude trajao...

3.

Košmarni krug najzad se zaustavi u Olisovoj glavi. To je moglo da znači samo jedno: kraj putovanja se približavao. Olakšanje ga preplavi u igličastoj svetlosti, koja zai-gra kroz njegove umrtrljene mišiće. Polako mu se vraćala snaga i sećanje na minule događaje.

Susreo je dva para hladnih, sočivastih očiju koje su ga, netremice posmatrale. Androidi su, izgleda, dugo stajali kraj njega i čekali da mu se svest vrati. Izvukli su ga nimalo nežno. U stomaku je osećao čudnu mučninu i samo se vukao između njih kao krpa, sve do pilotske kabine. Tu su se nalazili preostali, zajedno sa voštanim licem.

Bio je bačen na pod, nag i mlitav, još neoporavljen, sa glavom koja je bolela. Telesni procesi kasnili su sa usaglašavanjem i organizam je sa težinom primao svoje gotovo zaboravljene dužnosti. Pokuša da zatvori oči i potraži malo predaha, ali ga grub udarac čizme u slabinu odv-

rati od toga. Androidi mu nisu davali mogućnosti za odmor.

Nešto mu ni samom tu nije bilo jasno, što ga je od samog početka kopkalo i mučilo. Posmatrao ih je kroz polusklopljene očne kapke i pokušavao razumno da rasuđuje, koliko mu je to bilo moguće sa svom tom zbrkom u glavi. Znao je da je ovo za njega put bez povratka, ali i androidima to je bilo jedino i poslednje putovanje. Brod je bio programiran za uništavanje i u povratku sa planete ka kojoj su ga vodili. Zemlja nije dozvoljavala da se bilo šta iz ovih prostora ponovo vrati na matičnu planetu. Ovo je uvek bio put u samo jednom pravcu.

Ovi androidi kao da su bili i previše programirani. Svakako su znali da je on zatvorenik i prognanik, tako su se upravo i ponašali prema njemu, ali ih sopstvena sudbina nije ni malo zamarala. Ili je nisu ni znali? Ali, androidima nikada nije usadivana svest o gubitku ličnosti. Njih smrt nije zamarala. I dalje su mirno obavljali proces oko ulaska broda u orbitu oko planete i programirali let nazad. Ili je uništenje bivalo automatsko i van njihovog saznanja, što je bilo verovatno, ili... Jedna pomisao iznenada zaiskri u Olisovom umu, i on oseti kako polako gubi dah. Zatim se opusti – sve to njega više nije nimalo doticalo i nalazilo se izvan moći njegovog uticaja.

Znao je.

Znao je da su androidi doprli do te činjenice. A to je moglo značiti da su uspeli da izbace iz kompjutera plan o uništenju broda.

– Opet si tu, Vremenaru – reče voštano lice. – Živ.

Olis klimnu. – Smeta ti to, androidu?

Voštano lice izgubi prepreden sjaj. – Za tebe je spremljen postupak, čoveče – prosikta.

– Zemaljski, svakako? – reče Olis.

Voštano lice zavrte glavom. –

Greška, Vremenaru. Nije zemaljski. Ne nikako. Naš je. Androidski. Hajde – naredi, okrenuvši se ka ostalima.

Izgleda da je postojao ugovoreni znak, jer ga trojica ščepaše i posadiše u jednu od stolica. Sputali su ga vezama, tako da mu je bilo kakav pokret bio onemogućen. Jedan se izgubi van prostorije i za nepun minut se već vraćao. Druga dvojica stadoše sa svake njegove strane. Depilator mu očisti nadlanicu od malja, i kroz Olisovu glavu sevnu spoznaja. Onaj što je nestao sa bleđim i iskrivljenim licem, držao je u rukama šipku sa parčetom metala koji je bio crven od usijanja.

Upravo su se spremali da ga žigošu.

Pokušao je da vrisne, ali je odustao. Ko bi mogao da čuje njegov poziv u pomoć? Nalazio se sam, vezan i onemogućen za bilo kakav otpor, među androidima koji su brzo i vešto činili naučeni posao. Očito je da su znali za uništavanje broda, i nekako su to uspeli da spreče. Androidi koji su ga žestoko mrzeli, možda i više nego ostale ljude. On, Olis, zatvorio je i androidima vrata vremena.

Voštano lice hitro i vrlo surovo pritisnu užarenu pločicu sa identifikacionim brojem na njegovu depiliranu podlakticu. Bol ga žestoko pogodi u same nervne centre parališući mu vilicu i jezik, tako da nikakav glas osim krkljanja i gušenja nije izlazio iz njegovog grla. Olisu se glava tresla a telo napreglo u drhtanju. Kiselina je završila posao a da nije izgubio svest.

– Ovo je, možda, bolelo čoveka koji je otrovao vreme – reče voštano lice – ali, to ne dopire do nas, androida. Bol je daleko od nas koliko je sad vreme daleko za čoveka.

U prostoriji se za trenutak ništa nije čulo. Vladala je mukla tišina,

izuzev šuma kojeg je pravilo Olisovo disanje.

– Prokletniče – promrmljao je, prestavši da drhti i sav se unese u blede lice androida. – Prokletniče – ponovi.

Osoba ispred njega gledala ga je sa nekom neshvatljivom mržnjom. Glava voštanog lica spusti se do visine Olisovog lica i znaci životne snage zastružaje iz ovog svirepog izvora, prodreše kroz masku obraza i oživeše blede androidski izraz. Usne počеше da se kreću polako, izgovarajući reči koje kao da su dolazile iz neke neopisive daljine. – Zašto? Zašto, čoveče? Ja ti, u stvari, činim uslugu. Životnu uslugu.

Oči su održavale dubinu i težinu misli. Voštano lice – smrznuti obrazi i stisnute usne, mišići i nervi koji se gotovo nisu pokretali pod kožom, sve je to dobijalo izraz vatre-nog gneva.

– Živ si – reče android. – Zahvaljujući meni. U prostoru smo koji nije nigde zapisan. Zemlja te je izbrisala. Mogli smo da te uništimo, izbacimo u prazninu, bilo šta čoveče.

– Zašto niste? – upita Olis s mukom.

– U jednom trenutku ti si stajao nasuprot Zemlji. A to mi je bilo dovoljno. Želim da živiš i da je mrziš. Mada ne možeš ništa da naudiš, ipak postojiš i mrziš. A svaka pojedinačna mržnja čoveka protiv Zemlje naš je saveznik. Makar to bilo samo u tvojoj glavi.

Iz Olisovih suvih usana izbiše reči: – Ti nisi običan android. Ti si...

– Ja sam Auvir. Auvir, zapamti čoveče.

Mahnuo je rukom i ostali pri-doše. Brzo su ga ispetljali i udenuli u jedan iznošeni letački kombinezon. Dovukli su ga do kapsule za izbacivanje. Auvir je išao iza, budno ga posmatrajući. Bolovi su Olisu predstavljali sve manju nelagod-

nost. Navikavao se. Izlazio je. Uskoro neće moći da gleda ova androidska lica i da misli čime će ga još mučiti.

– Nemojte ga ubiti – reče voštano lice. – To bi bilo suviše riskantno. On zna da smo otklonili mehanizam za uništenje, ali beskoristan je kao opasnost. Nikome to nikada neće moći da kaže. Možda je u njemu nešto što će ih opomenuti da je stigao na ovu planetu. Ljudima ne treba verovati.

On se osmehuje, pomisli Olis, zvezda mi on se osmehuje. Prljavi android je stajao i osmehivao mu se zlurado.

– Androidsko pseto! – zaur-lao je besomučno. – Moliću se da se sretnemo još jednom!

Voštano lice se nije nasmejalo, ali Vremenaru je taj izraz koji se pojavio na Auvirovim usnama izgledao kao jezivi, mrtvački smeh.

– I moli se svojim bogovima Vremena, moli se puno... – odgovorio je. – Moli se za sve ljude koje si ikada znao. Ovoga puta mi nećemo izgubiti! Ovoga puta uloge će biti izmenjene i ljudi će moliti nas, androide! U svojoj ljudskoj gluposti zaboravili su da i mi posedujemo mozak, da možemo da se odupremo programiranju i hipnotičkim naredbama, da, možda, idemo i dalje nego vi, ljudi. Nije bilo teško demonstrirati mehanizam uništenja, čoveče! Sada posedujemo brod, uskoro ćemo i flotu. I udarićemo na čovečanstvo, Vremenaru! Samo što ti tada nećeš biti živ. Smrt će te spasiti od toga da saviješ kolena pred novim gospodarima Vasejlene...

– Na žalost – reče Olis. – Sa tim mozgom, nasledili ste i ljudsko ludilo i megalomaniju. U vremenu sam mogao da vidim rezultate takvih jalovih nastojanja.

Voštano lice mahnu rukom.

– Vodite ga. I nemojte ga ubiti... Smrt ga i onako čeka dole. Ali mu ta prijava usta možete zatvoriti za izvesno vreme...

Sočivaste oči ostalih sevnuse zlo-
kobnim sjajem. Naređenje su u pot-
punosti izvršavali dok je kapsula
klizila kroz atmosferu planete ka
tlu. Počeli su da ga tuku u unutraš-
njosti kapsule i tukli su ga sve dok
svest nije uzmakla pred bolom i
crnilom. Izbacili su ga sa visine od
dva metra, tako da je telo tresnulo
svom silinom.

– Biće srećan ako je mrtav –
promrmlja jedan od trojice. Kap-
sule brzo nestade u nebesima. Za
Olisa to nije imalo značaja. Bio je u
dubokoj nesvesti.

4

Opet je bio u košmaru, samo to
ovoga puta nije imalo veze sa vre-
menom. Padao je, padao iz otvorene
kapsule; površina, tvrda i kame-
nita, približavala se velikom brzi-
nom. Padao je bespomoćan ka tlu,
gledajući smrt koja se cerila, se-
kund-dva i svemu će biti kraj. Bol
nije osećao, samo strah, veliki, vreli
strah koji je kuljao nerazumnom
brzinom, strah koji ga je ujedao za
grudi, lice, oči, usta, jezik... Strah
koji je paralisao i njegove očne
kapke koji se nisu više mogli zatvor-
iti, tako da je morao sve da gleda. U
tim isećcima sekundi osećao je
samo razarajuće udare straha koji
je želeo napolje iz njegovog tela i
uma.

Trzaj i udar naglo ga okretoše i
izbrisaše košmar iz njegovih ze-
nica. Pao je. Pao je bez krika, bez
bola, tresnuo o tude tle. Stigao je.

Lice mu se priljubi uz tle, Olisova
otvorena usta grabila si i gutala
retki vazduh, jezik se pomešao sa
prašinom i zemljom. Olis snažno
zakopa prste u tle da više ne bude
pada. Trebalo je samo biti nepomi-
čan, nem i nepokretnih očiju, sače-
kati kišu, ako je ima, i noć koja će
prekriti rane kao mračna koprena.

Vremenar zaklopi oči, želeći da
san dode brzo.

San, u inat, nikako nije dolazio.

Samo mu bol pokaza svoje ispi-
jeno i rošavo lice. Razbijen, polako
je oticao u tlo.

Nebo je bilo boje tek izvađenih
korala, sa čudnim, kružnim obla-
cima koji su se vitlali i nestajali
brzo na horizontu. Još uvek je ležao
na mestu gde je bio izbačen. Srebr-
nasti odraz broda izgubio se iz Oli-
sovih zenica, usekavši se u nebo
koje ga je progutalo. Još uvek je le-
žao na mestu gde su ga izbacili.
Onda odluči da pokuša da ustane.
Lagano je prešao rukom po svim
dostupnim delovima tela. Nije mu
se činilo da ima polomljenih ko-
stiju. Telo ga je, istina, bolelo od bati-
nanja i udara o tle, ali bio je u jed-
nom komadu. Rastresita zemlja
ublažila je pad i spasla ga težih pos-
ledica. Upijao je čudne mirise i moz-
gao. Bilo je rano jutro, sunce je još
uvek bilo daleko od zenita.

Olis ustade i poče da otresa zem-
lju i prašinu sa sebe. Kombinezon
je na nekoliko mesta bio pocepan
od kotrljanja pri padu. Pesak je
ispadao iz kose, očiju, nozdrva,
ušiju. Osećao ih je i kako mu pu-
caju pod zubima, sitne čestice su se
nalazile svuda. Rana na ruci ga je
manje bolela, bio je živ i spreman
za nevolje koje će doći.

Osmotrio je predeo oko sebe.
Sem zemlje i peska, niskog rastinja
i daleke šume na horizontu nije
bilo više ničeg. Nije bilo naselja, ni
traga ljudskom prisustvu, nije bilo
životinja, nije bilo ni znaka tehnike,
samo visoko, pravo drveće koje je
bilo kao zalepljeno u vazduhu u da-
ljini.

Moram do šume, pomisli Olis.
Nije želeo da ostaje na otvorenom,
bio je tako upadljiv i bez mogućno-
sti za odbranu od eventualne opas-
nosti. Šuma je pružala kakvu-takvu

zaštitu. Krenuo je, vukući noge, osećajući glad i slabost. Nimalo nije izgledao ponosno, premlaćenih udova i izbačen ovamo kao smeće. Instinkt mu je govorio da će morati da se pazi od svakoga. Planeta je bila ogroman kazamat u kojeg su bacali sve koji su smetali. A Zemlja je imala mnogo kolonija.

Ulazio je očima u šumu, pipao, istraživao. Nije video nikakvu neposrednu opasnost, ali to ga nije nimalo zavaravalo. Nevolja je ovde mogla i da bude nevidljiva. Ovaj svet je bio za Olisa stran i potpuno nepoznat.

Šuma ga natkrili i upi u sebe.

Došao je – reče Kiša.

– Ko? promumla Zlopogleda. Stajao je leđima okrenut Kiši i vrlo obazrivo, prstima, opipavao zgla-vak na nozi. Činilo mu se da prolazi. – Ko? – ponovio je još jednom.

– Iz utrobe vremena – prošapta Kiša. Mršavo, staračko lice, ispresecano dubokim borama posegnu za njenim očima. Čupave, bele obrve sasvim prekriše kapke. – Jesi li sigurna? – prokrkljao je. – Nije trebalo... Zar nije rano?

Kiša zavrte glavom. – Kad bih se varala...

Tanke ruke starca upletoše se u retke, izuvijane pramenove kose. – Ne čujem ništa! Ništa ne primam, Kišo. Opet me je dohvatilo...

– Sedi – reče Kiša. – Ide polako, trebaće mu vremena da dopre do naselja. Sedi.

Starac se svali na zemlju. – Kako? – promuca.

– Čula sam brod. Daleko. Samo androidi. I on.

Starac je drmao rukama i glavom u jednoličnom ritmu. – Otkaćen sam – reče. – Sve se zaključalo. I ostali su saznali, verovatno...

– Dolaze – reče Kiša.

Iz okolnih koliba polako su izvirala najrazličitija stvorenja. Prizor

koji su Kiša i Zlopogleda toliko puta videli do sada. I sami su, ranije, jednom, bili dočekani na taj način. Izlazili su obazrivo, osvrćući se svaki čas, lagano praveći polukrug oko njih dvoje.

– Grozi mi se da ih gledam – reče Zlopogleda. – Ko je sve tu? Kiša se nasmeja kratko i grčevito. Čučnula je do starca, ukopavši prste u njegov potiljak. Otpočela je da ga masira kružnim i ravnomernim pokretima.

– Kao i uvek – odgovori. – Lešinari. Šepavac. Tri Harpije, zajedno sa Mutantima i Sastima.

– A Skakavac?

Kiša sleže ramenima nastavljajući da masira. – Nema ga. Taj zbriše na samu pomisao masakra. Znaš već koliko je strašljiv.

Starac zaklima. – Bolje mi je – reče. – Sve je sada u redu, Kišo. Magle nestaje, vidim ga već. Ide ovamo. Jasno ga primam.

– Kakav je? – prošapta Kiša. Rukama je navukla predugačku kosu na lice. Zlopogleda polako ustade i pomilova je po glavi. – Sasvim onako kako si predvidela. Na nesreću.

– Je li to stvarno? – pitala je Kiša.

– Uskoro će izbiti na proplanak, a odatle se naselje vrlo dobro vidi.

– Koliko mu je još ostalo?

Starac se zabulji negde preko glava okupljenih. Mirisalo je na krv. Svi su prosto želeli da se krv tuđinca koji je dolazio prolije. Tu nije bilo pomoći. – Malo – reče. – To i sama možeš da čuješ – dodade. – Krvopija je krenuo.

Kiša lupi pesnicama o tle. – Zašto? Zašto? Zašto?

Starac preču taj izliv bola. – Kako se desilo da ga androidi izbace iz broda? Dugačka griva se zatalasa. Kiša podiže ka Zlopogledu svoje umrljano lice. Ludo derle, pomisli starac. Uvek se unosi u svakog dodoša i uvek ovako sebe upropašćava. Sada je lila mnogo un-

utrašnjih suza. Bespotrebno. Protiv Krvopije nije bilo pomoći. Ludo derle.

– Ne znam – odgovori Kiša. – Ne znam. Daleko je sve bilo... Kratko za dugačak pogled. Zemlja ga se odrekla, on... on više ne postoji za njih...

– Razumljivo – nestrpljivo je prekide starac. – Šta je sa tim brodom?

Kišina ruka napravi nemušti pokret dlanom. – A-ha – reče Zlopogleda. – Razumem – reče. – Otprhnuli su negde. A gde?

Kišine oči bile su velike i tamne. Ruke su joj ispisivale vetrovite znakove. – Blokirala si – klimnu starac. – U redu, ne zahtevam više. Ne zamaraj se, mala. Jasno mi je. Sve mi je jasno. Hajde, ne plači. Harpije tutnjaju zluradije nego obično. Jesi li ga ti dobro videla? Jesi li?

Ona stidljivo podiže glavu. Sa Zlopogledom je uvek delila svoje tajne, donekle i zbog nesmanjene utehe koju je dobijala od starca. Pored toga, njoj se dopadalo i njegovo asketsko shvatanje telepatije koju je posedovao. Imao je i tako mudar izgled. Nasmešila se. – Tamo – promrmlja Kiša. – Lep je.

– Ooooo – zagunda starac. – Nemoj opet. Obećala si, Kišo.

– Ali, ne i za njega. Bilo je ili-ili. On je ipak došao.

Sede obrve se skupiše. – On je bio slab. Slab. Nisu mu mogli ništa. Nikada. Razumeš li to, Kišo. Bio je jači od svih.

– Kiša je ćutala. Starac uzdahnu i spusti se kraj nje. – Još malo i tu je. Kiša nasloni svoju glavu na njegovu rame. – Ja... kad počne... ja ne mogu da gledam...

– U redu – klimnu Zlopogleda. – Ja moram da ostanem ovde. Lešinari mogu ranije da nasrnu. Kiša reče: – Možda...

– Ne – prekide je ljutito izbornano lice. Usne su mu bile prekorono stisnute. – Bez nadanja. Kad loše pode, idi u kolibu. Bolje da ga

zapamtiš kako je u početku izgledao. Zar ne?

Ona potvrdi glavom. Mnoga pitanja su joj se nametala, toliko da je većina odbacila. Odabrala je i odgovorila na ona koja su joj zadavala najmanje bola. Ona je odala svoju tajnu i sada se pred Zlopogledom osećala kao oslobođena teškog mentalnog tereta. U starčevim očima videla je blagost i razumevanje. Istog trenutka trgli su se od teških koraka koji minuse kraj njih. Nisu morali da se osvrću i da gledaju izvor dahtanja i kužnog mirisa koji se širio. Dovoljno je bilo videti tihi užas na licima okupljene mase koja se obazrivo povuče.

– Krvopija – promuca Kiša. Starac klimnu.

– Sve je spremno – reče. – I onaj koji više ne postoji za Zemlju dolazi...

– Volim ga – prošapta Kiša. Starac je stegnu za mišicu, ali ona se otrže. – Ne iskači – upozori je. – Krvopija će te osetiti. Znaš koliko je lud. Tragaće za tobom po šumi, on pamti sve izlive mržnje koji padaju po njemu.

– Ako – reče Kiša. – Ako. Mrzim ga. Neka zna, neka se trese. Sva sam uz Zemljanina. Zauvek.

Starac zausti da nešto kaže, ali je susreo divlji, ubistveni pogled koji ga zagrcnu. Krvopija je buljio u njihovom pravcu.

5

Olis je išao kroz svet tišine i tame koji ga je pritiskao i uzbuđivao. Neprestano je bio svestan nečega što je klijalo u njemu, neke nepoznate opasnosti koja je vrebala na njega. Noge su mu se kočile, ali silio se da ide sve dalje i dalje. Morao je da dospe do bilo kakvog skloništa, naselja, mesta gde bi mogao da zaustane. Bilo je čudno da niko nije spa-

zio ogromni brod koji je zaparao nebo planete.

Prolazio je samo pored stabala koja su iskakala iz tla kao vodoskoci, dvadeset, trideset pa i više metara u visinu, rascvetavajući se u krošnjama u kupole zelenila, škrgućući granama i lišćem, skrivajući svetlost blede zvezde. To je bio tip prašume, lijanе su se izukrštale i spajale drveće među sobom, tlo je kiptelo od sitnijeg rastinja koje je gutalo Olisove korake. Bio je to biljni kaos, zamršen kao kosa nekog giganta.

Šuma je bila prepuna raznoraznog mirisa koji je ispunjavao Olisove nozdrve. Bilo je blizu podneva, vrućina je, uz vlažan vazduh, činila atmosferu prilično teškom. Nagon ga je nosio sve dalje, kroz razređenije rastinje. Ugledao je jaću svetlost, bližio se nekom raskršćenom delu ili velikom proplanku. Uglavnom, primetio je kolibe koje su provirivale kroz prodore među drvećem.

Opasnost!

Kao zažareno ugljevlje osećaj opasnosti pogodi Olisa, koji se sruči na kolena, obuhvativši glavu. Umom mu je prolazila silna napetost, silna mržnja tresla je i besnela u njegovoj glavi. Nešto... ili neko... tamo, među kolibama... Gledao je kroz maglu, stežući glavu koja je pucala. Mržnja, silna, neopisiva. Udar za udarom, napadala ga je, pipala, mrvila i stezala, istovremeno vukla ka svetlosti.

Udario je čelom o zemlju i zaustavio se. Vremena mi, ne! zaur-lao je nemo, u sebi, ne, ne, ne! Okov je pucao, napad je izgleda gubio u svojoj snazi. Proračunat na iznenađenje, trajao je isuviše kratko. Ili napadač nije posedovao mogućnost dužeg trajanja, ili je pogrešno ocenio Olisa. Ko, zašto?

Dovukao se do stabla i naslonio, ne ustajući. Bilo je očigledno da ga je onaj uznemirujući osećaj opominjao na nepoznatu opasnost. Šta je mogao da učini? Povratak nije zna-

čio spasenje, napadač je mogao da se pojavi niotkuda. A tada bi Olis izgubio mogućnost manevrisanja i orijentacije. Otpljunuo je u stranu, nasmejavši se kiselo sam sebi. Kao da je na čistini dobijao u orijentaciji. Nije znao sa čime će se suočiti, ali jedno mu je bilo jasno.

Tamo ga je čekala silna mržnja.

Mržnja je uvek značila opasnost. I napad.

Napad je donosio smrt.

Olis udari snažno šakama po zemlji, rasterujući mrave koji su se približili. Magla je nestala sa njegovih zenica, otvoreni prostor je sada izgledao još veći. Sada je sve mnogo bolje video. Prostor je bio velik stotina, možda i više metara, kolibe su ga ograničavale. Masa, čudna, pulsirajuća i šušketava masa, koja je fluidno razbacivala udove, igrala je na sredini čistine. Da li je napad došao od njih? U vremenu je nailazio na mentalne moći koje su ga dovoljno podučile na opasnost koju predstavljaju. Nije imao izbora. Ustajao je lagano, pipajući, osluškujući. Napad se nije ponavljao, ali Olis je naslućivao da ga smrt tamo vreba i očekuje.

Šta je gubio?

Bio je izbrisan zaboravljen, proklet.

Olabavi mentalnu spregu, koja je bila razrušena i gotovo neupotreb-ljiva. Nije smeo da upadne u novi košmar, jedan od mnoštva kojeg su mu usadili na Klinici. Vreme više nije postojalo, samo ova planeta, carstvo izgubljenih, i ova šuma. Postojala je mržnja i smrt koji su ga očekivali i zvali. Postojao je i on, Olis Vremenar, Olis nepostojeći.

Smrt za smrt, promrmlja. Još nisam rekao svoje.

Ustao je i krenuo napred. Da li je u umu čuo jeziv odblesak smeha? Trebalo je telom i umom prepustiti se plimi koja ga je vukla, prepustiti se nagonu koji ga je nosio kao nekada kroz Vreme, postati Udarac, Ujed i Smrt.

Zastao je na početku čistine. Nešto... dodir, vetar ili miris, blago milovanje... osećaj na koji je Olis davno zaboravio, za tren zazvoni u njemu. Nudilo je podršku ili...

Zver!

Opasnost ili smrt, nešto je krenulo lice, pokušavalo da ga zavora, i Olis naglo umom odgurnu osećanje koje mu se nudilo. Osetio je odbojnost, povlačenje, nevericu. Kao što je i mislio. Klopka, ali klopka koja nije nije uspela. Sada je znao više o zveri – imala je dva lica, i to je bilo sve.

Vremenar stvrdu sasvim.

Udarac pokrenu telo, mehanizam čvrstih ruku. Lomitelj je koraćao ka masi koja je vrištala. Raduju se smrti, pomisli.

Ujed se kezio njegovim usnama, zubi bljesnuše.

Smrt se šetala njegovom kosom. Osmehivala se.

Kiša zabaci glavu, puštajući talase svetle kose preko lica. – Odbio me je – reče. – Odgurnuo me je, divlje i snažno. Zašto. Zlopogleda, zašto?

Starac je posmatrao priliku koja je izlazila iz rastinja. – Jak je – odgovori. – Nije u situaciji da ikom veruje. Krvopija ga je, zasigurno, obasuo svojim izlivima mržnje. Tvoj pokušaj kasnije nije mogao da uspe, Kišo. Ispravno je postupio.

– Ti si na njegovoj strani?

Starac buknu – A ti nisi, Kišo? Ja samo pokušavam da ti objasnim njegov postupak. Znaš da nema šanse protiv Krvopije.

Kiša klimnu. – Nema – odvrati kratko.

– Možda... ako se Krvopija zadovolji otporom... možda ga i poštedi. Ali, on ima pravo na svoj otpor i bunt. Sa tvojom podrškom samo bi ranije izgubio. Postao bi ranjiv u tim trenucima, shvataš?

– U pravu si – reče Kiša. – Oh, zašto to već jednom ne počne?

Zlopogleda se namršti. – Krvopija uvek pušta Harpije da prve krenu. Voli da se izživljava. Lud je u dovoljnoj meri i da i ostalim lešinama priušti zašavu. Tako im podgreva neprestanu mržnju.

– Jer tako želi...

Starčeva ruka poklopi joj usta. – Ni reči više!

Nema svrhe prizivati nešto što je neuporedivo gore i od Krvopije! Ostavi sad to... Stvari već idu svojim tokom. Najbolje bi bilo da ode sad, Kišo. Zver se možda neće zadovoljiti samo mrcvarenjem došljaka. Pojuriće te.

Kiša ustade. – Dobro. Idem. Kad već nije želeo moju pomoć...

Starac se okrenu. Čuo je kako se udaljava. Susreo je pogled zveri. Krvopija nije izgledao raspoložen da deli milost. Tim gore po Vremenara, pomisli zlopogleda. Zar si sada morao da dođeš, ti što si izgubio Vreme?

Čovek je prilazio krugu.

Krvopija prokapa.

Prilazio je sve bliže fluidnoj masi što je obrazovala neku vrstu polukruga, sa otvorom kroz koji je, očigledno, Olis trebalo da prođe. Tek sada je mogao da razazna sve detalje. Nije bilo senki.

Obrijana glava, sitne, zle i zakrvavljene oči, od kojih je jedno, levo, stalno treperilo, koje su posmatrale Olisa dok je prilazio – uz naglašeno vučenje noge, sve je to predstavilo Šepavca. Obigravao je oko čvrstog leda koji je lagano napredovao dalje, do izvora mržnje koju je osećao.

– Stranac! – prosikta Šepavac. – Hej, stranac!

Olis zastade. Nije imao razloga da žuri. Sve je imalo svoje vreme. Sve.

Šepavac se zaustavi na pristojnoj daljini. Nešto je izviralo iz ovog stranca, nije osećao strah. Nigde

nije bilo straha. Samo led. Udarac, Ujed i Smrt. Šepavac prosišta:

– Pokloni se, stranče. Možda će te spasti od Harpija.

Olis zaokruži pogledom prilike koje su čučale, preturale se, kezile, pretile. Mutanti, pomisli. Od čega? Zvezda? Zračenje tla? Eksperimenti? Kasnije, kasnije...

Šepavi mutant je nastavljao:

– Kralj kaže: ako hoćeš život, prikloni se i daj da se obeležiš. Ti budi obeležen. Kao svi. Daj budi. Kralj posle daje život. Pokloni se njemu.

Olis odgovori:

– Zašto njemu?

Šepavac lukavo nakrivi glavu: – Kralj šalje Krvopiju. Tu je.

Krvopija? I kako ovaj mutant uopšte govori njegov jezik? Ili je *zemaljski* univerzalni jezik sporazumevanja na planeti? Razmišljao je. Nije se plašio mutanata. Osluškivao je i pratio impulse mržnje koja je slala zver. Zver vreba na njega. Zver se zove Krvopija, to je sada saznao. Krvopiju šalje kralj. Kralj mutanata, planete? Kralj sa sedam nogu i dve glave?

Olis steže pesnicu. Prsti zapucketaše. – Ubiću tog Krvopiju – reče.

Šepavac se nasmeja piskavim smehom, i to je trajalo minut-dva. Kad je prestao da se smeje, procedi kroz zube.

– I ti si kao i ostali. Svi odbij. Svi žele da ubiju Krvopiju. Krvop ubije njih. Ali... prvo Harpije!

Bio je to početak. Na tu reč iz gomile jurnuše na Olisa četiri kotrljajuće prilike. Bili su isto mutanti, koji su vešto koristili kratke noge, odskakujući od tla. Ruke su bile monstruozno izrasle, sa žilama kao lijane. Nije brojao prste, imalo ih je više od sedam na svakoj ruci. Nokti su sijali, uglačani kao igle. Nije sumnjao da im je to pomoćno oružje. Bili su prethodnica, poslata da ga izranjavi i pripremi za glavnu predstavu.

Udarac provri u Olisu. Brzo je klekao i ispružene ruke Harpija zasekoše prazan vazduh. Zgrabio ih je

naglo i snažno za vrat i tresnuo glavom o glavu. Puklo je trulo, i Olis ih odbaci na drugu dvojicu koji popadoše na zemlju. Skičali su, ali nisu dalje napadali. Udarac krete napred i preostale Harpije okrenuše leđa. Bežali su.

Šepavac pogleda na sitne prilike Lešinara koji su odvlačili nepokretne Harpije. – Krvopiju raduje tvoja borbenost – reče promuklo i zlorado. Piće te duže nego ostale, možda će time popiti i tvoju hrabrost, Šepavac te je opomenuo, Šepavac će igrati nad tvojim slomljenim i ispijenim telom.

– Gubi se – naredi Olis. Posmatrao je sitne prilike, koje su neobično podsećale na uveličane krtice, kako uvlače tela Harpija u svoje kolibe. Svirepo i brzo. Lešinari... šta je još ostajalo?

Ostali humanoidi su ostali na svojim mestima. Izgleda da ih je strah od zveri zadržavala da ne jurnu na njega. Svi su imali tragove genetskih ili prisilnih mutacija.

Šepavac je pljuvao ispred sebe i siktao sebi u bradu, ali se udalji od poprišta. Stranac se nije pokazao loš.

Mržnja!

Olis se hitro okrete i sudari se sa stvorom koji je nesumnjivo nazivan Krvopija. Morao je biti viši od dva metra, jer i pored sve Olisove vine, nadvisivao ga je za čitavu glavu. Izronio je iz rastinja i zaur-lao. Olis ga brzo osmotri: velika, glatka glava, par ruku i nogu i gotovo kompletan ljudski izgled. Bio je bez odeće, sa muskulaturom koja je užasavala. Nije bilo sumnje da je posedovao čudovišnu snagu. Telo mu se kretalo, teturalo i pravilo bezbroj neočekivanih pokreta. Prsti se zaustaviše na kori drveta i jednostavno je zguliše. Nos zveri gotovo da je predstavljao samo dva otvora na licu, iz kojih je šumeći izlazio vazduh. Oči bez kapaka buljile su u Olisa.

Onda je spazio ono što ga je najviše užasnulo. Telo Krvopije bilo je

jedna velika rana – bezbroj sitnih i krupnijih otvora koji su pulsirali. Neka zelenkasta tečnost, sluz, kapala je iz otvora i slivala se niz nago telo. Nije bilo mesta koje nije bilo pokriveno ogromnim kapljućim porama. Krvopija kao da je shvatio kako je potrošeno dovoljno vremena: riknu, otkrivajući snažne očnjake.

Olis se ukoči. Pored mržnje koju je isijavao Krvopija, osećao je i nešto drugo, što očigledno nije moglo da dopre iz istog izvora. Blagi niz dodira, niz tačaka mentalnih prstiju oživljavalo je maločas potisnuti prilaz. Negde u ovoj divljoj okolini, Olis je imao prijatelja, jednog ili više, koji je mnogo rizikovao. Krvopija je bio delom mentant, mogao je da oseti ovakvu vrstu podrške. Zauriao je i okrenuo se ka ivici šume. Iz pora pokulja zelena sluz.

Udarac ustupi mesto Ujedu. Olisovi prsti se ukočiše.

Krvopija riknu i nasrnu. Harpije, odnekud ponovo stvorene, ciknuše sa Šepavcem i Lešinarima. Smrt, smrt!

6

Krvopija se kao munja baci na Olisa. Za toliku telesinu kretao se zaista brzo. Zamahnuo je pesnicom prema Vremenarovoj glavi, takvom snagom da bi ga odmah onesposobio. Olis eskivira, tako da udarac prohuja kraj njegovog ramena. Ipak, nije mogao da izbegne da ga Krvopija ne zakači. Kombinezon se iscepa kao trula krpa. Kolos je urlao i mahao rukama kao vetrenjača, prateći Olisovo skakutanje u stopu. Pesnica mu okrznu obraz i nokti se usekoše u meso. Olisovo lice se iskrivi od bola. Žurno je izmakao i snažno udario nogom u Krvopijin stomak. Nije izgledalo da je monstrum uopšte osetio bilo šta.

Olisov obraz je krvario. Koncentracija mu je popuštala, Krvopija je koristio i isijavanje svoje čudovišne mržnje, muteći Vremenarovu svest. Izvan kruga nigde nije mogao, Harpije, Lešinari i ostali mutanti sprečavali su izlazak. Jedan je morao da ostane na tlu.

Ujed u njemu iskristalisa niz pokreta koji se sliše u seriju udaraca. Nije osećao bol pri napadu na Krvopiju, primao je na sebe udarce koji bi ga nepripremljenog ubili. Uprkos tome jedan strašan udarac giganta pogodi ga ispod rebara i Olisa spopade gadna mučnina. Pokleknuo je a Krvopija, riknuvši, baci se telom na njega. Olis izgubi ravnotežu i pade. Valjali su se po zemlji, udarajući, grizući i urlajući. Zver se naprezala da ga dohvati po vratu snažnim očnjacima, Olisovo telo borilo se za njega, Ujed u njemu zadavao je udarce, dok je u duhu bio miran, očekujući dolazak Smrti.

Krvopijino masivno telo pritisakalo je Olisa, zelena sluz razlivala se po Vremenarovoj koži. Iz mnogo-brojnih rana prskala je krv, što je izbezumljivalo Lešinare i Harpije, koji su se unapred radovali novom plenu. Šepavac je igrao oko uzburkane mase tela koja se valjala po prašini, lupajući zdravom novom i preplićući prste u ritualu zlokobnog predskazanja smrti. Za njega je stranac već bio u samrtnim mukama, rastrgnut moćnim Krvopijinim rukama i očnjacima.

Olis vide svoju šansu u iznenadnom napadu, pravo na vitalne tačke monstruma. Prsti mu napadoše ubistveno brzo. Ujed njegovih ruku pogodi zver u dijafragmu prodrevši duboko. Koža je prsnula i pored sve svoje čvrstine, mišići popustiše pred strahovitim pritiskom Olisovih prstiju. Krvopija ispusti iz grla monstruozi krik, mutantsko telo prelete preko čoveka koji se sagao i tresnu o tle. Olis nije čekao ni sekund, hitro se našao iznad

njega i kolenom mu snažno pritisnu vrat, tako da su iskeženi očnjaci nemoćno grizli prašinu. Desnu ruku vešto provuče kroz Krvopijine brade i zateže glavu koja je rikala.

Ujed je nestajao iz Olisa.

Smrt se skupi u njegovoj mišici koja je zatezala vrat i kičmu. Čulo se krckanje pršljenova i vrištanje mutanta koji je uzalud pokušavao da se oslobodi ubistvenog zagrljaja. Još jedan pokret i svemu će biti kraj. Olis Smrt, tela napregnutog do pucanja, počeo da zateže nagore glavu zveri koja se trzala.

Ubij! Ubij! Ubij!

To je odjekivalo unaokolo, ali smrt zastade u Olisu. Za trenutak nije bio načisto u sebi da li to zaista želi. Bio je iznenađen i nateran na ovu besmisleni borbu, ili je ovo predstavljalo nekakav ritual, krvavu igru za okupljene mutante. Branio je goli život surovom borbom, znao je da bi ga Krvopija bez milosti raščerečio da su uloge kojim slučajem obrnute.

Lica su bila u divljim, grotesknim grimasama, usta su bila razjapljena, jezici isplaženi, zubi iskeženi. Mnogolika smrt rukom zaseni njihove oblike u Olisovim zenicama. Bili su kao prljavi sjaj koji je čilio.

Desilo se.

Nezamislivo se odigravalo pred mutantskim očima, noći proklinjanja i priželjivanja su se ostvarivale.

Zver je rikala i dahtala, ali koleno i ruka Vremenara držali su Krvopiju u mengelama smrti. Ponižavatelj je bio ponižen, ubica je postao žrtva, koja je, pobeđena i paralizovana, grizla prašinu i zemlju. Krvopijine kandže parale su Olisovu nogu i ovaj pojača stisak. Nokti zaparaše velove agonije i nešto slično prskanju i krkljanju izlete iz monstrumovih razjapljenih

ustiju. Zelena sluz je vlažila mrki pesak i zemlju.

Ubij! Ubij! Ubij!

Gotovo da se povinovao želji mase, osećajući iznenadni udar bola. Telo, čitavo telo počelo je da gori, Olis jezivo kriknu, umalo ispustivši Krvopiju.

ne... ne sada...

Glas titrao, misao koja je odzvanjala u Olisovom umu, razgrćući plamteći bol, zadržao pokret lomljenja kičme. Mišići su mu se tresli, bio je izludeo od silnog i iznenadnog bola u telu.

... prepusti ludu zver sudbini... umrećeš Vremenaru ako oklevaš... sada...

Video je jedno lice, mršavo i staračko, ispresecano dubokim borama, vid mu je bio oštar uprkos bolu, lice koje je isijavalo dobrotu. Olis je verovao, znao je.

Bol ga obuhvati pipcima strave i on naglo pusti zver iz smrti. Noga se podiže i udarac smrti Krvopijin desni lakat, pogodi bradu, slomivši očnjake, smrt se povuče i sikući kao zmija, iščeze.

Suočio se sa mnoštvom očiju koje su mrzele, strašno mrzele. Nije bilo krvi zveri, Krvopija je urlao i vrištao, ali bio je živ, teturao se kao skrhana lutka, slomljena ruka je visila kao otkinuta grana. Krici, urlanje, krv i sluz.

Harpije, Lešinari i Mutanti, Sasti i Šepavac troptali su u zapenušanom besu. Olis besno mahnu rukom i oni se raspršiše kao jato preplašenih ptica. Krvopija se izgubio u šumi, ali njegovi urlici su dugo odjekivali, dok se sasvim ne utišaše.

Nije znao šta je bolje: ili poraženi Krvopija koji će se, verovatno, vratiti, ili psi koji su se okupljali oko njega.

Starac mu je prilazio.

Bog ga izbezumi.

Teturao je kroz šumu, prateći starca. – Gde idemo? – upita. –

Izludeću, loše mi je. Starac je ćutao i zagledao okolo. Bol, svuda bol, kapala je sa grana, izvirala iz trave, iskakala iz zemlje, pljuvala na njega kroz vazduh, bol, svuda bol. Olis pade.

– Koraćaj – reče starac. – Moraš da ustaneš sam. Ne smem da te dodirujem.

– Ti si telepat – odvrati Olis u iznenadnoj praznini bez vatre koja je plamsala po njegovom telu. Rasparao je donji deo kombinezona, telo je htelo osvežavajući vazduh, ali svaki dodir je nanosio još veće bolove. – Ti si telepat – ponovi.

– Kako to znaš – ovo su bile reči.

– Tako je zvonilo u glavi. Znam, siguran sam u to. Imao sam kontakt sa telepatima, ranije.

– A ti si Vremenar – reče starac. koja je, Prvi koji se vratio. Jesi li bio lud? – Ili si to sada?

Olis zaječa. Sve je gorelo, šuma je gorela, njegove zenice su gorele, odasvud vatra. Morao je da govori, da zaboravlja nezaboravljivu bol, reći, što više reći...

– Ne... nisam bio lud. Ili, možda, jesam. No, jesam li? – upita starca, pokušavši da se nasloni na njega. Zlopogleda izmaknu vešto i Olis se sruči na zemlju. Nago telo pade u ključali lonac. Vrisnuo je i vratio se u uspravan položaj. – Ja sam Zlopogleda – reče starac, pažljivo prativši Olisove napore da se uspravi.

– Tako umu, zovu svi ovde. Kiša mi je dala to ime. Davno.

– Kiša? Kiša?

– O, pa... kasnije. Slušaj, Vremenaru, ne smem da te dodirujem, sada je sve bol za tebe, ti umireš, izgorećeš, jedino ako... Hajde, idemo, idemo...

Sve se vrtelo, put je otišao u krošnje, pad, ustajanje, bol, bol, izgaraenje, čelo se stapa sa zemljom, opet dizanje... – Kiša? – Umirem? Ko je lud od nas dvojice, starče?

Zlopogleda ne odgovori, već kleče do njega. Olis je, po stoti put, pao. –

Boli? – upita. – Svuda – progrca Olis. – Nisam siguran da je Krvopija bolje prošao.

Starčev pogled je bio prepun umora.

– Krvopija ne može da izgubi. To vidiš i sam. Ustaj, Vremenaru, ako još želiš da živiš. Mozak ti se održava i kontroliše uglavnom tvoje pokrete, ali otvor pliva ka njemu. Ako ne stignemo na vreme, umrećeš u mukama.

Olis se napreže i uhvati se za drveće koje je plamtelo. Koža se gulila, ali je ustao. – Pokušaj da misliš na vreme – reče Zlopogleda. – Ne... ne smem... Idemo, starče.

– Moramo do Aksela, travara. Zovemo ga inače Skakavac. Ako još uvek želiš da zadržiš život u sebi? Uskoro će svi ti plikovi da postanu rane koje će se otvoriti, rane će ogoliti kosti i smrt će dugo zaboravljati na tebe.

– Zašto?

– Video si sluz koja ističe iz Krvopije. On je živi otrovni bršljan. Nijedna koža nije imuna na takvu vrstu otrova. I kad izgubi, Krvopija dobija. Davolski je osiguran od poraza.

– Da sam to znao...

– Opet bi učinio isto – reče Zlopogleda.

– Nisam siguran, starče.

– Ali, ja jesam. Ova planeta je deo tvoje sudbine, Vremenaru. Da si ovde dugo kao i ja, drugačije bi razmišljao. Idemo. Samo Skakavac može da te spase. Pogled ti se zamučuje. Njega je, uostalom, vrlo teško naći. Čudak je.

Olis produži za Zlopogledom. Zašto starac ne beži iz zapaljene šume? Zašto se sve ruši na njegovu glavu? Pričati, pričati...

– Neka vrsta blagog ludaka?

– Neka vrsta – promrmlja starac. – Ali, ko ovde nije lud na svoj način? I sama planeta je luda. Treseš glavom sve više, Vremenaru. To znači da otrov napada. Ne mogu da

ti pomognem, moja koža nije imuna. Kiša... ona bi...

– Kiša? Kiša?

Starac se zagleda u snažno telo koje se izobličilo od rana. – Ludiš – reče. – Bori se još jednom, Vremenaru. Skakavac je tu negde...

– Skakavac? Bol je skakala odasvud, bol je zaustavljala dah.

– Bojim se, Vremenaru, da će biti teško da ga ubedim. Znaš, silom ga niko ne može naterati.

– Zašto? Zar je div?

– Ne veći od dobro razvijenog petogodišnjeg deteta. Ali ga ne možeš uhvatiti, znaš. Stalno izmiče do diru. Bolesno se plaši toga. Odlično se služi teleportacijom. Prosto neuhvatljiv. .. Hajde, požuri, Vremenaru...

– Olis. Olis se zovem. Vremenar je duh prošlosti.

– U redu... Još malo, inače će ti celo telo postati veliki telefijum.

Staza se račvala, Olis posrte. Uzeo je komad drveta i stavio ga među zube da ne bi vrištao.

– Urlići ako hoćeš – reče starac. – Ovde te ionako niko ne može čuti. Skakavac je izabrao odlično mesto za svoje obitavalište.

– Trebalo je da slomim vrat zveri.

– Ne bi, rekao sam ti. To sada samo bol govori iz tebe. Otrov se zario u tvoje telo, ali um ti još izdržava. Bori se. Možda nećeš umreti, ako nađemo Skakavca.

– Možda – reče Olis, očaran ironijom, bolom i svojom sporošću.

– Biću uz tebe, ako ti smrt uputi poljubac milosti. Kiša tako lepo peva, smrt je jako spora, znaš.

– Neće biti potrebno, valjda. Gde smo? U očima mi sve gori, starče. Ludim. Gde mi je drvo za zube? Ne, moram da govorim...

– Viči, viči što glasnije, Vremenaru.

– Vičem, starče, vičem – i on počeo da urla od bola, dok nije znao šta će sa sobom, sa prstima, očima, rukama i unakaženim telom. Samo

ga je jezik služio i usta, koja su urlala.

– Aksele! – starac je povikao kroz skupljene ruke, – Pokaži se, đavolji skakavče! Aksele! Aksele! Aksele! Pokaži svoje nečastivo lice!

Olis je bio van sebe, glas ga je izdavao, teturao se i skidao, čupao kožu koja se ljuštila sa rana. Mlatao je rukama oko sebe i urlao, udarajući o drveće. Samo ga je divlja želja da živi, nagon stečen lutanjem kroz vreme, povukla tankom linijom mosta života.

Vrata kolibe behu otvorena, Zlopogleda dohvati slomljenu motku i jednostavno pogura urlajući priliku, Olisa, ka njoj. Ovaj utetura i pade na postelju od trave. Videlo se da je Aksel travar nedavno bio u kolibi. Ugljevlje se još dimilo. Iz kazana, obešenog nad njim, pušila se para.

Gde je? – pomisli Zlopogleda. Vremenar je umirao i samo ga je čudna snaga još uvek održavala u životu.

– Aksele, prokleti skakavče! – viknuo je promuklo, posmatrajući telo koje je ležalo i treslo se. Starac izlete napolje zverajući oko sebe. – Skakavče! Skakavče, ludo prokleta! Dolazi odmah!

– Neću.

Glas odjeknu odjednom i šuplje, pavši na starčevo teme. Digao je hitro glavu i spazio malu spodobu visoko na drvetu. Sedeo je na grani i klatio nogama.

Aksel Skakavac uopšte nije pokazivao nameru da se pomeri odatle. Zlopogleda uzdahnu. Predstojalo je mučno ubeđivanje. Olis zaječa u kolibi.

Nije smeo više da gubi vreme. Progovori.

Ne ubeđuj me, Zlopogledo. Nemam ni najmanju nameru da pomognem tom... tom strancu.

Reč stranac beše izgovorena vrlo pogrdno, na šumskom dijalektu. –

Šta zboriš, ludače? On umire u mukama, umiraće nedeljama...

— Zašto se odupirao Krvopiji? Time je samo sebi navukao nevolju na vrat. Ne tiču me se bedni otpaci sa Zemlje. Ko ga je terao da se petlja po vremenu? I šta se sve to mene tiče? Odlazi, Zlopogledo!

Mala prilika se smejuljila bezbedno u krošnji drveta. — Ti... ti malo pokretno pašće! — Zlopogleda prokune osećajući da vreme neumitno prolazi. Nije želeo da tako glupo izgubi nekoga ko je posle toliko godina doneo promenu.

— Ti se plašiš... ti se plašiš Hora.

— Plašim se — jednostavno odgovori Skakavac. — I ne mislim da si dem. Uzalud se trudiš, Zlopogledo.

— Ali, ti si sa najvećom moći na planeti, Skakavče. Harpije, Mutanti, Lešinari, Šepavac... Krvopija... Niko ti nije mogao nauditi. Ti se krećeš, ti si teleportant. Ni Hor ne može da ti naudi. Teleportant si, Skakavče, tele...

Pri drugom spominjanju te reči, Skakavac se stvori ispred Zlopoglede. Ovako mali, dopirao mu je do grudi. Bucmasto lice, bez ijedne dlake nadu se do besa.

— Teleportant! Teleportant! Hajde, viči još malo! Ne spominji mi to! Rekao sam ti da mi više nikada to ne spominješ! Šta ja imam od toga? Ništa, starče blesavi, ništa! Niko mi ništa ne može, nikoga se ne plašim, samo zato što sam teleportant! Ali, ja se plašim Hora!

— Ali, tebi...

— MENI! — Skakavac piskavo zaurla. — Znam, znam, znam! Meni ništa ne može. Ali, može drugome!

I obojica začutaše.

— Sad znaš zašto ne želim da pomognem tom tvom linjavom strancu u koga si se naprasno zaljubio! Briga me je za njega! Neka umre! Čuješ li, neka umre! Neka izgori u Krvopijinom otrovu! Zašto nije umro u vremenu? Zašto je dozvolio da ga bace kao đubre na nepo-

stojeću planetu, ovamo? Šta ako sam travar, jesam! Znaš da ne smem i neću, znao si to oduvek.

— Ne verujem ti.

— Veruješ i znaš. Hor nije Krvopija, Hor je noć i smrt, Hor ga šalje, sve znaš mršavi starče! Praviće zamke had sazna, a saznaće, Hor uvek sve sazna šta se dešava na ovoj proketoj planeti! Napujdaće sve one tamo u naselju, Mutanti će kopati rupe za krv svih koji su uz tvog Vremenara. Zašto nije ubio Krvopiju? Možda bi se nagodio sa Horom. Zašto ga nije ubio? Zašto mu nije slomio vrat?

— A da li bi se nagodio sa tobom?

Starčevo pitanje ostade u vazduhu.

Skakavac sleže ramenima. — Neka umre — reče. — Pošalji Kišu da mu peva. Neka umre.

Okrenuo se i načinio grešku. Jauk, jači nego ostali, pokrenu starca. Brzo, pre nego što je zbunjeni Skakavac mogao da reaguje, dve mršave i žilave ruke stegoše ga za gušu. Aksel Skakavac se trže, ali bilo je prekasno. U uzbuđenju bio je zaboravio da nikome ne sme da okrene leđa. Njegova prednost tada je nestajala.

Zlopogledin stisak ne popusti kada nestadoše odatle. Visili su na vrhu drveta, glavama nadole, zakačeni samo nogama. Stisak se pojača. — Udaviću te, Skakavče — prozbori Zlopogleda. — Zavrnuću ti ovu debelu šiju, ako nas ne spustiš dole. Sa uživanjem ću ti iscediti poslednji dah.

— Puštaj me, stara ludo, gušim se... — prokrkljao je Skakavac. — Neka umre, neka umre!

— Neće umreti, Skakavče, neće! I reći ću ti zašto, pokretna buvo! Zato što je drukčiji od svih nas, zato što je bolji, jer je rizikovao jedino što mu je ostalo — život. Borio se sa Krvopijom, ne znajući ne shvatajući. Neće umreti.

Snaga Aksela travara nije bila dovoljna da prstima olabavi stisak

oko sopstvenog vrata. vazauna je nestajalo, jezik je debljao a oči bežale iz duplji. — Nateraću te da me pustiš! — vrisnuo je iz sveg daha. — Ovako!

I čudan par nestade.

Teleportant bi dostojan svoje moći. Zlopogleda je znao da iz ovog čudnog dvoboja može izaći kao pobednik jedino ako ne popusti sa svojim stiskom. Materijalizovaše se na vrhu najvišeg drveta i odmah se sunovratiše nadole. Skakavac ih je premeštao s mesta na mesto, sa drveća na stene, u čist vazduh, nad rekom, nad starim ruševinama.

† Našli su se na nekoj poljani, na travi. Bili su daleko od šume, vreme je prolazilo. — Znači, to je sve što umeš, ti pobegli cirkusantu — reče jetko starac. Vešto okrenu Aksela ka sebi, ne ispuštajući ga iz stiska. — Sada me pogledaj duboko u oči. Sada vidi ponovo sve, još jednom...

— Ne to! — zaurla skakavac, ali bi kasno.

Nebo udari o njega i svetlost se izgubi. Rojevi zvezda poleteše ka njemu i Aksel Skakavac oseti svu utrobu u grlu. Telepatska moć Zlopogleda okovala mu je volju i prisilila ga na pokornost. Gledaj, gledaj! vikao je starac i projektovao u Alekselov um bespuća zvezdanih sistema, rušenju u usijani gas, prazninu i samo prazninu, pad koji je trajao.

Skakavac je hriptao i otimao se zenica širom otvorenih. Mračni kovitlaci izvukoše i poslednju njegovu snagu. Sitne ruke zabubnjaše po Zlopogledinim ramenima. — Sitni, stani! Prekini... pristajem!

Zlopogleda isključio um i pusti ga iz stiska.

— Prenesi nas nazad — reče. Bio je na ivici nerava, ali pobedio je. — Pazi, Skakavče, ako ga ne spaseš ili ako se izgubiš, naći ću te, kunem se, naći ću te bilo gde! Ako Vremenar

umre, i ti si mrtav, mrtav bez sumnje!

Skakavac progunda neku kletvu, trljajući vrat. Zlopogleda se uhvati za njegova ramena. Aksel travar uključi um i obojica nestadoše.

7

Vremenar svu tu borbu nije pratio. U mraku kolibe osećao je da ne zna šta bi uradio sa sobom. Prevrtao se po ležaju, koža mu se ljuštila, stvarajući mu nesnosne bolove. Onda, iznenada, oseti pritisak na rukama. Ugledao je kroz maglu nečije lice i pokuša da tu senku odgurne od sebe.

— Beži — promuca — ne dodiruj me... otrovan sam... rane...

Nešto počeo da pada na njega, mlaz ili kapi lisnate kiše, okrepljujući bokori trave iz vazduha. Bol odjednom počeo da se kida, da se cepa na delove kao samo vreme, da se iz dubine penje ka površini. Bolelo je na više načina, ali ne više kao ranije.

Nad licem ugleda obrise, pa kosu i oči. Taj pogled... čudan osmeh i nešto staro i prepoznatljivo. Olis uzdrhta. Niz oštre ivice vremenskog ponora kliznu do njega stari bol iz srca. Udarac je bio neočekivan, tim više ga je zboleo. Zaurlao je i iščupao ruke iz veza, odgurnuvši telo iznad sebe. Oteturao je do vrata, posrnuo i pao.

Nigde nećeš biti slobodan.

Lupaćeš na mnoga vrata, sve do poslednjih.

Ona neće biti zaključana.

Otvorićeš ih, Vremenaru.

I još jednom.

I još jednom.

Zemlja nikada ne zaboravlja. Čekaju te prijatni, bolni košmari. Mnogo košmara stoji između tebe i Vremena, premnogo Olis. Olis Vremenar. Šuplji oblik razrušenog uma. Sve u ničemu, ništa u svemu.

I tamo gde si prognan, izbrisan i proklet, tamo gde si bačen da istruneš, ni tamo nema mira, Olis truli. Olis mrtvi. Nigde, sem u tvojoj glavi.

Vrata su otvorena.

Dobrodošao u košmar, Vremenaru.

Zlopogleda se gotovo saplete o nepokretno telo. Sevnu pogledom na Skakavca. – Ako je mrtav – reče – onda...

– Nemoj... Skakavac pognu glav – pred nevidljivim udarcem, zaklonivši je rukama. – Pokušaću sve...

– Pomozi mu dok ne bude zaista kasno – reče Kiša, izlazeći iz kolibe. Dugokosa stade ispred njih. – Opet je skakutao okolo, zar ne?

Skakavac sakri pogled. Starac slegnu ramenima.

– Nije moglo pre.

– Bojao sam se za tebe, Kišo – reče skrušeno Skakavac. – Hor... ti znaš da te želi...

Kiša ga blago uhvati za ruku. – Hvala na brizi, Aksele, ali Hor neka ostane moja briga. Ja mu izmičem u onoj meri da više nikada ne može da dopre do mene. Ne brini. Učini nešto za Vremenara. Izleteo je iz kolibe kad me je video.

Skakavac i Kiša sa naporom uvukoše Olisa nazad u kolibu. Mrmljao je, tresući glavom. Kiša ga pogleda dugim, čežnjivim pogledom. – Lepo je građen – reče. Rumen joj obli lice. Aksel i Zlopogleda se zgledaše. – Donesi što više saruvije – reče Aksel travar. – Treba mu oblepiti čitavo telo a vidiš koliki je. I požuri. Ako nastaviš da buljiš u njega, može se desiti i da ne ustane sa tog ležaja...

Kiša se trže i naglo istrča napolje. Kepec se približi kotlu i počeo da meša tečnost što je isparavala.

– Može da posluži kao vezivo – progunda. – Šta stojiš, ti isušena li-jano... Veži mu dobro zglavke, ne

volim kada mi se neko pretura i ne poštuje red... Rizikujem svoju pametnu glavu zbog ludosti... Veditog mi prenosa, ali...

– Ne gundaj, Skakavče – promrsi starac. – On umire...

– Videćemo – promrmlja travar – videćemo...

Sledeći sati protekli su u oblepljivanju Olisovog tela smolom i travom, tako da mu je i najmanji deo bio prevučen mekim štitom. – Gotovo – reče Aksel Skakavac. – Ja više ništa ne mogu da učinim. Krvopija je u njegovim venama, a saruvija nije svemoguća trava...

Sede obrve se natuštiše. – Kiša ovde stoji, zar ne? Nju si izvadio iz otrova.

– Kiša je bila brza i jaka. Ona je bila oprljena, ovaj je izgoreo. Ako je jak...

– Preživete – dovrši starac.

Kiša stade pored njega. – Molim te – reče. – Pusti ga, učinio je i previše. Hor možda već zna za ovo. Hor će lutati tamom i bacaće kletve... Plašim se za njega...

Oči joj se zaustaviše na ufalčovanom Olisovom telu. Zlopogleda je ohrabri mentalnim dodirima. – Polako... – reče. – Ne uzbuđuj se preterano, blokiraćeš. Polako.

– Odbio me je dva puta – prošapta Kiša.

– Bio je već sa Krvopijom u sebi, pun je košmara, uostalom on je čovek Vremena... I bez Vremena, možda...

– Volim ga – projeca dugokosa.

– Volim ga – završi ponosna Kiša. – Oduvek, zauvek. Znala sam da dolazi, zvala sam ga. On je moj.

– Kišo, ti... Ali Kiša odbi starčev mentalni pokušaj da je smiri.

– Neka blokiram, ne traje dugo... Ja... ja...

Licem joj prođe grč, telo joj se iskrivi, iz očiju izroniše suze. – O, ne... – vrisnu. – Dolazi mi! Dolazi mi opet, Zlopogledo!

Tresla se i vrtela ukrug, dotičući prstima obraze, osećajući vatru

koja je odnekud kapala po njoj, plamen koji je palio hiljade malih vatri na njenoj koži. Dolazilo je opet.

— Kišo! — viknu Skakavac. — Kišo, ne smeš...

— Pusti je! — zadrža ga starac. — Blokirala je i ne odgovara na moje telepatske pozive. Čitaj joj govor prstiju.

Kiša je ispisivala reči po vazduhu, dok se tresla. Zlopogleda klimnu. — Idi sada, on mora da leži. Bolje je da te ne vidi... onakvu. Noć je, budi u blizini. Ne čujem Harpije ni Mutante, ali bdiću nad tobom. Vрати se, Kišo.

Prsti izgovoriše svoje i uvijajuće telo dugokose iščeze kroz vrata. Skakavac pogleda starca. — Šta sad? — upita.

— A šta si radio sve ove godine — obrecnu se izborano lice. — Čekaćemo. — On umire — progunda kepec, nagnuvši se nad Olisom. Krvopija ne izlazi iz njega.

— Čekaćemo — završi Zlopogleda. — Čekaćemo.

Kiša naruši tišinu kolibe svojim ulaskom. Bila je mirna i tiha. Izdržala je ispitivačke poglede Kepeca i starca.

— Dobro je — reče travar. — Nema tragova.

— Oni uvek nestaju nakon svega -- odgovori Kiša. — Zvezda uskoro izlazi, miris se prosuo kroz naselje. Nikoga nema, uostalom, svi su se razbili i krenuli u lov. Prljava reka je plitka, nećemo ih videti nekoliko meseci.

— Baš tako — složi se starac. — Sve dok nekako ne nanjuše nečiji dolazak. Onda se sakupljaju sa svih strana i traže krv. A zver se ponovo pojavljuje.

Pogled se zadrža na Kiši. — Bleda si jutros. Kako se osećaš? Primaš me?

Kiša klimnu. — U redu je. Sinoć... bila sam preuzbuđena, blokada je sve ubrzala. Nije trebalo da stigne

tako brzo, ne pre tridesetog zalaska zvezde.

Približi se ležaju i prstima pređe preko zatvorenih kapaka koji su mirovali. Olis se nije micao. — Kako je? — upita. — Noć mi ništa nije javila. Živi?

Kepec i starac su ćutali. — Živ je? — uznemireno ponovi Kiša. Zlopogleda zbunjeno protrlja lice. — Nije mrtav — odgovori neodređeno — bar ne još. Ali, nije ni ovde.

— Kako?

— On... pa, pokušao sam da mu se telepatski približim. Jednom... dok se borio sa Krvopijom, uspostavili smo vezu. Rekao mi je, dok smo tragali za Skakavcem, rekao mi je da je u Vremenu nailazio na telepate. Pokušao sam da se probijem do njega... Nisam uspeo. Telom je tu, ali umom nije.

— Ne razumem — reče Kiša. Stezala je prste, počinjalo je da je boli svuda po telu. — Ne razumem te.

— On... kao da nešto ima u glavi. Izgleda da mu je nešto usađeno u um. Možda je posegao za Vremenom, ko zna... Ali, to je košmar kroz koji on sam mora da pređe. Saruvija je učinila svoje, travar svoj deo... Ostalo je na njemu, Kišo.

— Umreće — prošaputa Kiša. — Umreće a da me nikada nije voleo.

— Najverovatnije — odgovori starac. — Čekaćemo. Dotle... mogla bi da mu pevaš, Kišo.

— Pevaću mu — reče Kiša, spuštajući se do ležaja. Starac i kepec se doše sa druge strane. — Pevaću mu — nastavila je — kao da može da me čuje. Pevaću mu grlom, ustima i jezikom. Pevaću mu telom i prstima, pevaću mu nemo i dovoljno glasno, ljubavlju i mislima. Pevaću mu kao da je oduvek živeo.

8

Nad sobom su imali zvezde i toplu noć. Senke oko njih bile su vlažne,

dugački i otegnuti krici dolazili su iz prostranih, teških šuma. – Sauri – prošaputa Kiša. – Love, ili beže od Mutanata i Sasta.

– Krv uzbuđuje – reče Olis.

– Volim te – Kiša ga je gledala direktno u oči i stezala za mišicu. Olis je blago odmače. – Znam to, Kišo, ali nisam spreman. Lepa si, želim te... Ali to nije sve.

Kiša se bojala ovakve večeri. Još otkako je pevala polumrtvom Vremenaru, nije bila toliko uzbuđena. Očekivala je prihvatanje i želju, uzburkanu igru tela, sve, samo ne neodređeno odbijanje. To je bilo već treći put. U njoj su gorele uspomene, ujedale su je kao insekti iz tame, ali pomisao na Olisa kraj nje brisala je takve primisli. U sebi je razmišljala i dugo lupala glavu oko toga.

– Ti si moj – reče. – Pevala sam ti. Živiš.

Ovo ide prebrzo, pomisli Olis. Sve je na ovoj planeti kazamatu išlo brzo za njega. Vreme je promicalo kroz rastavljene, mokre prste i kapalo na suve usne tla. Zar je već prošlo tri meseca otkako je bačen ovamo?

Kiša nije krila osećanja, kao telepat mogla je da iznosi šta je htela. Kako je neko mogao njega, Olisa nepostojećeg, da voli, čeka i priželjkuje? Još iz vremena... ne! Ne to iznova!

Ćutao je.

– Zašto si me odgurnuo... onda u kolibi? Reci mi, ne želim da uplićemo misli. Ponekad me i reči zadovolje.

Jedan list, otkinut sa ko zna kog stabla, zaleprša i pljesnu o njenu butinu. Trgnuo je oči sa nje, svestan da ga taj prizor zbunjuje i uzbuđuje u isti mah. – Bila si mi namah slična... bio sam u ludilu, nisam video ništa sem bola i magle. Odjednom je izronilo tvoje lice. Kako sam mogao da znam ko sam i gde sam? Da. Bilo je nešto slično tebi... davno...

– Voleo si je? Kišin glas nije bio glasniji od daha vetra. Sve je stalo u njoj. – Vreme je sve pokrilo – odgovori neodređeno Olis. – Zašto pričati o tome?

– Jesi li čuo moje pevanje? – upita Kiša.

– Ne... ne znam... možda... U glavi imam mnogo toga što ne želim da je tamo, teško je odvojiti nešto lepo.

Video je njen razočarani pogled. Pomilova je po mekoj kosi. – Nešto mi je neprestano odzvanjalo u umu. To je bilo tvoje pevanje, siguran sam. Stvarno.

Kiša se nasmeja. – Znala sam – reče. – Ti si moj.

Olisovo lice iznenada stvrdnu. – Šta to znači – tvoj? Ja sam ničiji, ni sam u potpunosti ne rukovodim sobom. Kakvi su to običaji na ovoj prljavoj planeti?

– Hor je zaveo sve običaje – reče Kiša.

– Hor?

– Da. Zaboravio si. Ne sećaš se razgovora sa Zlopogledom.

– Još neko mi je to spominjao, pre sukoba sa Krvopijom. Šepavac, da... Hor, Hor kralj.

Kiša se kupala u mekoj pozlati zvezda i blagog vazduha. – Jesam li lepa? – Vrlo – odgovori Olis. – Ali, shvati Kišo. Ja imam drugi put. Ja... zahvalan sam Zlopogledi, Skakavcu i tebi za sve. Ipak, moram sam da rešim svoje probleme. Ima i drugih stvari koje me koče, a meni su vezane ruke. Um mi je zatvoren.

– Ti ne možeš više u vreme?

Olis klimnu. – Naprotiv, mogu. Ali, mogu da poludim. Bio sam na ivici ludila, jednom. Ne smem da rizikujem. Ne znam, ništa ne znam. Pokušaj da me shvatiš – biti živ ovoliko vremena na ovoj planeti – bez vremena! Gde sam? Šta sam?

Njene ruke ga zagrlise. Kiša se pripi uz snažno Olisovo telo. – U meni ima utehe. Pevaću ti telom.

– Ne. Ne.

Olis se lagano izmače iz toplog okrilja Kišinog tela. Čovek u njemu

odbaci plodno iščekivanje. — Idem u maglu — reče. — Moram tada da budem sam. Ali, vratiću se, Kišo. Tada bih voleo da mi pevaš. Biću otvoren za tebe. Ili lud.

Tek posle dosta vremena Kiša shvati da kapi iz oblaka udaraju po njoj. Osluškiivala je kapljice koje su klizile po njenoj toploj koži. Odbačena, pomisli. Još jednom odgurnuta i prezrena. Da li zna za moje mene? Užasava li se pomisli da me vidi takvu?

Senke oko nje se srušise.

Starac se nasmeši. — Ima tvrdo-glavih, Kišo, ali ti ih sve nadmašuješ. Zašto nisi zaronila u Vremenarov um, videla bi sve što te interesuje. Reći kasne.

— Ne želim to — odgovorila je umorno. — Bila bih zauvek odbijena. Imao je drugu — nastavi. — Davno, možda u vremenu, ne znam. Plaši me se, ne želi da bude moj. Ne želi da mu sada pevam.

— A-ha — promrmlja starac. — Žene...

— Zlopogledo!

— Hm — da... Budi strpljiva, Kišo. On je različit. Još ne prihvata da je izbrisan iz korena Zemlje, da odavde ne postoji alternativa spasa. Treba mu dati ono što je imao u neopisivim količinama — vreme...

— Moje mene dolaze. Onda ne mogu da kontrolišem. Zar da dozvolim da me vidi onakvu?

— Strpljenje, strpljenje... Hor dolazi.

Kiša se skupi kao list. — Ništa nisam čula.

Zlopogleda iskrivi usta. — Nisi ni želela ništa drugo sem svoje opsesnutosti Vremenarom. Hor se ne krije, razmetljiv je kao i uvek. Potrudio se da svi znaju da dolazi.

— Zbog... zbog njega?

— Svakako. Ne dešava se svaki put da Krvopija bude poražen. To je

dovoljan razlog da i sam kralj lično reaguje. Kralj ha!

— Odvešće ga sa sobom?

— Blokerala si. Vidi kako izgledaš — prekori je Zlopogleda — treseš se, pleteš prste i kukaćeš mi na ramenu. A i sama si telepat. Slomiš se za sekund, ponekad mogu da zamrzim Vremenara...

— N-ne... ni — nije on k-kriv... Oh, blokiram! U čvoru sam, Zlo-Zlopogledo!

— Isključi um... govori prstima. Da, tako... Ne izazivaj mene pre vremena, molim te, Kišo. Skakavac te ne voli onakvu, ni ja... Znam, znam ko je kriv, ali...

Napad je prošao brzo kako se i javio. — Dobro mi je — promuca Kiša. — Prošlo je. Šta mogu — pevala sam mu, dala sam se.

— Sve češće te hvata, a to ne valja Kišo.

— Pusti... pusti to. Odvešće ga?

— Mislim da to i Vremenar želi. Još uvek u sebi nosi iluziju da može da plovi kroz Vreme. A koža mu nosi Krvopijine tragove.

— Meni on nije ružan — reče brzo Kiša. — Ja ga gledam iznutra. Pevala sam mu. Svejedno, odgurnuo me je. Šta želi?

Starac sleže ramenima. — Kad bih znao... Oblaci se razgrnuše. Svitalo je. — Možda...

— Možda je lud — to hoćeš da kažeš?

— Ne reče — starac. — On je čovek: on želi svoju propast. On želi sukob sa Horom. On želi smrt.

9

Tamni, grozničavi san je nestajao. Olis se trže i otvori oči. Koliba. Mrak. Sviće.

Sam, uvek sam. Zašto je odgurnuo Kišu? Njeno telo je nudilo pesmu, pesmu koja mu je, verovatno, bila potrebna. Kišo...

Sivo i nejasno još su lebdeli u vazduhu. Golo telo ga je peklo, rane su zarastale, bio je monstrum, ali monstrum koji nikoga ovde nije užasavao. Svi su, uglavnom, prošli kroz slične tegobe. Olis, u ranama, uzdahnu. Neko dolazi, pomisli.

Oljuštena koža je otpadala. Zgužvan, očekivao je.

– Nešto očekuješ – reče promukli glas. Starac.

– Ne, Zlopogledo – odgovori – samo pokušavam...

– Ništa čudno. Zver je dobila po ušima, a kralj se probudio. On dolazi.

– Čuo sam već – odvrati Olis. – Taj vaš kralj.

Izborano lice pretvori se u krug smehta. – O, ne... nemoj, ne Kišin, ne Skakavčev. Kralj Harpija, kralj mutanata, kralj ostalih.

– Kakav je? Mislim, kako izgleda?

– The... izgleda. On udara, u stvari.

– Opiši mi ga, Zlopogledo.

– Hor... smešno. Ali, recimo... glas, korak, ili slično. Dve snažne, dlakave, mišićave noge. Trup, torzo sa bicepsima, jak je. Prислуškuje. Prima ali ne odašilje. Uh, težak je. Hodi, izađimo načas. Vreme je da nešto i saznaš, ako već ne znaš sve. Izađimo.

Olis pusti da sve sklizne sa njega. Golo telo je lakše podnosilo teret otrovnih udaraca. Okovi su ga još držali u stisku. Zlopogleda se kikotao.

– Zemljanin si po ponašanju, Vremenaru. Zagledaš se, mrštiš. Ali, mirišeš kao i drugi. Kiša te voli, znaš.

Upadica iznenadi Olisa. – Znam

– reče zbunjeno. Izađimo – dovrši.

Napolju je bivalo svetlije. Olis ugrize usnu. Koža je pucala, otrov se sušio. – Kaži – reče starcu.

– Ovo nije zatvor – reče Zlopogleda. Napolju se sve slagalo u svakodnevicu. – Ovo je kraj, Vremenaru. Odavde nemaš kud. Mi smo se svi, uglavnom, ponašali kao i ti.

Želeli smo dalje. Ali, gde? Cime? Hor sve drži. Hor je kralj, ludi kralj. Zove se tako, ali to i nije bitno. Zemlja je ovo pronašla, proizvela. Veliko dubrište. Ja sam telepat, znaš. Skakavac je telekinetičar i teleport. Kiša... ona, ona je slična... na žalost. Prvi put je teško. Kad te izbace. Navikneš se i na Krvopiju, na sve. Ili se ubiješ ili opstaneš.

– Stomio sam Krvopiju – reče Olis.

– Na žalost. S njim i nemaš pravo da se trsiš. Postaćeš begunac. Hor dolazi.

Olis je buljio pred sebe. – Hor, Hor... Umeš li nešto drugo da kažeš, starče?

– Mnogo, i tako malo.

– Imam druge misli. Androidi. Recimo androidi.

– Mala jajašca – nasmeja se starac. – Sećam se tih prvih pokušaja, verovatno još nisi zakoračio u vreme. Šta te zabrinjava oko tih surogata? Jesu kao i da nisu. O, znam! Oni su te i dopremili ovamo, gotovo da sam i zaboravio, a kako i ne – koliko je otada prošlo vremena! I sam bejah bačen uz njihovu pomoć... Ipak, lepo se rascvetao brod na noćnom nebu, kada su otperjali u prah. Niko se ne vraća odavde, znaš li to, Olise? Niko. Ni brod. Ni ti androidi. Niko.

Olisov pogled bio je pun neke maglovite i sive žalosti. – Vremena se menjaju, starče. Pljunula su na nas. Moj brod, brod koji me je dopremio na planetu nije nestao u prahu.

Zlopogledino izborano lice se zaledi.

– Šta... šta hoćeš time da kažeš?

– Zar to nisi mogao da spoznaš? Kakav si ti telepat? Ili, možda nisi? Glas mu se podiže do vriska. – Nema! Nema! Nema više eksplozije i poslednje utehe prognanog!

Nije hteo da vrišti, da se žali, ali nije mogao ni da se savlada. Smejao se tako da se sav tresao, a da nije znao zašto to čini. Nešto u

njemu htelo je napolje i upravo je izlazilo, izmešano i crno. Žalost, izgubljena prošlost, sulude misli.

– Androidi su se oteli! Imaju šifre, imaju brod. Danas jedan, sutra hiljadu! Koliko sličnih nama Zemlja neprestano ekspeduje ovamo? Dovoljan broj za androide, dovoljno brodova. Nisu me ubili, zašto? Znaju da odavde ne mogu nikamo. Zašto se ne smeješ starče?

Zlopogleda ne odgovori. Olis primeti da mu je pogled zamućen. Poznavao je tako stanje, u vremenu je to često vidao. Bio je u telepatskoj vezi sa nekim. Najbolje je bilo da ga ostavi na miru. Starac se iznenada otrže. – Kiša – reče. – Nije važno. Androidi te zabrinjavaju, ali zašto? Zar ti nije dosta Zemlje? Zašto se još uvek boriš za nju? Lud si, Vremenaru, lud. I uz to proklet.

Obojica začutaše. Bilo je veoma tiho. Najzad, Olis progovori: – Kiša... šta je htela?

Zlopogleda izbeže pitanje gundanjem. – Hladno mi je napolju... Hladno je i u tvojoj kolibi, hladno je svuda. Ti... znaš da Hor dolazi?

– Znam.

Olisova ramena se srušise. Lagano se pokrene ka izlazu. Svežina mu zapahnu lice. Izgledalo mu je kao da je prošla čitava večnost pre nego što je nastavio.

– Moram. Kiša... ona će razumeti, mislim. Hor je izazov.

– Brzo se krećeš. Zašto ne sačekajš?

– Šta? Koga? Pao sam, tačnije bačen ovamo, okružen čudima telepatije, mutantima i krvopijama. Postoji nešto za šta se moramo boriti – vreme. Mislim da nije izgubljeno za mene. Ne, ne volim Zemlju, ali androidi predstavljaju opasnost. I njima treba vremena.

– Odavde nema izlaza.

– Videćemo. Hvala ti, starče. Pokušao si. A sada me ostavi, želim da budem sam.

– Čuvaj se vremena – reče starac odlazeći. – Hor je još gori. On živi.

I nestade.

Olis udahnu vazduh. Sve mu se odjednom učini sasvim jednostavnim. Seo je i stao da čeka. Imao je osećaj da ovo rešenje menja čitav njegov život.

Sutra je jednako mirisalo na sledeći dan.

Razgovor je vrlo brzo došao. Kiša je skliznula dah, spustivši se kraj njega bez reči. Olis je pomilova po kosi. – Nestrpljiva si, neverovatno uporna. Šta da radim sa tobom? Očekivao sam Hora.

– On će doći u njegovo vreme. Latice smrti nisu se još otvorile. Ali, doći će.

– Prosto je zanimljivo kako svi ovde imate običaj da sahranjujete – nasmeja se Olis. – Tako je bilo i sa Krvopijom, tako i sada sa Horom.

– Bio si iznenađenje nenaviknutih.

Njene suze odjednom skliznuše iz očiju, a glas joj postade mekan. – Krvopija je bio zver, snaga koja se mogla nadvladati sirovom snagom, umom. Hor je drugačiji. Savija.

– Već sam to čuo.

Dan boje trave mirisao je napolju. – Izadimo – reče Kiša. – Postoji mesto za koje niko ne zna.

Mesto je bilo skriveno od pogleda, usečeno u lišću i vazduhu. Spustila se i povukla ga na sebe. – Voli me – reče jednostavno. Olis je pogladi po kosi, kao u vremenu. Ljubio ju je, u isto vreme osećao neobjašnjivu odbojnost. – Nije vreme – promrmlja. Bila je mekana i čvrsta, vlažnih usana, koje je pripijala uz njegova ramena, grudi, lice. – Ovo je zadnji čas. Uskoro mi dolaze mene, ja...

Postavio je obe ruke između njih.

– Kasnije, možda, Kišo...

Odbijanje je zateže kao oprugu. Lišće oko nje se uzmuti kao misli. Trzala se, osećajući da joj je blo-

kada naišla neočekivano, zatekavši je nespremnu. Prsti su joj sklapali nemušte poruke, ali Olis je samo bezlično buljio u nju. Kao potoci, suze su izlazile iz njenih očiju, lice joj bi preplavljeno s njima. – N-ne gledaj m-me. .. Idi... Idi! Os-ostavi m-me...

Olis ju je posmatrao ne znajući šta da učini. Video je kako joj se trzaju gola ramena, kako sve spada sa nje, ostajala je naga i izbezumljena. Pred njegovim očima menjala se naglo. Iz grla joj je izlazilo krkljanje, a krupne, zelene oči nisu mogle ništa da mu kažu. Šum, neprekidan šum odzvanjao mu je u glavi i to je bilo sve. Nikakva telepatska poruka nije mogla iz nje – bila je blokirana i vezana sopstvenom nemoći.

Belina kože prelazila je u sivo-belu skramu, pore su narastale, kričala je gurajući ga rukama, ali Olis zaboravljeni zaboravljao je na njene malopredašnje reči.

Kiša se menjala.

Oči i te krupne zenice terale su ga preklinjućim pogledom. Nije ustao, pritisnuo ju je rukama i užasnut gledao. Koža joj se pretvarala u rane slične njegovim, pucala je, Olis je bio svedok čudovišne izmene. Dojke su bubrile i iz bradavica poteče krv, čudna, tamna. Znao je to, video je. Bic je i sam u tome, noseći skrame i zarasle tragove Krvopije u telu.

Kiša je imala Krvopiju u sebi.

Krvopija je izlazio u menama.

Ona zastenja, iščupa se i okrete na grudi. Kiša je postala jauk, bol i patnja.

Olis steže prstima slepoočnice, pokušavajući da se otme želji da jurne u prostor koji je bio zagađen vremenom. Košmar, kao razbijena, velika crvena boca, zaseće ga u mozgu.

Promena je bila prošlost, bol koji je čileo. Kiša se lagano okrete i

uspravi se u sedeći položaj. Sa Olisovog praznog lica posmatrala su je dva vremenska oka – rupe.

– Još si ovde? – reče Kiša.

– Da.

– Zašto ne odeš? Video si u šta se pretvaram, kada mi naidu mene. Ja... nemoćna sam protiv toga. To je moj pečat. Oprosti što sam te htela... ranije. Pevala sam ti i mislila da neću imati nesreću da me vidiš ovakvu. Blokirala sam znatno ranije. Nisam...

– Nemaš potrebe da bilo šta objašnjavaš. Znam ko je za to kriv.

Dugokosa pokuša da ga dodirne, ali vrati ruku.

– Ne smeš da mrziš. To će predstavljati slabost protiv Hora.

– On je poslao Krvopiju?

Kiša klimnu. – Da... odbijala sam ga. Skakavac nije mogao sasvim da izvuče otrov iz mene. S tobom je bilo drugačije. Bio si pobednik, tvoje telo je izlučilo iz sebe, Krvopiju. Koža ti je nesređena i ružna, ali to prolazi. Video si me. Molim te, idi sad. Više nemam prava na tebe.

Vremenar je bio daleko, Olis se nasmeši.

– To si krila, znači.

– Da. Hor želi da svi budu slični svima. Nema odskakanja od njegovih pravila. Mutanti... Sasti... Lešinari... Šepavac i drugi... Superiorni na svoj način i ništavni kao tle po kome gaze. A iza svega Zemlja. Zlo.

Olis se spusti kraj nje i blago je privuče sebi.

– Zbog čega si ti ovde? Na ovoj planeti?

Kiša se upi usnama, kliznuvši niz njegove zube. Jezik joj je imao žar slatkog ploda. – Ne govori... Ne znam, ne želim da se sećam. Zlopoгледа sve pamti i sve beleži. Ljubi me. Ne brini, telo mi se ne može više promeniti do sledećih mena. Ne brini.

– Ne brinem – odvrati mirno Olis, blago joj prelazeći niz čvrsti stomak prstima. Mravi su izlazili iz

kože, mravi koji su davali sjaj u zenicama, dizali mlaku krv i izvlačili nedovršene reči. – I ti si sa Zemlje, zar ne?

– Svi – reče Kiša na njemu – svi smo sa Zemlje, na ovaj ili onaj način. – I Hor? – Da – rekoše njene usne – da. Svi smo bačeni ovamo, na Nadanje.

– Kako? – Nadanje – odgovori Kiša. – Još jedna zluradost Zemlje. Ovde ima svega u izobilju, samo tog imena nema.

– Ja znam zašto sam odbačen, ali ti si telepat... Zlopogleda, Skakavac... vi ste esperi, zašto?

Kiša zaječa i izbrisa mu preostale reči iz usta. – Ja sam Kiša – reče – Kiša. Vlažim i volim. Ti si moj, zaboravi pitanja, vreme, smrt. Pevam ti telom, ovo vreme je samo naše.

– Pevaj mi – promrmlja obuzeti Olis – pevaj, Kišo.

Nije osećala misli sve dok ne oseti prazninu.

Pesma je utihla, telo Olisa nije bilo tu.

Njegova mržnja izgužvala je lišće, ostala u delovima njegove izguljene kože. Bio je spreman za Hora. Kiša zajeca.

Ja sam Kiša, pomisli, luda pevačica Nadanja.

Za sve treba da se plati, ali zar već to nisam učinila?

Dan plamti, šuma se savija. Olis korača zauzet sopstvenim mislima. Nadanje... kakvo ime za planetu koja ne postoji ni na jednoj astro karti Zemlje! Groblje espera koje se vrti oko jedne plamene zvezde. Gde je tu svrha? Ili je rešenje u tome što uopšte nema svrhe. Divna, čista, sterilna Zemlja i njene kolonije, posejane po prostoru. Brodovi koji zasecaju svemir, zvezdani pogon koji čoveka tera sve dalje.

Dok nije zagrizao u vreme.

On, Olis.

Vreme... Zvezdani pogon je stao, Zemlja se trгла. Vreme! Upreti se u njemu, zacrtati budućnost koja će tek doći, regulisati sve do beskraja.

Noga udara o koren, podseća na Kišu, telo-oprugu. Njene usne još su na njemu. Olis se trže. Dalje, napred.

Ali, na Nadanju su morale ranije da budu postavljene baze. Planeta nije od početka bila predviđana kao svojevrsni rezervat za osuđene, ili one koji su morali da nestanu. Ne, ne... Ali, da li su te baze uništene? Da li su, ako još postoje, funkcionalne? U koje vreme je otpočela kolonizacija, osvajanje, čišćenje? Kada je sve napušteno?

Nadanje... nekada tačka na kartama sa poznatim koordinatama u prostoru, u kvadrantu naseljavanja. Odjednom, došlo je do preokreta. Zašto? Šta se krilo na Nadanju? Kada bi zaplovio vremenom, znao bi. Samo što to nije smeo, ne više.

Hor!

Osećao je, gotovo da je bio ubeđen da je samozvani kralj imao konce rešenja u rukama. Možda je lutao, pronalazio. Nadanje za njega verovatno nije predstavljalo tajnu. Ko zna od kada vršlja po planeti, vezan za nju kao i ostali? Hor, Hor je morao da zna. Zašto bi inače taj osećaj bliskosti sa nepoznatim koga su se svi plašili, visio i njemu?

Olis. Hor. Esper. Hor. Nadanje. Vremenar. Krug.

Sve se nalazilo u tom krugu, i on sam. Podiže glavu, spazi nebo koje je skrivalo nova, nepoznata sazvežđa u koja je bludeo noću. Tamo negde vrtela se i Zemlja.

Sa androidima koji su pripremali osvetu.

Neko izlazi iz senke drveća. Olis zastade, telo mu se nagonski pripremi za odbranu. Nezarasla koža, sa jasnim tragovima milovanja Kiše, puca i ljušti se. Vremenar je daleko, Olis očekuje.

Olis se zagleda u čoveka koji je stajao pred njim. Senka se povukla, sve je na suncu.

Jedna glava, velika i obrijana. Od čela, preko obrve, prolazi tanka, prljavocrvena brazgotina skroz do korena nosa. Leve nosnice nema i tu zija povećana rupa. Usne se razdvajaju, blistaju zubi, jaki i beli. Dve snažne, dlakave, mišićave noge. Masivan trup, mišići su igrali nervozno. Preko bedara zelena tkanina, boje lišća. Pojas, defanzivni pojas, kao odbrana od kratkodometnih oružja sa sastavom metala. Iz pojasa je virila drška. Olis je prepoznade – samo blasteri su tako bivali izrađivani. Oružje, prvo oružje na Nadanju.

Oči.

Oči nepoznatog su se pružale svuda oko Olisa i po njemu. Opipavale su, smejale se, lukavo žmirkale, obećavale prijateljstvo, nadu, istinu, laž i smrt. Dok um miruje, glas izlazi iz uglova raširenih usta i otvara poslednje saznanje:

– Zdravo Vremenaru – reče. – Ja sam Hor, kralj.

10

Lebdilica je drhtala na proplanku. Olis se okrete i zagleda se u šumu. tamo negde nalazili su se Kiša, Zlopogleda, Skakavac... Sve je brzo teklo, brzo i za njegovu lenju krv. Ostajalo je iza njega kao vizija, plava, zamagljena šuma, zagrljaj toplih ruku, bodljikave ljuske gneva, razgranati i odsečeni um espera, zeleno oko Kiše, sve je tonulo u zemlju masnog sjaja.

Hor je, razumevajući, ćutao. Masivni mišići su poigravali ispod kože. Reče:

– Nije to za tebe, Vremenaru. Degenerisao bi, kao i svi oni. Veruj.

Olis podiže telo i ubaci se u lebdilicu. Sedište je prijanjalo oblikom i toplinom. – Zar? – reče.

– Ja ih sve znam – nastavi Hor.

– Kao kralj?

– Pored ostalog – dodade, uskačući pored Olisa. Lupnuo je prstom po zastakljenoj kabini. – Vozi – naredi odsečno. Lebdilica zadrhta kad je mašina dodavala snagu. – Hej, opusti se – reče Hor, spazivši kako Olisovi mišići na licu stvrdnjavaju. – Ove Harpije su istrenirane. Jedino što znaju jeste upravo ovaj posao. Voze i čute. To im je i usadeno u glave – kao jedini smisao života. Oni voze kralja.

– Počastvovan sam – nasmeja se Olis.

Hor se nasmeja zajedno sa njim, počevši butinu. – Slogaćemo se, znam da ćemo se slagati, Vremenaru. Slušaj: ovo ti je suština, znam, znam da si pun pitanja, a takođe sam siguran da su ti govorili nepouzdanе stvari, poluistine. Pitaj, pitaj sve šta želiš. Hor je tu da ti zadovolji radoznalost.

– Zašto? – upita Olis, gledajući ga.

Ožiljak se zacrveni još više. Oči zaigraše na sjajnom licu. – Zašto? Zašto? Pa, cenim te, otpadniče. Otpadnik si, zar ne? Spetljao si se u vremenu, tako nešto... Dobro, nije ni bitno. Hej – pljesnuo se po butini – zar misliš da čovek kao ti ne zaslužuje pažnju? Onesposobio si mi glavno oruđe, kao prvo.

– Zver ti šalješ?

– O, pa svakako. Ja sam kralj ove ušljive planete. Krvopija je samo podsetnik za neposlušne. Ali, i tu sam išao sa dosta mere. Krvopija truže, mali kepec uspešno zaleći rane.

Prevukao je prstima po Olisovoj koži. – Eto, oporavljaš se. Da nije bilo travara, bio bi gotov. A ja to nisam želeo. Ne, zbilja. Meni su svi potrebni.

– I Kiša?

Oblak gneva zaustavi tiradu. Za tren Hor se promeni. – Ta mala kučka... O, uhvatio si me, Vremenaru... Lukav si, gotovo kao i ja. Da,

vidim, bacaš mi tragove njenih prstiju pod nos. Pevala ti je, ha? Ne moraš ni reć da kažeš, to bi i idiot video. Ona prosto boluje od obeležavanja svojine.

– Ja nisam ničija svojina – reće Olis.

Oči lukavo sevnuse. – Misliš? Misliš? Ona zna da je želim, a opet iznosi svoju pohotu preko tvoje kože. Zna da to može da me razgnevi. Mogao sam i za to da te ubijem. Vidiš.

– Gde smo? – upita Olis. – Leb-dimo dugo.

Hor se zaceni od smeha. – Divno, divno Vremenaru! Biće nam zabavno, osećam. Lukav si i snalažljiv. Odavno kralj nije imao zabave, čak od...

Trgao se i protrljao staru ranu. – Pustimo to. Šta si pitao, Vremenaru? Ah, da. E, tu smo. Moj brod čeka. Letimo na drugu stranu planete, onu pravu, znaš.

– Pravu?

– Svakako. Tamo je sve što te interesuje.

– Mene? Olis je posmatrao predeo koji je tonuo u zelenu maglu iza njih.

– Tako je, Vremenaru. Brodovi, tehnika, energija. Moć.

Grumen daha zastade u Olisovom grlu. Posmatrao je Hora, ne krijući zapanjenost. Oči mu slede titraj Horovih zenica, iz reći izvlači skriveno, um se otvara i on vidi da je sve to istina. Sumnja, ipak, palaca u njemu, i on upita:

– Zašto mi sve to govoriš?

– Jer znam koliko ti je stalo da odeš sa Nadanja. Androidi.

Reć. Hor okreće dlanove nagore, opasna, lukava kraljevska zver, smeje se, namiguje. Reć ostaje zarijena u Olisov mozak kao klin.

– Ja sam kralj – beli zubi se smeju, rupa na levoj strani nosa šumno uvlači vazduh – Ja sam sve na Nadanju, ja sve znam. Ali, moći ćeš sve to da dobiješ, Vremenaru. Samo...

– Opet novi Krvopija?

– Ne, ne. Polako, tek smo na rubu levka u koji kliziš – reće Hor.

– Levak vremena, sećaš se?

Samozadovoljno Horovo lice, pogada Olisa kao ujed otrovnog zuba. Kišo, pomisli, potrebna mi je tvoja pesma. Ali, u lebdilici nema pesme, samo Hor, pas vremena, koji laje i davi.

Palac i kažiprst udaraju po providnoj pregradi. Lebdilica neznatno promeni kurs i ubrzo stade. Vrata se bešumno otvoriše. Hor se nasmeja.

– Izadi, Vremenaru – reće. – Brod je tu, čeka na nas.

Nije bilo greške. Olis ugleda džet koji je već imao uključene motore. Mlazevi vrelog gasa izbijali su iz zadnjih otvora. Hor je priređivao sve veća iznenađenja. Stajao je i posmatrao moćnu mašinu. Sa njom se moglo leteti po svemiru. Nije verovao da je opremljen instrumentima i aparaturom za zvezdani pogon, ali i ovo je predstavljalo neslućenu pogodnost.

Snažna ruka sa pet prstiju steže mu rame. Hor zazviždi otegnuto i glasno, ne ispuštajući ga iz stiska.

– Ne stoj kao posmatrač, Vremenaru. Harpije su programirane, ali i nepredvidljive prema nepoznatima. Tvoj... hm, uspeh, proširio se... A čak i Krvopija je imao isto-mišljenike. Mogli bi da te sprže mlaznicama, mnogo šta bi mogli da ti urade. A ne bih želeo da se lišavam tako dobrih i poslušnih, nemislećih mašina. I ti si mi drag, na izvestan način. Ja sam kralj, volim i praštam. I ubijam – dodade svirepo. – Kad zatreba – pretvori se u osmeh.

Udoše. Lebdilica se magnetnim vezama prikači za donji deo džeta. Trzaj, i već su zaparali nebo. Hor je pljeskao rukama i urlao na mutantnu posadu koja mu se sklanjala ispred nogu, ne skidajući pogled sa Olisa. Ovaj je ćutao, osećajući...

Pitanja. Pitanja, ali bez odgovora.

Jedna je misao čvrsto ostajala uko-renjena u Olisu: želja da se još jed-nom suoči sa vremenom. Otvarao je vrata, upadao u košmare, izlazio sve luđi i sve bešnji zbog neuspeha. Oči su poprimile grozničav sjaj, koji Hor primećuje.

— To tvoje vreme... ispljuvalo te je? — upita. Let je trajao, Olis klimnu. — Više-manje — odgovori.

— Usadene su mi mnoge prepreke, uglavnom. Horov glas postade za nijansu tiši: — Ali, posmatrajući ob-jektivno, ti nisi kao oni... oni tamo... Ti možeš u vreme, ako savla-daš te... prepreke.

Zmijo, pomisli Olis. Lukava zmijo.

— Teorijski, da. Praktično, to bi značilo ludilo i gubitak pojma stvar-nosti. Mozak bi mi eksplodirao u vremenskom kontinuumu. Hiljade okova, trnje, zidovi. I strah.

— Razumem — klimnu Hor. — Uskoro stižemo. Ti si drukčiji, znao sam. Oni... ali, kasnije o tome, kas-nije. Kako ti se sviđa ovaj džet?

— Očuvano izgleda — prokomen-tarisa Olis. — Zašto ostaješ na Na-danju? Govoriš o tehnici, moći, energiji...

— Sve ima svoje — nasmeši se zagonetno Hor. — Recimo — tvoj sindrom. I kod mene ima nešto. Kod svakog postoji nešto. Inače, niko ne bi bio na Nadanju. Ah, evo: pogledaj na ekran ispred sebe. Plavo dugme, samo pritisni.

Olis pritisnu i ekran se odmah osvetli. Preletali su nešto što je izgle-dalo kao razvalina starog naselja. Grad, pomisli Olis lutalica, ostaci stare baze. Tu je kraljevstvo lukave zveri. Hor kao da je pratio njegove misli. — Da — reče. — Slećemo. Ra-dari nas već hvataju. Iznenadenja tek stižu, Vremenaru. Ovo je tek početak.

Olis oseti zujanje i povećan priti-sak u ušima. Džet je sekao praz-

ninu i propadao ka pisti koja se pružila kao gigantska, izbeljena ruka sa tri prsta. Na preostala dva kraka spazi dva džeta, slična ovom u kome su doleteli, u stanju mirova-nja. Video je hangare, razrušene zgrade, delove i kostur starih kon-strukcija. Groblje, pomisli, groblje i prah.

Zemlja ih spoji sa pistom i džet, urlajući, zakoči. Vrata se šišteći ot-voriše. Hor se bez reči uputi ka iz-lazu, Olis ga je sledio u stopu. Pritr-čala su im stvorenja u kojima Olis prepoznade mutante. Oči su im pli-vale u strahu, savijali su se pred nji-hovim kraljem koji se vratio vodeći čudnog stranca. Ili je to bila mržnja kojom su ga, kriomice, obasipali?

— Ne boj se, Vremenaru — reče Hor. — Niko ne sme ništa protiv moje volje. A ja još uvek ne želim da ti se desi ništa nažao. Za sada.

Nasmejao se i krenuo. — Ovuda — reče. — Ti šestoprsti insekti će rasporemiti ostalo. — Prati me, Vre-menaru.

Nije bilo sumnje da se radilo o staroj naseljeničkoj bazi. Tu su se iskricali prvi kolonizatori Nadanja, sačinili skloništa i zgrade i onda, jednom, iščezli sa planete. Šta je tome bio uzrok?

— Saznaćeš — reče Hor. Stajao je pred zasvođenim ulazom u zgradu i zagonetno merio Olisa. Ovaj se trže. Da li Hor može da čita misli?

— O, ne, ne znam — beli zubi ot-kriše da je tačno pratio Olisov sled misli. — Ja sam samo savršeni pos-matrač, Vremenaru. Čovek, kao i ti. Sa malo više oštećenja — dodade, pokrivši prstima otvorenu rupu na nosu, pipnuvši ožiljak. — Prepoz-nao si da je ovo nekad bila ze-maljska baza. No, prvo uđimo...

Dug hodnik bio je osvetljen ble-dim svetiljkama. — Obilje energije — reče Hor. — Jasno, pogađaš. Još radi atomska centrala, koju pred-u-setljivo podigoše oni koji prvi do-đoše. Vraški im se žurilo da po-dignu svoje turove odavde, pa su

zaboravili da je demontiraju. Ili unište, svejedno. Možda to nisu ni želeli. Ko zna šta im se nalazilo u glavama? Neko je očekivao povrat, budala svakako.

Hodnik se račvao, oznake su bile nepoznate. — Ja pamtim — reče Hor. — Mutanti sve i neprekidno obeležavaju. Mozak im je nerazlučen i prinuđeni su da se ispomažu vizuelnim znakovima. Mislio si na te naseljenike, zamišljeno si blenuo u razvaline i preostale građevine. Kada sam te presekao pitanjem, prva reakcija bila je sakupljanje uma i strah od mog prodiranja u njega. Da li sam telepat?! Čitam li misli? Bilo je to logično, Vremenaru.

Olis se nasmeja. Da, bilo je to logično. Starac je rekao — glas, korak... Prisluskuje. Prima, ali ne odašilje...

Laž! Zmija sa očima srne dovela ga je pred rupu i čekala da sam upadne. Hor je mogao da osluškuje suviše jake odjeke misli, koje su dolazile od Olisa, mogao je. Nije tu bilo mesta logici, posedovao je mutantsku pasivnu telepatiju. Morao je da dobro pazi na svoje emocije, da smrzne misli što je više mogao. Glas, korak, prisluskiivanje. Zašto? Šta želi od mene, pomisli Olis. Vreme?! Možda. Svi su, oduvek, želeli Vreme.

Hor kucnu po vratima pred kojima se zaustavio.

— Tu smo. Lift. Silazimo u ždrelo, Vremenaru, moj tron je dugo prazan. Tamo su i prostorije... za goste...

Olis se okrete. Put je bio neizbriivo zacrtan u njegovom umu. Osvetljeni, betonski crv, koji je vodio do površine. Do spasa, možda.

Spuštali su se mirno. Brojke koje su promicale označavale su dubinu. — Zbog bezbednosti — Hor se naceri očima — centrala zna ponekad da isijava. To ne škodi mojim mutiranim podanicima, ali kralju može. Stigosmo, Vremenaru.

Vrata se otvoriše i nešto kao pucaj proseče vazduh. Olis se nađe pred ogromnom prostorijom.

— Moj skromni dom — reče Hor.

Dvorana je bila kružna i osvetljena mnoštvom identičnih svetiljki kao u hodniku. Masa koja se nalazila unutra urliknu: Kralj! Kralj! Olis ugleda mnoštvo mutanata, čudovišne oblike koji su jurili da se bace pred svoga kralja, Harpije koje su uvek bile u blizini, Saste, čak i Lešinare. Bili su odeveni kako je ko šta na sebi imao, čudne mešavine delova letaćkih kombinezona, starih federacijskih uniformi, uglavnom, čega se ko dokopao u razvalinama. Buljuk se zaustavi na dvadesetak metara od dvojice prišlih. Ali ne svi.

Mutant koji je iskočio napred, imao je samo ljudsku figuru. Koža je bila u hiljadama ispupčenih granulula, torzo je bio monstruozno razvijen i pretvoren u spletove mišića. Olis nabroji devet prstiju različite dužine. Nije bilo nosa, samo rupa iz koje su izlazili, začudo razgovetni glasovi, i golemo oko koje se okretalo u svim pravcima.

— Kralj je doveo igračku — zaur-lao je.

— Klekni — naredi Hor. Bio je nasmejan. Mutantsko biće nije prestajalo da govori: — Niko ne naređuje Onom koji lomi kosti, čak ni Hor! Meni je obećana Harpija, i šta se desilo? Kralj nije održao reč!

Masa se zatalasa. Činilo se da to Hora nimalo ne uzbuđuje. Okrenuo se i veselo namignuo Olisu. — Svakodnevne pritužbe — došapnu.

— Pokazuješ protivljenje — reče glasno.

Mutant se udari po prsima. — Gde je Harpija? Ja sam zaustavio curenje iz centrale! Nagrada je otišla u druge ruke — kod tebe Kralju! Onaj koji lomi kosti ne želi dugo da čeka. Hoću čoveka! Ili...

– Ili? Horov glas je zaiskrio ljutim.

– Ili neka Hor dokaže da je bolji. Rukama!

– Ne želim da danas prljam ruke tobom – reče Hor, izazivajući. – Odlazi – završi. Znao je kako to može da deluje na mutanta, pred ruljom. Perfidno, pomisli Olis. Protivnik koji će uskoro osetiti vatreni bič blastera na svojoj groznoj koži.

– Tačno – reče Hor, okrećući svoje lice ka Olisu. – Tvoje ćutanje govori mi da si proučio situaciju. Vidiš, i onako je predugo živeo. Ne mogu dopustiti da i ostali pođu njegovim primerom. I zato...

Naglim pokretom iščupao je blaster iz pojasa i usmerio ga na mutanta. Onaj koji lomi kosti nije imao vremena ni da se baci u stranu. Mlaz uske energije raspali ga po sredini. Bio je odbačen u vazduh, eksplodirajućeg poprsja. – Divna stvarčica – promrmlja Hor, vraćajući blaster za pojas. – Zahvalan sam starosedeocima na ovom poklonu. Ovo će utišati ostale koji pozele Harpiju. Onesite ga – naredi Lešinarima.

– Svirepo – primeti Olis.

– Ali efikasno. On je učinio svoje. Curenje iz centrale je zaustavljeno, više nije postojala svrha njegovog bitisanja. Išao mi je na nerve neprestanim postavljanjem nekakvih zahteva. Presudi sam, Vremenaru – smešno, zar ne?

– Sve dok držiš blaster u svojim rukama, ti sečeš kolač pravde među njima. A kada energije nestane?

– Tada više nećemo biti ovde. Ni oni. Niko više neće biti ovde. Samo velika rupa puna radijacije.

Olisova soba bila je ugodna, čak prijatna. Mirisalo je na vazduh, svežinu šuma. – To je zbog ventilacije – reče iznenadni glas. Olis se trže. Hor je stajao na vratima.

– Pojavljuješ se kao duh, Hore.

– Eh. Vrata su, uostalom, bila pritvorena. Plašiš se zatvorenih vrata, Vremenaru. Košmari, zar ne?

Osluškuje, koristi moja iskakanja kada sam uzbuđen i zaključuje. Morao je još da upozna ludog kralja mutanata.

– Nemam primedbi – reče Olis.

– Kakve planove imaš sa mnom?

– O, pa ne osećaj se zatvorenim. Brine me tvoja sigurnost, okruženi smo mutantima. Nepredvidljivi su. A za naš razgovor uvek ima vremena. Daću ti tada jedan predlog Vremenaru. Pravilno si zaključio da si mi potreban. Ali, i ja mogu da ti pomognem. Znaš i zašto i kako.

– U međuvremenu?

– U međuvremenu ćeš upoznati Harpiju. Pričljiva je, umeće da te zabavi do mog povratka. Ne brini, držaću podalje svoje pse.

– Nisam baš lud za nekom mutantkinjom.

Hor razumevajući zaklima glavom. Olis zakratko oseti mržnju. Kao crni prst mraka bi pritisnuta uz njegovo grlo. Hor se odavao mržnjom.

– Shvatam – rekoše beli zubi – shvatam. Još su na tebi urezani tragovi Kišine pesme. U ušima ti klokoće njen jezik, a između nogu ti bubri želja za njom. Zemaljski nazori teku u tvojim venama, Vremenaru. Kiša. Mrzim da misliš na nju, to podudaranje tvog i njenog posedovanja miriše kao otrov. Sada si ovde i dugo vremena nećeš je videti. Može umreti do tada.

Glas je kao zub što uranja u meko meso. Vremenar je ravnodušan, ne misli, zaokupljen razbijenim prostorom. Olis probuđeni muškarac vezuje zenice sa Horom, mrzeći.

– Možda.

Hor odmahnu rukom i u dah mu se vrati smeh. Bio je opet razumevajući kralj ludaka. – Harpija je nešto posebno. Recimo poklon za večeras. A i za druge noći, dane, za bilo koji trenutak. Ona se vezuje, znaš. Ne kao Kiša...

Glas i prekid. Trenutna mržnja što podseća.

Osmeh i vraćanje poklonu.

— ... već kao ona sama. Daje se i vezuje umom. Prosto pomisliš. Šta te buni — ime? Ime ko ime. Odmah leže, o, pa malo je dosadna ko i sve žene. Izvoljeva.

Hor namignu. — Snadi se. Kralj poklanja.

— Radije bih bio sam. Radije bih da razgovaramo. Čemu odugovlačenje i lakrdija?

— Polako, polako. Kasnije. Noć je gore, a Harpija ne voli samoću. Ja idem i neću biti tu nekoliko dana. Zatim obećavam odgovore. Sve, Vremenaru. Možda je to na Nadanju kraj za obojicu.

— Reći ću ti još nešto, Vremenaru — Hor cmoknu jezikom, podignuvši prst u visini očiju. — Sigurno da si sada zbunjen i oprezan, ali za to nema razloga. Ovde postoji šansa za izbavljenje. Uz one polovnjake iz šuma postao bi ništa, pećurka, kao i oni. Razgovaraćemo, bićeš slobodan da izabereš. Mada...

— pri tome pokaza na glavu — dovoljno si mudar da spoznaš prave vrednosti. Uživaj sa Harpijom i budi spreman za iznenađenja.

Izašao je zalupivši vratima iza sebe. Olis se spusti na ležaj, pipajući očima i umom okolo. Ništa skriveno, koliko je mogao da zaključiti. Hor nije pridavao važnost prisluškivanju, imao je boljih načina za saznavanje onoga što je želeo.

Kakvog li je monstuma pripremio Hor? Želeo je da se sveti za Kišu, izazivao je. Tu mučenicu će jednostavno vratiti onamo odakle je došla...

Zadremao je. Napor, uzbuđenja, potrebe za snom uzrokovali su opuštanje i padanje u neku vrstu polusna. U prostoriji je vladao polumrak pogodan za javljanje senki. Olis je ležao prijatno opušten, misli su se okretale kao spori valjak.

Osetio je lagano strujanje vazduha, dah na vratu. U polumraku opazi da neko stoji na vratima. —

Olis... — šapat i molba, poziv i strast. Glas koji ga spopade kao drhtavica.

Ležao je, očiju uprtih u vrata, u okvir u kome je stajala obasjana svetlošću spolja. Telo koje je izlazilo iz koprene koja ga je obavijala. Osetio je kako se po njemu širi neki grč, kao da se odjednom pretvarao u kamen. Drhiti i pokušava da shvati te usne što su poluotvorene i očekujuće, što ponavljaju njegovo ime, Olis, Olis... Posle sekunde, časa, ukočenost popušta, šok slabi. Olis ustaje, beskonačno sporo stiže do nje, grli je i steže na grudima, mrmlja jedva jedvice, tiho i isto: Kišo, Kišo...

Stoji slomljen i stegnut dok gleda u te širom otvorene oči, dok oseća ruke koje ga vode ka ležaju. Vremenar i Olis čovek, krivac i pogodoeni, mržnja i ljubav, zajedno u čvoru okrenuti ka tom licu bez znaka i mekim prstima što traže. Pada i grca. Pevaj Kišo, pevaj.

Stotinama milja dalje, Hor kralj se smeje, a debeli prsti bubnjaju po glavama nemislećih mašina, smeh pobednika, smeh ludaka.

— Ipak si samo čovek, Vremenaru. Samo čovek.

11.

Dve ruke se sklapaju oko Olisovog vrata, vuku ga natrag, pritisakaju na čvrsto telo, grč se pojačava, uranjanje i propadanje. Nešto se lomi u Olisu i pod njim, dok u glavi besni borba i vatra. Udarao je, išao dalje, zubi Kiše pod laktom. Kasno je da se povuče, kada kroz plamen u mozgu kao oštrica noža bljesne saznanje da je u mekanoj jami klopke. Harpija, pomisli, Harpija! Otima se i pokušava da se odvoji, ali žena misli drugačije, shvata drugačije i jače viče, jače steže. Vatra i nestanak saznanja, sećanja... Tada

1 to prestaje, dolazi svetlo, jarko svetlo strasti...

Dugo leže i prihvata puzanje lakih prstiju po umornom telu. U Olisovim očima nalazi se krvava magla izludenosti. — Kišo — reče — Kišo... Nije bilo pesme.

Žena praska u smeh i smeje se, sva se trese od smeha. — Ja sam Harpija — kaže, — Lud si, ali dobar. Dobar.

Olis daleki to ne prihvata. — Tu si, Kišo.

Zver te je ulovila i bacila ovamo. Ruga mi se, traži svoju smrt.

— U tebi je snaga — kaže Harpija. — Krvopija te je samo okrznuo. Dugo si igrao u meni. Olis. To zvuči.

Svetlo već gori u Olisovoj glavi. Lagano ustaje, odsutnog pogleda, i stavlja ruke te žene na stranu. Sve se vraća, okreće se, nije sam, Kiša...

Ne, nije Kiša. Njeno telo, izgled, lice, osmeh. Oseća kako mu se polako vraća spoznaja i ne vidi nigde Kišu, već telo koje je identično. Harpija se smeje, gura mu se među stegnute ruke. — Sta si se stisnuo? I ne zovi me Kišom, ko ti je pa ta? Ja sam Harpija, ne bulji kao ludak. Ti nisi mutant, šta je s tobom?

— Hor — mrmlja Olis. — Ujeda i savija.

Harpija zatrese kosom, lik koji se ruga. — Hor? O, da. On je dozvolio da dodem kod tebe. Rekao je... pa, uglavnom je sve bilo tačno. Krvav si, Olis.

— Lud — odvrati Olis. — Idi, učini si svoje.

— Zašto? Hor je dozvolio, biću uz tebe neprestano. Zar sam bila loša? Šta se dogodilo?

Na kraju, šta je ona kriva? Mora li ona da trpi za njegovu opsednutost i Horovu mržnju? Ne, ne mora.

Odakle ovolika identičnost? Ni blizakinje ne mogu da postignu toliku bliskost da bi se prevario jedan Olis. Hor je davao, Hor je poručivao: delimo isto. Gubio je, neprestano je gubio.

Pred ogledalom zastade. Vidi telo na ležaju, tragove sna i želje, vidi lice sa izrazom udarenog psa, crne šupljine na mestu očiju. Njegovo lice...

Noć, noć... Telo uz telo, besna želja što se otima iz prstiju, usne što se spuštaju na bele delove kože. Harpija, lik Kiše, izranja iz mraka i Olis je ponovo bez sna, bez mira. Penje se kraj njega, pod njim, nad njim, laki šum usana. Telo koje je ostalo u šumama a opet tu, uz njega, čelo i duga kosa, čvrsta usna što klizi niz rame, oči što putuju pogledom i u lažnom sjaju...

Gde si nestala, Kišo? Ja sam Harpija, govori telo, već sam ti u glavi, u rukama, u stomaku. Slatke kapi pršte mu na vrat, Olis se prevrće i zna da je ovo magija mržnje kojom ga Hor obasipa.

Samo čovek, samo čovek.

Podložan željama, rob tela, rob vremena. Hor zna.

Vremenar je negde dalje, bunilo vremena još traje u tom delu mozga, košmarni vetrovi još razvejavaju puteve, Vremenar je visoko gore, izvan betona i hodnika, na otvorenom. U šumi, posmatra kako zvezde postaju svetlije, traži daleku skupinu gde sija i jedna nevidljiva za mutante koji igraju kraj svojih vatri; on ide, prolazi kroz plamen, duh kome se klanjaju, postaje žut, providan. Prolazi kroz mokri sumrak čudovišnih drveća, kroz noć i tamu, urla sa saurima tražeći ulaz, spotiče se o prepreke, po njemu pada teško olovo nemoći. Vremenar je negde dalje.

Olis rob, steže šake i sudara se sa Harpijom, hoće li zauvek ovako da leže! Iz njega ističe neumitno Kiša, ona stara i zaboravljena već — ne, morao bi da izdrži pomamu koja dolazi.

Olis se trže, zadržavajući misao.

Ne potpasti pod uticaj Harpije! Lice mu bleedi, usne se saginju nad njom klone i pada u krik...

Umoran i iscrpljen, priziva sećanje. Još je tu. Kraj njega Harpija ne spava, njoj nikada nije potreban odmor, dar Hora, danajski dar zaborava i osvete. Pre nego što utone u san, Olis šapuće ime one koja peva, steže misli i ne popušta, ne može da napusti Kišu, neće.

Harpija ne spava. Leži i čeka njegov poziv. On tone u san, propadajući u prostore bez granica...

Hor je stigao toga dana. Dvorana je opet bučna, nezadovoljnika nema. Harpija sa kosom Kiše, stoji uz Olisa i prkosi užarenim očima mutanata. Hor se smeje, više, urla, preti, obećava. Kralj poklanja nepostojeću budućnost.

— Svi ćete u vreme! — krik ga nadjačava: u vreme, u vreme!

— Ja sam Hor! Čovek je išao vremenom — evo, tu je, stoji pred vama! Jak je, vreme ga nije slomilo! Vi svi zaslužujete vreme... i još koješta.

Smeje se ka Olisu, miluje pogledom Harpiju. Taj osmeh prepoznavanja i bliskosti govori Olisu sve. Kupljen je poklonom, tako misli Hor. Uspostavlja razliku. On daje — Olis prihvata. Laž, kralju, pomisli Olis, sve je laž. Govorićemo o tome.

— Igrajte, neka igre počnu! — više Hor, sa rukom na blasteru. Moć. Naginje se nad bezličnog Sasta, biće sa izgledom šimpanze: — Neka piće teče, nema ograničenja. Neka se dave u potocima ludila. Ti, Karve, pazi na Lešinare... Još ne treba loma. Neka uzimaju samo one koji umru. Inače, nateraj ih na poslušnost. I, pazi : centrala curi previše. Neka se tvoji ne približuju zoni, ostali mogu. Idi.

U očima Sasta obožavanje. Kralj razlikuje njega i njegove od mase. Kralj voli.

Hor se okreće Olisu i Harpiji. —

Šta kažeš, Vremenaru? Jesi li zadovoljan?

Olis odmiče Harpijine prste od svoje mišice. Iz njega izleće Ujed. — Do Kiše ti je bilo mnogo stalo, Hore. Ujed pogađa na pravo mesto, palac se grči nad blasterom, onda grč popušta, topi se u osmehu koji preplavljuje masivno lice.

— Zapravo, malo. Iz nje bih teško mogao nešto živo da izvučem. Ne bi ulagala volju. Drogirana, sedela bi i buljila, ili bi blokirala, menjala bi se svakih deset minuta, a sa ljigavom ženkom ne bih mogao da činim one stvari. Suviše bi plakala, mislim. Ne smem da te potcenjujem, Vremenaru, brzo zaključuješ. Šta sve nisi naučio u tom... tom svom vremenu?

— Tu i tamo — reče Olis. — Čeka nas razgovor, trebalo bi.

— Čemu žurba? Onda preleti pogledom preko Harpije i odmah shvata da je pobeda delimična i nepotpuna. — Hajdemo — dodade. — Ti idi — mahnio je Harpiji. Ova nestade u poprečnom hodniku.

— Mi ćemo gore — Hor pokaza palcem iznad njihovih glava. — Idemo u obilazak, priča je duga, vazduh je pitak. U mom kraljevstvu je mir.

Potapšao se po blasteru. — Ne možeš ni da misliš kakva sve čuda ovo vrši napolju. Džetovi su, na žalost, bez oružja. Tako koristim blaster. Razara, prosto razara.

Hodnik je poznato dug. Lift ih nosi istim putem, sve se ponavlja. Vrata cvile i ispuštaju ih napolju. Hor preskoči telo mutanta koje je ležalo na zemlji. — Sada ih ranije pogađa ta njihova obamrlost. Osećaju curenje centrale. Pogledaj, Vremenaru, skoro će noć. Noć je dobra za priču, ne moramo da gledamo jedan drugome u lice.

Kretali su se kroz bazu, koračali preko ruševina, posmatrali mašine, od kojih su neke još zujale. — To je zbog centrale, daje neophodnu snagu. Radari još rade, osmatraju... — nasmejao se cerekavo. —

Šta? Prazno nebo sa kojega ništa ne može da stigne! Ironija Zemlje stalno pogađa. Znaš li zašto su prvi naseljenici zbrisali odavde, Vremenaru?

— Klima. Zveri. Bolesti, valjda — reče Olis.

Hor pri svakom pominjanju trese glavom. — Od zveri je ovo — kaže pokazujući ožiljak. — Saur, najveći kojeg sam lovio. U ludim danima, pre kraljevstva, lunjao sam Nadanjem i lovio. Ne, ništa od toga, Vremenaru. Jesi li pomislio otkuda toliko mutanata?

— Nemam odgovora.

— Hor će ti reći, Vremenaru. Vidiš, Nadanje ih je iznenadilo, nametnulo im je svoj tempo. Nikakvi aparati nisu pronašli radijaciju, zračenje. Bilo je sve u redu. U početku, svakako. Još jedna planeta za kolonizaciju. Pretpostavljam da ih se skupilo poprilično. Ima zemlje, vode, sunca... Rekao sam — sunca?

Nasmejavao se. — Da, bilo ga je, u svakom slučaju. Ono im je i zaprižilo čorbu. Našao sam to u zapisima, to o suncu. Ta jedina i dnevna zvezda bila je pakao koji ih je popljuvao. Podivljala je iznenada, ozračila sve, ušla u plod koje su žene nosile. Mnogi od ovih su potomci prvih, mutiranih novorođenih Zemljana. Užasno, zar ne? Ali, stari nisu bili toliko pogođeni. Samo novi, mladi. Pokupili su se, shvataš, kupili svoja tela i sve ostavili. Ko je ostao? Niko, sem... sem te prve generacije. Nisu mogli da uspeju.

Olis je ćuteći slušao. Nešto slično, kao nagoveštaj, rodilo se i u njegovoj glavi, ranije. Hor je potvrđivao stare misli. Zemlja, Zemlja...

— Nadanje je, mislim, dugo ostalo zaboravljeno. Onda se neko setio da tu može da se istovaruje đubre. Kao ti, na primer. Zatvor, kazamat, stara ideja o sklanjanju nepodobnih sa Zemlje i njenih kolonija. Daleko, daleko od svih očiju, van svih kvadranata kretanja, brodovima koji se ne vraćaju. Samo an-

droidska posada koja sama sebe uništava. Jedan prasak koji oboji nebo, prah i ništa. Gore ništa i dole ništa.

— Nešto se promenilo — reče Olis.

— Da. Bajka o superiornosti čoveka se prekinula. Androidi. Melanholični pseudoljudi, prepuni mržnje. Vidiš, kako je sve zemaljsko uvek obogaćeno mržnjom. Ista stvar je i sa androidima. Uspeli su, neće se izgubiti u prostoru. Evo, noć je, Vremenaru. Pogledaj gore, tamo u ponoru zvezdanih kovitlaca, do sinoć je bilo i devetnaest zvezda. Sada ih je dve manje.

Olis zatrese glavom. — Laž.

Hor ga pogleda sažaljivo. — Zašto bih te obmanjivao? Kad bi pustio to u sebe, znao bi da je istina. Tvoje zvezde nestaju, Vremenaru. Androidi su napali, a ljudi nemaju vreme da zarone u njega i poprave porušeno. Gledaću i dalje: jedna za drugom tvoje zvezde će nestajati, Zemlje će nestajati, prst po prst biće odsečen. To boli. Mene ta bol raduje.

— Mrziš je, Hore — reče Olis.

— Iznad svega. Kad je, bar ne bi bilo. Onda ne bi postojalo ni Nadanje, ne bih postojao ni ja, niti bilo ko ovde. Bio bih prah, smrt i mir. A kažnjen sam da živim. Razumeš, Vremenaru?

— Ne. Ludilo ne mogu da razumem.

— Ludilo? Ludilo? Hor se nasmeja i iščupa blaster. Opali širokim mlazom energije u udaljenu gomilu kamenja. Sve prasnu u snažnom bijesku. — To je znak — reče. — Uskoro prestaje obamrlost mojih robova, pale se vatre. I oni žele u vreme, zamisli to vreme otrovano Mutantima, Lešinarima, Sastima, Harpijama... Ha, ha! Evo ih, čuješ li mrmljanje, taj huk što ne prestaje, videćeš moju moć! I preći ćeš na moju stranu.

— Još nisam čuo tvoju ponudu.

Hor se naceri. – Cućeš. Sve u svoje vreme, sve u svoje vreme. Idemo dalje.

Kod džetova na pisti zaustavili su se. – Harpije vole mašine. Mutant-ski mozak naučio je da pilotira, ali princip ne razumeju. Šta bi sa tim, uostalom? Korisni su. Čutiš? Nedo-staje ti neko? Kiša? Tvoji prijatelji iz šume?

– Bolji su od svih ovde.

– Je li? Zašto? U čemu je njihova prednost? Zato što poseduje mi-saone moći? Ali, skoro svi ovde po-seban su plod mutacije. Njihova fi-zička nakaznost ne treba da te od-bija. Zvezda je započela, centrala dovršava. Oni nisu krivi za svoje sudbine. A ti, tvoji? Jesi li razmiš-ljao o njima? Zar nisi primetio da su posebni, različiti od ostalih ljudi? Sa Zemlje si, znaš kakav je odnos prema nadarenima, prema onima koji su esperi.

– Znam – odvrati Olis.

– Ne bi se reklo. Jesi li se zapitao dok si ležao sa Kišom, dok ti je pe-vala, šta ona radi ovde, na Nada-nju?

– Ne – odgovori tvrdo Olis. – To me nije interesovalo.

Išli su dalje. Više nije bilo tiho, ti-šina je govorila jezikom mutanta, jezikom Zemlje... kao da se nešto pripremalo i valjalo iz daljine. Masa se kovitlala na prostoru iz-među sletišta i ulaza u bazu. Vatre su bacale plamene prste u visinu. Hor nije skidao pogled sa Olisovog lica.

– Reći ću ti, Vremenaru. Svi oni su psihički invalidi, svi oni su pro-dukt Zemlje, tvoje Zemlje koju još voliš u sebi, mada te je isisala i ba-cila ovamo. Za Zemlju si mrtav, a ti sa dna pakla hoćeš nazad. A oni? Recimo travar, Aksel Skakavac, koji je izvukao otrov Krvopije iz tebe...

– Šta je s njim?

– Dospeo je na tvoj način, on, sta-rac koji je telepat, kako ga zovu – Zlopogleda? I ona, Kiša. Šta su bili

na Zemlji? Prestupnici, protivnici, anonimusi koji su prihvatili ekspe-rimente. Nisu ni znali da poseduju svoje osobine, ili su ih upotreblja-vali na način koji se nije svidao Zemlji. Zemlja ih je uzela pod svoje. Eksperimenti nisu uspeali, bili su jed-nostavno esperi u kojima te oso-bine nisu postale dominantne. Sta-rac telepat je sitna kukavica, prova-lio je projekat. Kiša? Verovatno ženska koja je olakšavala svoje mušterije... Na svoj misaoni način. Ne ljuti te valjda istina? Da nasta-vim?

– Nastavi, nastavi – reče Olis mirno.

– Zar ih samo istaknuta ljuds-kost razlikuje od mutanata? Da su bar potpuni u svojim osobinama. Ne, ne. Lepojka blokira i vezuje se u čvorove, Zlopogleda baulja sopstve-nim mozgom; kepec beži od sopst-vene senke skakućući sa mesta na mesto... Šta su? Meki, sitni, ble-di, šuplji kameleonični crvi, koji su sa sobom doneli i svoje strahove i kom-plekse. Svi mrze Zemlju, ali sami su krivi za sopstveni neuspeh. Zemlja je jednostavno, očistila tragove koje su oni ostavili za sobom. Ja, ja Hor, ja sam ih u stvari izlečio. Sada su više, potpunije ljudi, sa nogama na zemlji. O, da, mogao sam da se igram da ih ubijem, pretvorim u robove. Koga bi zaplašili svojim sit-nim mozgovnim prednostima? Ja imam energiju, vazduh, tle, mu-tante. Ali, ne, ne Vremenaru... ni-sam to želeo. Hor kralj je prikovan za Nadanje, zašto se ne bi igrao? I igrao sam se njima, naterao da me mrze, da žive...

– I želeo Kišu. Neprestano si je želeo.

– Svakako. To ne krijem. Ali, ja već imam jednu Kišu. I ti si spavao sa njom. Jesi li? Jesi li, Vremenaru? Obećao sam ti iznenađenje, održao sam reč.

Vremenar i Olis zameniše mesta. Hladni, iz prostora iznedreni Vre-menar govorio je glasom Olisa. Hor

nije mogao da uhvati promenu. Zurio je u njega i slušao, uzalud pipajući i pokušavajući da nešto čuje.

– To nije ona prava. Šta je Harpija? Klon, android, mutant?

– Sve pomalo, Vremenaru. Želeo sam Kišu, pala je s neba i bila je novost u ovom svetu. Predugo sam bio sam. Nije htela, mrmrljala nešto o pesmama, vetrovima... Tako, gluposti...

– I poslao si Krvopiju.

– Naravno. Nisam želeo da se lišim svojih igara sa njima, ali morao sam je naterati da mrzi, da bude ista kao i mutanti, da oseti jad i bol. Krvopija je u potpunosti obavio zadatak. Sigurno si je video u menama. Nije baš prizor, ali opet te je obrlatila, ili je otrov Krvopije izludio oboje. Sačinio sam Harpiju i mogao sam da imam Kišu kad god sam želeo.

– To nije ono za čim težiš, Hore, – nastavljao je Vremenar. Nema odjeka misli, širina guta i njihova oblička.

Obojica se lagano približavahu vatrama. Hor je smišljao odgovor, namrštenog čela i opreznih očiju. Ruka mu je visila na dršci blastera. Senke su se savijale kod vatri, zanos je obuzimao mutante koji su tutnjali i igrali. – Imaću je – reče odjednom Hor. – Zakleo sam se da ću je imati. Slomiću to njeno mekano, belo meso i ti tu ništa nećeš moći, Vremenaru.

Ovaj je ćutao. Tražio je odgovore u vatri, a nailazio samo na groteskna lica mutanata. – I ti si opterećen, Hore. Jedan kralj to ne sme da dozvoli. Postaješ ranjiv. Igraš na moju opčinjenost Kišom, ne znajući jesi li u pravu. Mene interesuje nešto što Kiša ne može da mi da.

– Vreme – reče Hor, stupivši u krug svetla. – Tebe interesuje vreme. Nisi ga zaboravio. Nisu te slomili. Znao sam to. Znao sam da te neće pokolebati ni moja igra oko Kiše. Najzad, svako od nas ima svoju, a ti si oprobao obe, možeš da

presудиš. Oko toga se nećemo svađati, osećam da postajemo prijatelji. Slušaj sad, Vremenaru... Slušaj i gledaj u ove vatre, vidi sva ta lica, te proklete maske što mrze i obožavaju! Oni znaju da sam njihov ali i iznad njih. Ja sam oni ali i kralj! HOR! HOR! – urliknuo je.

– U-ha, u-ha, u-ha! – trupkanje, mumlanje, igra i vatra što je nosila tela, znoj, krv što se otvarala u ustima, sve je činilo smešu mutantskih tela koja su plivala oko plamena, igrajući u slavu svoga kralja, izludeni drogama i promenama u sebi. Bilo je nečeg dubokog i mističnog u tom prizoru.

Hor se kezio. – U njima se budi pomama i strah, nešto što sam usadio u njih godinama. Sada su slobodniji kada sam i ja tu. Hajde, Vremenaru, zaboravimo na bilo šta drugo. Ješćemo meso saura, pićemo opojni sok iz plodova... Ima vremena za tvoje odgovore.

– Tvoja ponuda – reče Olis – nisam je čuo.

– Slušaj svoju krv u telu. Za sve drugo pronaći ćemo vreme, izgubljeni čoveče. Veruj Horu.

Opijenost, zajedno sa opčinjenošću, lagano je nestajala sa mutantskih lica. – Idemo – reče Hor – dosta sam bio među njima. Sada se menjaju, zlo preovladava u njima. Mogu i da skoče na tebe, a sve ih odjednom ne mogu spržiti.

Vraćali su se istim putem, Olis i Hor, Vremenar i kralj čudovišta. – Možda si se pitao gde su ostali... oni koje je Zemlja bacala ovamo. – Da, gde su? Koliko ih je? – Nisu uspeli, Vremenaru. Krvopija i mutanti... Hajde, pokazaću ti nešto. Prošao je preko sletišta i došao do ruševina. Pritisnuo je polugu sa strane i vrata skliznuše. – Prilično je propalo, to se vidi. Idemo dole.

– Gde idemo? – upita zainteresovano Olis.

– Još malo – odvrati Hor. – Shvatam tvoje nestrpljenje. Njegova široka pleća zaklanjaju Olisu pogled i on se koncentrisa na stepenice koje su se spuštale.

Osvetljenje dobi na intenzitetu. Udoše u ogroman podzemni hangar.

– Pogledaj ga, Vremenaru – reče Hor, sklonivši se u stranu. Olis spazi...

... Brod! Svemirski brod, koji je ležao na sredini hangara. Ogroman, zauzimao je trećinu prostora i Olis ga odmah poznade. Jednim od takvih dospeo je na Nadanje.

– To je moja ponuda, Vremenaru – reče Horove pogodiše ga kao strela. – Brod. Gledaš u Iluziju, posmatraš svoj eventualni spas, možeš li da zamisliš let, trajanje, izvesnost... Unutra je mehanizam zvezdanog pogona. Razmisli.

Dlanovi su mu bili mokri, i Olis ih protrlja o bokove. Bilo mu je i toplo i hladno u isti mah. Nije bilo sumnje u Horove reči, osećao je da Iluzija nije prazna ljuska. Video je sve to, ali je gledao i dalje: ponuda je sadržavala i svoju cenu. Koliko je morao da plati za ovo?

Nešto zatutnja. Olis podiže pogled. Krov hangara se otkrivao. Hor pokazuje na nebo, lice mu je žuto pri svetlosti, ožiljak se gotovo nije ni video. Samo su mu oči gorele kao i uvek. Lukavo i sjajno, nudeći drhtavicu.

– Gledaj – zvezde umiru. Još jedna je prsla, Vremenaru. Tvoj svemir se gasi. Znaš li ko napada?

– Androidi – odgovori Vremnar iz Olisa.

– Seme Zemlje. A ja sam srećan. Androidi su istrgnuto ludilo iz čovečjeg mozga, ubili bi sve. I mene. Ali, ja se tome radujem, likujem! Neka nestane Zemlje iz tkanja vasiona! Zauvek...

– Mrziš je, izgleda.

– A ti ne? O, ludi Vremenaru! Isti smo – prezreni i odbačeni, nepostojeći... a tako se razlikujemo. Ja, Hor, stvoren sam da budem proklet, da nanosim bol, patnju i smrt. Ču-

diš se? Nema tome mesta. Genetski sam razvijen, prvi sam pokušaj kontrolisanog mutiranja. Na Zemlji, svakako. Vidiš, nije uspelo, tamo... Ovde je zračenje zvezde sve ubrzalo. Bilo je tako normalno da sebi potčinim sve na ovoj planeti.

– Spomenuo si projekat... stvaranje...

– Jesam li? Nacerio se podjednako podmuklo i svirepo. – Bolešno si radoznao za sve, Vremenaru. Sigurno ti u nekom delu mozga, nezaraženog vremenom, tinja nada u nekakav volšebni odlazak... Sada, kad si video zvezdani pogon, to postaje realnost, shvatam tvoje pobude. U redu, završiću započeto. Da, bio sam deo projekta, jedan od mnogih. Bio je potreban za nova osvajanja, stvaranje novih kolonija u svemiru. Hor i slični njemu krčili bi puteve, trebali domorodački živalj. Krvopija – pitao si se šta je on? Iskakanje iz programa, moj genetski naslednik. Živi otrov, zar ne? A ja, Hor, zamorče, neusavršena ćelija koja govori... Kancerозна jedinka strave, ružni jahač Apokalipse! Uspelo se s mozgom, mojim mozgom, Vremenaru. Bolešno sam zaražen mržnjom, to je odgovaralo. Ali, telo nije uspelo. Tek sa Krvopijom se dogodilo i krenulo dalje i dalje... Nisam bio sam, o, ne! Koliko su nas bacili na Nadanje? Možda stotinu, možda više... A jedino sam ja ostao. Zakon održanja golog života, Vremenaru. Nešto su pobili mutanti, nešto sauri bolesti, a...

Podigao je blaster do ustiju i pomilovao ga jezikom. – A resto sam ja svojeručno poslao u pakao... Nije bilo mesta za dva Hora na planeti. Prvi sam to shvatio. Nametnuo sam se mutantima, ubivši njihovog predvonika... ne tako brzo koliko je on želeo... Svirepo misliš li, Vremenaru? Ali, mutanti to vole – bič i mržnju, strah i bol! Postajao sam im vođa, vladar, predmet obožavanja, kralj! I to je bilo nešto u paklenoj pustoši Nadanja...

– A sa neba su neprestano bacani drugi...

Hor izvi obrvu. – Tačno, tačno. Neke, kao Krvopiju, zadržao sam... druge... druge smo lovili. To je nagon u meni. Kako da ga izlučim? Hajde, Vremenaru, zatvori pluća i ne udiši. To je isto.

Oči Olisa Vremenara se stisnuše.

– Gde je tu moje mesto? – Video si zvezdani pogon. Brod predstavlja spas. To ni u ludilu nisi mogao da očekuješ. Dosta gledanja. Sad znaš.

– Šta ostaje za tebe?

– Sutra. O tome ćemo sutra. Neko te čeka. Idemo.

Napolju, vazduh je bio prazan. Zvezde su dosađivale svojim zovom. Mutanti su nestali, vatre su ugasle.

– Spavaju – reče Hor. – Sanjaju vreme koje sam im obećao. Dobili su svoj šareni san.

Zubi su se smejali otrovnom belinom na njegovom licu. Vraćali su se u Horove prostorije, čuteći. Hor zastade u hodniku. – Reči su kao i vreme, čoveče. Kada ga imaš previše, ne ceniš ga. A kada iscuri između pristiju, onemiš i večito juriš za njim. Idi u sobu i razmišljaj, Hor ne nudi dva puta. Ne želim da te ubijem, ako me sam ne primoraš. Postoje druge alternative.

Okrenuo se iščezao ka svojim sobama. Olis se okrete i gurnu vrata na sobi. Bila su poluotvorena. Nešto... nešto snažno i lepljivo odjednom ga obujmi i povuče unutra. Toliko je bilo iznenađujuće da je uteturao nepripremljen u slepu prazninu sobe... Ka Kiši – Harpiji. Vrata se zalupiše, košmar se zatvori.

Harpija sa likom Kiše ležala je mirno u njegovom naručju. Čuo je kako diše i znao je da je budna. Nije smeo da nasrne na tamu, vrata su još uvek bila otvorena. Čekao je. Šta?

Ležala je još neko vreme i posmatrala ga. Njeno lice beše toplo, kosa

joj jeprikrivala grudi. – Cega se plašiš? – upitala je. – Ne može biti gore nego ranije.

Disao je kao slab vetar koji je dremao. Dah je ulazio u njega i izlazio, stezao je njene ruke, ne dovzoljaujući im da ga pretražuju, nije želeo skretanje, morao je da dozna. Želja je umirala sa njegovim stiskom. Morali su da budu dva strana tela, morao je o njoj da misli kao o Harpiji, kopiji sna koji mu je pritiskao potiljak, ne kao o Kiši. – Ti... – reče. – Ti možeš da... ti si esper?

Harpija – Kiša obližnu usne. Zatrešla je kosom. Telo joj je tražilo kretanje, ruke su joj prezirale nametnuti mir. – Esper? Ne razumom. Dodi.

Olis je steže za prste. Osećao je kako mu njena mekoća izmiče, usećao je stiskom svoje kosti u nju. – Ti možeš da koristiš um. Kako si mogla da dospeš do mene? Kako? Kako?

– Čekala sam te – reče Harpija glasom Kiše. – Nisi dugo dolazio. Telo te je zvalo. Ništa. Moji sokovi nisu bili dovoljni. Ne znam... Razmišljala sam, želela. Šta sam ja? Dar od Hora, ali ja ni sama ne znam šta sam. Reci mi ti.

– Ti si Kiša, ili si veoma blizu toga. Ne bih bio s tobom da nije tako. Otelotvorenje si neispunjene želje. Hor zna, i zato te je dao meni. Postoji još jedna žena kao ti. Daleko, u šumama. Ali, dosta o tome. Razmišljala si, kažeš...

– Meni je dato telo – reče Harpija – Kiša. – Ja sam bez volje – ponovi kao odjek.

– Nastavi – reče Olis nestrpljivo. Kosa se pokrenu kao živa. – Razmišljala sam – reče. – Išla sam, odjednom sam mogla da te vidim, ne otvarajući oči. Plakala sam ili mi se to činilo. Mogla sam. Zvala sam, bio si mi potreban, nikada pre... Oh, to i nije važno. Ali, ti si bio bez ulaza, kao led preko koga samo prelaziš i padaš. Pokušala sam da ti dodirnem um, videla sam

u tebi nešto... drugo. Menjaš se, Olis. Ti si i Olis i Vremenar u jednom telu. Onda su naišla vrata, prepreka, otpor, žestok otpor, reči koje su kuljale, naredbe, bol, bol... Ništa me nije doticaklo, klizilo je kraj mene, ja nisam bila kočnica. Videla sam sve. Sve je još uvek u tebi, obavijeno košmarom i strahom. Strahom ludila. Sve te čeka, Olis.

— Znao sam — rekao je, posle duže pauze. — Čim sam kročio, osetio sam te, ti si uspela da odbraviš ono u meni čega sam se najviše plašio.

— Zašto ne pokušaš... opet?

— Izludeću. Protiv toga ne mogu da se borim. Nema više nade za mene, Kišo.

— Ja mogu. Mogu bar da pokušam opet. Drži se za mene i plovi.

— Zašto bi to učinila za mene?

— Ako sam samo delom kao ta druga, ako sam i najmanje Kiša, ja to mogu i moram. Prošli put... želeo si da ti pevam. Ne umem to. Ali, nešto od tebe ostalo je u meni od prošlog puta. Ne umem to da objasnim, zaroni u mene i znaćeš.

On uhvati njene tanke ruke, blede i duge i poljubi ih. Zatim se nagnu nad nju i poljubi njena već umorna i od suza slana usta. Tela se nasloniše, krv je brzo prolazila venama. — Kad krene — reče glas Kiše u tami — kad krene, sve će se otopiti. Videćeš. Vremenar nije umro u tebi, rascepane ivice ponovo će se sastaviti.

Olis je disao duboko, bilo mu je toplo, krv mu je udarala, Kišine oči su ga gledale izmešane sa polutamom, mislio je i želeo, prizivao šume, mamio i zvao jezikom i zubima, pretvarao se u grmeći talas. Kiša je tekla kao voda, bacala hiljade kapi na njega, Harpija je bivala zaboravljena, sve se u tim trenucima činilo maglovito i nestvarno, čak i opasnost ludila koja se nadvisila nad Olisom izbledela je pred uzavrelom krvi. Olis je verovao, Olis ujedeni nudio je grlo kao poraženi vuk.

Vremenar se podizao iz podsvesti, hladan, nestvaran, izbičevan, ju reći u lagano otvarajući um, u izmešane misli. Bio je to povratak od horizonta do horizonta, Kiša je prilazila, zvala i vodila. Igrao je na raskršćima usađenih prepreka, klizao ivicom košmara, izbegavao usađeno svetlo i praskove bola. Poznao je blagi pritisak, koji bi u situaciji sopstvenog pokušavanja predstavljao razdiruću bol. Misao ga je vodila, plela puteve kroz lavirint u njegovom mozgu. Sve dok...

Dok nije dospela do račvanja, do levka vremena. Zlatna kosa bila je poprskana iskrama, nad gornjom usnom kišile su sitne kapljice znoja, utapala se u nalete Olisovog vihora, čekala, birala.

Vremenar u Olisu je stao. Dalje se nije moglo bez opasnosti. Kiša je stala, vrtela se u bujici misli, topila, čekala, ne slušajući sve jače umne krikove u Olisovom umu.

Klon, android, mutant, Harpija — Kiša povede se za telom, primajući Olisa. Vremenar ostade sam, sa krikovima, na ivici vremenskog levka. Urlao je izbijenim zubima nemoćne životinje, razbijenog uma.

Olis je iznova držao Kišu, osećajući kako se njegovo telo topi, kako se izliva u otvorenu reku koja buja i talasa se, koja nosi njegove besmislene reči što prizivaju izgublenu tamu dalekih i neopipljivih šuma. Osećao je tu bujicu koja je odlamala deo po deo njega, koja ga troši u sebe, u svoju vlažnu suštinu.

Spreman, Olis se otvori.

Onda, zaurla.

Vremenar skliznu u vrtlog, Harpija — Kiša nije uspela, tela su bila mirna ali mozak je goreo. Nije bilo mogućnosti odvajanja, tresao je glavom pokušavajući da se razbistri, ne osećajući ruke žene, ne primajući njene sanjive reči, njeno smirivanje i olakšanje, njeno povlačenje. Ludeo je, goreo je.

Kraj sebe gleda Harpiju, vidi tragove njihovih tela na ležaju, seća se

iskrzanih jecaja i pokreta, ali bol je kao divlja, vrela voda koja potapa.

U jednom beskrajnom, usamljenom trenutku svesti sve povezuje sa Kišom. Nazad, do nje, nazad, bilo kako!

Harpija – Kiša se obavlja oko njega, zove, preklinje, zaustavlja ga, oči koje lažu, usne koje nešto mrmljaju, ništa ne čuje i ne prima. Gura je od sebe, Olis ludak skače sa kreveta, pada, ustaje, sapliće se i opet pada.

Žena mu pomaže, Olis uspe da ponovo stane na noge. Glava je negde van njega, sve pleše u tonu levo-desno, navlači na sebe ono malo odeće, ne oseća njene zube na rebrima već prolazi kroz vrata.

Natrag, do Kiše. Bilo gde, što dalje. U mrak.

12

I Olis udarac, čvrstog i zategnutog tela, trči kroz hodnik. Metar po metar kroz betonsku utrobu crva, osluškujući, očekujući. Vremenski deo u njemu gori, vatreni bol pojačava njegovu dvojnost. Vazduh u hodniku je težak i nepomičan, svetlo baca mračne senke na to ukočeno, stvrdnuto Olisovo lice.

Lift. Staje pred njim, zbunjen za tren. Pritiska dugmad dok ne začuje šum odozgo. Tada je sve opet mirno. Čeka, njuši. Bubnjanje srca u grudima goni ga gore, što pre odavde. Pred njim bešumno se otvaraju prazna usta lifta i Olis već juri nagore. Tesno je, premalo kiseonika, zariva lice u dlanove, otvara usta i udara glavom o zidove kutije što se kreće nagore.

Još traje noć. Mučio ga je strašan bol. Ali, čim mu noge dodirnuše zemlju, oseti blagu ugodnost, smirenje. Nije bilo mutanata, bar ih on nije video. Ruka uzima odbačeno koplje, oštro i smrtonosno. Zašto je

tu? Mozak to jednostavno prihvata, ne razmatra, bol, morao je dalje, što dalje...

Kiša! Kiša ga očekuje i Olis Udarac trči, tetura, pada i ustaje gonjen bolom ka uzletištu. Džetovi izgledaju kao ružne izrasline dok im prilazi. Šum, kretanje! To je...

Napad!

Sasti, šimpanzoliki stvorovi izranjaju iz mraka i mašu kratkim batinama. Čuvari! Kako je mogao da pomisli da su džetovi neobezbeđeni. Harpije, sa nerazvijenim mozgovima istrenirane su za vožnju. Sasti su imali ulogu čuvara.

Olis udarac trenutno prosuđuje situaciju. Četvorica su, dva i dva sa obe strane. Bulje i oprezno se približavaju. Začudo nema krikova, uzbuje. Samo sjajne zenice i želja da mu prospu mozak. Kao tamne hrpe zemlje pomerale su se sve bliže Olisu. Koplje istura napred i zauzima stav odbrane, instinkt koči mišiće, snaga prelazi do u same prste.

Džet znači let, let ga odvodi Kiši, uspomename, spokoju. Nema izbora, morao je kroz njih. Ali, to neće biti lako, Sasti su oprezni, keze svoje očnjake i zamahuju batinama, kruže, spremni da trenutno nasrnu kada uoče pukotinu u njegovoj odbrani.

Olisovo lice je slično njihovom, ledeno smrtno lice bez znoja, lice – udarac. Noć se koleba, kovitla oko njih, blede i još uvek nejasne trake zore koje se javljaju daleko, predstavljaju sve veću opasnost. Sve se utiša za tren. Sekund, dva, tri...

Sasti ne mogu da izdrže, dvojica sa Olisove desne strane nasrću. Brzo, iznenadno. Olis kleče hitro i jedna batina ga prelete, tresnuvši o oklop džeta. Koplje skliznu niz prste i tupom stranom pogodi posred čela prvog Sasta. Kost prsnu i ovaj, kriknuvši, svali se na tle. Olis nije čekao, prsti promeniše pravac, koplje sevnu drugom stranom i du-

boko zaseče, jednom, drugi put. Dve rane, jedna duboka, i drugi je van igre, previja se, onesposobljen. Batina pogađa njegovu butinu, bol ulazi u nju, za sada neosteljiv, prikriva se za kasnije. Ranjeni Sast baca mu se na leđa, steže rukama, davi. Udarac izbacuje koplje koje se zabija u stomak trećeg. Četvrti još uvek davi i udara rukama, Olis se zanosi unazad i surovo naleće na džet. Nešto na njemu prska, krik, poslednji, slomljene kičme, skliznu sa njega kao zgnječeni insket.

Sam. Nepobeden.

Tek sada vidi rasečenu butinu, tragove udaraca, zasekotine i ujede. Izvlači koplje iz ranjenog, koji ne pokazuje znakove svesnosti. Već sviće i srebrna magla provlači se kroz grmlje na ivicama uzletišta. Ne sme da misli na razbijenost u svojoj glavi, niti na bol koji se zalepio na njegovo telo. Sve ostaje izvan, ali se ponavlja, Olis se trese i znoji od straha, teško diše i pipa prstima po oplati džeta.

Duboko u glavi čuje smeh, grči se i zna da još nije kraj mori. Oči mu iskaču iz duplji i čini mu se da je oslepeo. Kabina se otvara, monstruozno telo se provlači i pokazuje jake očnjake. Krvopija.

Strah, strah se javlja i ostaje da leži u grudima. Monstrum ga prati u stopu, udaljavaju se od džeta, Olis ide ukруг, držeći koplje koje nije mnogo vredelo. Jednom je savladao Krvopiju, ali tada mu je glava bila čista, bio je jači. Morao je nazad, kroz Krvopiju, do džeta. Razdanjivalo se i ubrzo su horde mutanata mogle da nasrnu i svemu bi bio kraj.

Monstrum zna, zver se seća, iza svega stoji Hor koji ga je i postavio ovde. Olis ledima dotače krilo. Dalje nije išlo. Krvopija se baca, ali Olis Ujed više nije tu, brzo čučnu i otkotrlja se unazad. Zver gubi rav-

notežu i teško udara raširenim rukama i vratom o krilo. Olis je već iza njega, koplje se diže i zariva u sluzava leđa. Krik, neljudski krik, kad čelik probija meso i kosti i izbija na drugu stranu.

Olis Smrt odgurnu telesinu i pope se u otvorenu kabinu džeta. Mozak je tražio rešenja, mašinu je trebalo pokrenuti. Sećao se, redosled je bio usečen u pamćenju, samo kada ne bi bilo toliko bola. Čekao je, grozničavo tresao glavom i pokušavao da se priseti. Vreme je prolazilo. Da li je video mutante gde izlaze iz svojih skloništa? Pokušavao je da se seti upravljanja kroz mrežu krivih pojmova. Uurlanje u mozgu, udara čelom o upravljački terminal, svetlosti se pale, nešto se uzburkalo u mašini. Prsti dešifruju aparaturu, pritiskaju pravilne tipke, ruke se lepe za upravljačke poluge.

U času kratke lucidnosti, kroz bol i krv, kada saznanje postaje crni vodoskok što ističe iz pukotina svesti, Olis pravi prave kretnje. Mašina drhti, džet je spreman. Ugleđao je masu mutanata koji trče ka njemu. Mlaz gasova izbija pozadi džeta koji rula pistom, Olis se bori sa izludelim Vremenarom, pokušavajući da ne zapadne u ponovnu krizu i sličan košmar.

Levi stabilizatori pokazuju opterećenje, nešto teško visi na krilu, vidi nakazno lice, sluz koja kaplje... Krvopija se držao, u kratkom predahu između užasa smrti i užasa mržnje, sa zabijenim kandžama u krilo i vrata, urlao je probijenog tela, rastrganih kostiju i mišića.

Džet se odlepi od tla, ubrzanje je bilo strašno i naglo, Olis bi sabijen u sedište. Kao crna, zgužvana krpa, zver bi otrgnuta sa mesta na koje se pripila i izbačena u hučni, vitlajući vazduh. Olis nije čuo krik, video je samo padanje i mrtvo lice Krvopije koje se brisalo iz sećanja.

Leteo je nazad. Ubrzanje se preliva po njemu, telo kao da je nabreklo od strahovitog unutrašnjeg pri-

tiska i glava je puna jare koja pretila da eksplodira uz njegov jezivi krik. Oči i letilica su spojeni, tačka koja nestaje u nebu, zrno peska u plavom oku.

Karv je drhtao pred kraljem. Osmeh i sjajno beli zubi nisu ništa dobro obećavali. U mutantskom mozgu javljala se avet straha od smrti.

– Ptica je odletela, kralju – govorio je izmešano rečima i polupokretima. Kralj Hor čuti i neko vreme nepomično zuri u svetlo nebo. Oči su mu u dubokim senkama a čelo izmrvljeno borama. – Dobar posao, Karv. Danas smo imali borbu, čovek je pobedio i pobegao. To nije greška Sasta, ni tvoja. Postupao si po mojim narednjima.

– Da, kralju – usta bez zuba zagrizoše vazduh, gutajući spoznaju spasenja. Kralj nije pokazivao znakove besa.

– Bilo je potrebno da čovek ode odavde. Nosi u sebi nešto što će izliti tamo... drugima. Tvoj posao je završen, Karve. Oni koji su mrtvi zaslužili su mir. Idi.

Mutantske prikaze nestaje. Iz zgrade iza Hora, iz senke, iza Harpija, izlomljena noćnom burom. Kralj se zadovoljno nasmeja.

– Zaslužila si nagradu, Harpijo. Vremenar je sada na putu nazad. Izludeo je, zahvaljujući tebi.

– Postupila sam kako si rekao. Došla sam do samog izvora...

– I tu stala. Hor je oštro pogleda.

– Stala si, zar ne?

– Da. Mogla sam da produžim, da ispravim nabore u njemu, činili su se kao veliki nanosi peska na obali nekog jezera. Bio je ustrašen, izlomljen košmarima koje su mu usadili, nije znao da pronade put kroz lavirint. Telo mu je igralo na meni a um mu je bio otvoren. Bio je tako bespomoćan. u trenu je mogao da klone u zagrljaj ludila. Samo da

sam pomerila pritisak na jednu od strana. Vrlo lako.

Hor se zagleda u njene prozirne oči, mučno se prisećajući Kiše. – Dobro je što si stala, Harpijo, dobro za sve. Da si načinila grešku, sada bi bila među mutantima. Ti znaš da te oni neprestano žele.

Od svireposti u Horovom glasu, Harpija je pretrnula. Njegov glas je savijao i najmanju prisenku otpora. – Ne, ne... nisam zaslužila mutante – preklinjala je. – Općinila sam ga, neprestano me je nazivao Kišom. Ušla sam mu u um, dovela sam ga na granicu ludila. Sve sam učinila, sve.

– Bolje – završi Hor. – Čuješ li to ječanje, to škr gutanje, osećaš li pritisak u sebi? Njihovi mutantski mozgovi su zaokupljeni tobom. Strah od mene ih vezuje, ali ako ga uklonim...

– Ne! – kriknula je. – Harpija te služi!

– U njihovim si pesmama, deo si njihovih reči, jer ja sam tako želeo! Mrze me a jezivo se plaše, to volim, to me općinjava! Ti si mi mrska jer si neprestani podsetnik na nešto što je jedino izvan moga dosega! A to ću dobiti!

Hor se uspravi nad klonulom Harpijom. Buljio je u nebo. – Rizikovao sam – promrmlja. – Sasti nisu dobro izabrani, ludi Karv je odabrao najjače. Ali, možda je i tako bolje. Čak je i Krvopija bio izazov i rizik. Ali, to je zapečatilo stvar, čuješ li, ženo?

Harpija se nesigurno pridiže. – Ali... da nije uspeo da dođe do džeta? Da su ga Sasti savladali? Ili Krvopija?

Hor se surovo iskezi. – Onda bi moj plan propao. A on bi prešao iz njihovih ruku u moje, i noći bi mu postale neutešni očaj. Onda bih ga ja ubio. Kost po kost, deo po deo.

– A sada?

– Sada je vulkan, proključao, kora prašine na njemu je popucala, Vremenar se nalazi na ivici vre-

menskog levka i klizi nadole, zahvaljujući tebi, ženo. Pojela si ga telesno i umno, on kasni sekundama, razbijen je svet na dve polovine, on ludi. A to sam želeo. Tamo neće naći utehu, ni mir. Ti si mu jedini lek, Harpijo, ti si droga koju mora da pusti u sebe, ponovo u svoj mozak, on mora da se vrati ovamo. Ili ću ja doći po njega, svejedno.

— Lud je — promrmlja Harpija, osećajući izbrisan trag Olisa u sebi. Još je gorelo i bolelo. Slatka, prijatna bol.

— O, ne... nije još lud u potpunosti. Košmaran je, ponovo oseća bol, vreme mu je potrebnije nego ikad. To je moja ponuda — vreme! Sada je svestan, ili će se osvestiti sa tim saznanjem, kada uzaludno bude mučio Kišu, kada bude cedio njen um u jalovim pokušajima. Hor zna, Hor oseća — raširenih ruku sa stegnutim blasterom koraćao je, odbijao oči od neba i kresao ih na prestrašenoj Harpiji — Znam, znam! On, Vremenar, zaražen je i lud! Bez vremena je slab, običan, čovek! A sada te je okusio sasvim, sada zna i neće moći da živi sa tim saznanjem. Onda će me potražiti...

Masivna prsa dizala su mu se i spuštala u uzbuđenom ritmu pomame. — Sam će mi dovesti Kišu, promrmljao je. — Sam će je baciti pred moje noge. I onda ćemo moći da podelimo sve. Vreme. Smrt i život. Kišu i Harpiju, opsenu i realnost, Nadanje i Zemlju. Mrak i zvezde...

13

Olis se mučno vraćao iz ništavila u koje je bio zapao. Možda je proteklo nekoliko sekundi, možda on, nije znao. Džet je uzimao sletnu putanju, zaključio je nepogrešivo prema pokazateljima na instrumentima koji su beležili smanjenje vi-

sine. Plavi mlazevi gasova ostajali su iza njega.

Vreme, oganj u njegovom umu, organski deo košmara koji ga je opterećivao, prizivao je sladostrasno propadanje u Harpiju — Kišu, zbunjivalo ga je i treslo. Nazad, napred, napred, nazad...

Šume su na suncu izgledale kao zahvaćene požarom, sve je živelo predašnjim životom. Uključio je kompjuterizovano sletanje, nešto je iznenada moglo iskočiti iz njegovih ruku i na kraju bi ležao na tlu, izgorio i slepljen kao leptir. Stado saura se razbeža kada džet preleti preko njih, urlajući pterodaktil se ukoči i uključivši donje mlaznice, prizemlji bez potresa. Vrata skliznuše u stranu, šumski vazduh ga ošamari i izvuče napolje.

Noge hvataju tlo, koraća ka šumi, stari, poznati put. Odavde je otišao sa Horom. Povratnik, kažnjenik, izbrisan Olis, živi li još u zelenilu Kišinih zenica? Sa drveća kaplje skliški lisnati znoj i lepi mu se za kožu. Tamo, morao bi uskoro da vidi prve kolibe, osluškuje ali ne čuje njeno približavanje. Um miruje, ali to je skrama nad grotlom vulkana, večita pretnja.

Kolibe, prazne kolibe. To je značilo da se mutanti još nisu vratili iz svojih lovova, sa zalihama hrane i sokovima opijajućih plodova. Samo Šepavac koji se sudara sa njegovim zamućenim zenicama. Drugi susret se sasvim razlikuje od prvog: obrijana glava, natrljana plavim sokom ubrela, ploda protiv insekata, nalik je koži saura, sitne, zle oči sada su raširene u mističnom strahu, ruke ispisuju znakove protiv sablasti, Šepavac vrišti i nestaje u zapenušanom rastinju. Užas koji Olis Vremenar isijava ne donosi ništa dobro.

Da li je pao? Kada je pao? Sve se izmešalo, ali ležao je na travi, pred Kišinom praznom kolibom. Otišla, nestala. Sam. Zašto se vraćao — ne, nije želeo da čuje sopstveni odgovor koga je znao. Iza toga čuo bi

Horov smeh. Hor je znao, ljudi kralj mutanata gurao je u njemu sa prevelike daljine. Hor, kralj Nadanja, gospodar Sasta, Lešinara i Krvo-pije, kralj lišaja i mahovine.

Magla se nad njim rasipa i popodnevi zraci obasjavaju jedno lice koje je izronilo iz bolne muke. Olis stavi ruku na glatki obraz i promrmlja: Kišo...

Pogledala ga je bespomoćno. – Ne čujem te onoliko duboko koliko želim. Neko drugi se vratio, ne ti, ne onaj koji je otišao. Zašto si sledio Hora? Zarazio te je nečim.

– Kišo – mrmljao je – video sam te, bila si uz mene tamo. Jedna druga Kiša.

Zurila je pred sebe, stežući mu prste, upletene u njenu kosu. – Ne znam. Želela bih da budem ovo što jesam. Ta... druga, kakva je? Lepa?

– Otvoren sam – odgovori Olis. – Vreme je pokrenuto u meni. Ona je to mogla nekako. Otvorila je branu i izazvala lavinu koju ne mogu da zadržim. Moram da se vratim, to je jače od mene.

-- Lepa je, znači. Nije teška kao ja, nema mane, ne ružni kao list drveta na hladnom vetru, ne savija se pod kožom koja puca. Razumem.

– O, ne razumeš – Viknu Olis – ništa ne razumeš. Znaš li kako ti je kad blokiraš, kada si vezana a misli ti se ućaure i ne mogu iz tebe. Pritisak, svuda pritisak, i bol. Ja sam rasečen vremenom. I ne sećam je se više. Daleko je.

– Zvučiš opreznije.

– Da – odgovori kao odjek – verovatno zvučim opreznije. Ne želim da ispustim vreme. Ne želim ni da izgubim tebe, Kišo.

Klimnula je glavom. – Da – reče. – Razumem. Klimala je i dalje u ritmu bola. – Ne slušaj me. Vreme bez tebe učinilo me je smušenom. Imala sam tri prekobrojne mene, sva sam blokirana i nema. Nisam ni čula tvoj dolazak, sve je gluvo u meni. Zašto?

Naslućuje, pomisli Olis. Zna. Čeka.

U kolibi je bilo dosta senki koje su mogle da sakriju osećaj krivice. Nagnula je lice i rasula svu kosu po njemu. – Vratio si se – reče tiho. On je privuče i Kiša ga je ljubila, slepo, zatovrenih očiju i grcavo šaputala nepoznate reči, kao da ga gura od sebe. – Ti ne znaš... – oči joj se otvoriše – ti ništa ne znaš...

– Ne sada – reče Olis. Njihova velika senka njihala se po zidovima kolibe. – Ne sada.

Nebo je bilo crno i puno pretnje. Sa dalekih voda dolazio je hladan vetar. Zlopogleđa prekide tišinu:

– Imao si udar, Vremenaru. Zaključujem po tvojim nesuvislim odgovorima. Možda si pozeleo da se iskušaš u vremenu?

Olis se zagleda u starca. U glavi mu nije bilo ništa manje košmarno, čak i posle viđenja sa Kišom. – Harpija me je ogolila sasvim. Bio sam potpuno otvoren, ušla je u mene a mislio sam da ću eksplodirati.

– Prepolovljen si, tvoja ličnost se jasno izdiferencirala – odgovori Zlopogleđa. – Sada si i Olis i Vremenar, nema sklada, samo oštro sudaranje dvojne ličnosti. Ta... žena... mora da je snažan telepat... Rekao si da je fizička kopija Kiše. Kako je to moguće?

– Ne traži odgovor koji ni sam nemam – reče Olis. – Bio sam van sebe u tim trenucima. Mislim da sam kolapsirao, pokušavajući da se zakačim za nešto u vremenu. Dopustio sam joj da uđe u moj mozak. Želeo sam, Zlopogleđo, ponovo sam želeo osećaj propadanja u vreme. Bio sam tako blizu a ipak strašno daleko. Sve je izmicalo izvan mojih mentalnih prstiju.

– Opčinila te je svojom sličnošću sa Kišom.

– To nisam očekivao, Hor je bio lukav. Nije joj bilo teško da me omađija sobom.

– Šta je radila u tvojoj glavi?

– Prodrla je kroz sve brane i prepreke što su mi ugrađene na Zemlji. Posle toliko vremena... imao sam nešto, to je bilo neopisivo... Osećao sam brze struje vremena, pulsiralo je u meni... A onda je sve stalo. Čekao sam u bunilu, u dubokoj tami. Sam. Telepat si, starče, znaš taj osećaj izgubljenosti. Imao sam samo taj uzak deo na kojem su moje misli plutale, cvileo sam bestlesan i izlomljen. Vreme je bilo lepljiva paučina...

– Zato si pošao sa Horom – promrlja Zlopogleda.

– Posedujem instinkt da osetim približavajuće vremenske plime, vremenskih talasa, kretanja... Uz Hora me je vezivalo jedno takvo predosećanje. Morao sam da raščistim. Ili je to bila još jedna laž ubačena u mene ili istina. Pokazalo se da je to bila Harpija, Hor je zračio njom kada je došao.

– On nije za potcenjivanje – reče Zlopogleda. – Suviše je opasan da bi mu se verovalo. Lukav je i zloban, cilj mu je da savija i pokorava, izivljava se. Takav je u biti i tu nema promene. Zato mu nikada nemoj verovati.

– I ne verujem mu.

– Bolje. Možda si se pitao kakvu to igru započinje s tobom, ali pretpostavljam da je sve unapred izračunao. Ti si bio novost, promena. Nosio si sa sobom zaključano vreme. Bilo je mnoštvo drugih, odstranjenih sa Zemlje, a nisi sreo ni video nijednog. Čudno? Nimalo. Na njih je priređivao lov, dugo ih tražio i gonio po šumama ili jezerima, to mu je predstavljalo glavnu zabavu. Ili je ovamo slao Krvopiju koji ih je lomio i bacao Lešinarima. Nas je ostavio... Pretpostavljam da ti je pričao i o nama?

Prolazili su proplankom, koračajući kroz visoku travu. – Da, pričao je – odgovori Olis. – Sa svoje tačke gledišta.

Starac se nasmeši. Bore se usekoše još dublje u čelo. – Nema potrebe da ulepšavamo stvari. Na ža-

lost... u pravu je. Mi što smo ostali, mrtvilo smo i neugašena vatra. Ostatak smo eksperimenata koji nisu uspeli. Tajna je sačuvana tako što su nas bacili ovamo da istrulimo. Na Nadanje... Svi smo promašeni i odbačeni. Ovo je groblje, planetarno groblje i dubrište neusavršenih espera. Pravljeni smo za veličinu koju nikada nismo mogli da dostignemo. Moj osećaj i ekstrasen-zorna percepcija nisu konstantnost, zavisim od mnogih okolnosti. U pojedinim trenucima bespomoćan sam i potpadam pod fizičke vrednosti.

Raširio je nemoćno ruke. – Vidiš me. I najmanji Sast bi me slomio, da ih ne odbija strah.

– Zar eksperimenti sa ljudima nisu bili zabranjeni? – upita Olis.

– Formalno, da. Sve zbog zadovoljenja fluidne javnosti na Zemlji i kolonijama. Suština je da se nikada nisu ni prekidali. U svojoj neprekidnoj ekspanziji Zemlja će se, pre ili kasnije, susresti sa nekom vrstom koja će možda biti obdarena umnim moćima. Bila bi pogubna greška kad bi smo u tim trenucima bili inferiorni. Zato se stalno radilo sa nama. Pronalazili su nas i usavršavali. Neuspeli su odstranjivati ovamo.

– Među mutante.

– Ne verujem da su o tome uopšte i razmišljali. Opravdanje su imali – davali su nam čitavu planetu, jedan nov svet. Pružali su nam varljivu priliku za život. Čak i osuđenima poput tebe. Šta ti je? Lice ti se menja i grči.

Olis se uhvati za glavu. – Opet mi se javlja bol. Šta je harpija učinila sa mnom? Sve se otkida i ponovo spaja... I zove, neprestano me zove...

– Uzburkala je prašinu vremena u tebi i ti si sada kao pobesneli pas – grizao bi sve oko sebe. Nemoćan si da to odstraniš iz mozga. Horov plan se pokazuje savršen.

– Hor? On želi Kišu, rekao je.

– Izluden si, Vremenaru, inače bi i tebi samome bilo jasno. Zašto bi je želeo kada ima potpunu kopiju u Harpiji? On ju je već obeležio Krvopijinim otrovom, stavio je na nju svoj pečat posednika. Njemu je jedina preokupacija vreme.

– Možda – promrlja Olis. – Najzad, on ima nešto čime može da se cenjka. Posедуje svemirski brod, video sam ga. Brod sa zvezdanim pogonom, ne ograničeni džet. Daje mi ga, ako...

– Ako mu dovedeš Kišu? Rekao sam ti, Hor nije toliko glup. Samo izvodi svoju lukavu igru. Siguran si da je brod ispravan?

Olis klimnu. – Potpuno. Nalazi se u hangaru stare baze, identičan brodu koji je mene doveo ovamo. Ispričao mi je da je to ostalo za prvim naseljenicima, koji su napustili Nadanje u strahu od zlokobnog zračenja vašeg sunca. Ostala su i mutirana deca, preci današnjih stanovnika Nadanja. Brod još uve stoji tamo i to je ponuda za mene. Jedini na Nadanju.

– Ali, ne – reče Zlopogleda. – Nije jedini. Postoji još jedan.

Skakav beše doneo plodove koji su prijatno mirisali. Ukus im je bio sladak i godio je svima.

– Nikoga nema – reče kepec. – Išao sam u velikom krugu, ali mutanti su još uvek u lovu.

– Pripazi na svoju blokadu – reče Kiša. – Neophodne su ti duže pauze. Kepec odmahnu rukom. – Kretanje me čini funkcionalnim. Ovi plodovi rastu u najgušćem delu šume.

Olis prekide tišinu, nastalu posle zadnjih reči teleportanta. – Gde se nalazi taj drugi brod?

Zlopogleda pokaza prstom na Skakavca. – U svom kretanju, jednom je blokirao. Srušio se, srećom bez posledica, u blizini tog mesta.

Aksel Skakavac klimnu glavom, gutajući meku unutrašnjost ploda.

– Tačno. Bio sam izgubio vezu sa Kišom i pao u trenutku blokadu. Lijane i trava ublažile su moj pad i spasli mi život. Inače sada ne bi imao ko da lunja šumom i donosi slatki plod. Nisam naročito veliki – pokazao je sitne i pravilne zube u osmehu – to ponekad pomogne. Dok sam očekivao deblokaciju u mozgu, lunjao sam okolo. U spletu lijana, na jednom skrovitom proplanku, koji se iz vazduha ne može videti, spazio sam brod.

Olis se okrete Kiši. – Zašto mi to nikada nisi spomenula?

– Nije bio pravi trenutak, Bio si izgubljen i sam. Događaji su te odneli na drugu stranu.

Kiša se tužno nasmeši. – Bilo je važno da preživiš iskušenja. Brod je i onako tvoj. Niko od nas ne ume da rukuje aparaturom.

– Ne umem ni ja – reče Olis.

– Ali, to je zapisano u tvojoj podsvesti – reče Zlopogleda. – Tvoj mozak u pojedinim trenucima vadi iz tebe, iz tvog sećanja, potrebne podatke. Usled toga mogao si da upravljaš džetom, moći ćeš i zvezdanim pogonom.

– Odakle brod na takvom metu?

– Očigledno da Zemlja nije zaboravila Nadanje – ubaci se Aksel. – Iako je dolazio, ali se nije vratio nazad.

– Da li Hor zna za njega?

– Kako bi znao? – nastavi Zlopogleda. – Znamo da je dugo tragao za njim, ali nije dopreo do njega. Verovatno brod poseduje naprave za skrivanje od radara.

Olis potvrdi. – Upravo to. Iz vazduha ga je onda nemoguće lokalizovati aparatima, nevidljiv je. Pretraživanje ogromnih površina traži vreme. Oni koji su došli, želeli su bezbedan povratak. Pretpostavljam da su znali kud idu i šta ih na Nadanju očekuje, morali su da se obezbede.

– Brod je ostao. To znači da ih je nešto progutalo – reče Skakavac.

– Moramo do njega. Takvi brodovi su opremljeni oružjem. Hor ima blaster protiv koga se nije moguće boriti.

Kišine oči zaiskriše. – Moći ćeš da se boriš sa njim. Olis odmahnu rukom. – Nije mi do borbe, Kišo. Želim da se obezbedim, to je sve. Dosta mi je bilo igre mačke i miša. Hor ima ono što mi je potrebno.

Reči se zalepiše kao udarac na Kišino lice. – Tu... ženu?

– Vreme – odgovori Olis. – Pretvoren sam u ništa, u dvostrukost. Sada sam Olis, jači sam od košmara koji me vrebaju, ali dokle? Govorio je tvrdo, znajući da se iz njega sve više javlja Vremenar, koji je udarao o tanku pregradu dvojne ličnosti.

– Odvešćeš Kišu? – upita Zlopogleda.

– Ja sam spremna – reče Kiša. – Ići ću sa Olisom bilo kuda. Pevala sam mu. – Možda neće biti potrebno – lagao je Olis – potrebno je da pregledam taj brod.

– Zaboravljaš da ipak možemo dosta da pročitamo – podsmehnula se Zlopogleda. – Vremenar je možda otporan ali Olis nije.

– Ko ti je dozvolio da brljaš po mom mozgu, starče? Olis je skočio, iskrivljenog lica. Starac se ispravi.

– Ne! Kiša je vrisnula i isprečila se ispred Zlopogleda. – Ne, ne napadajte ga! Vidite li da je van sebe? On ne misli tako! Njegov um nije dorastao vašem.

U kolibi je odjednom vazduh postao vruć, starac i kepec su bili spremni za misaoni udar, koji Olis ne bi mogao da izdrži. – Ubićete ga! vapila je Kiša – slomljen je. Prestanite! Pustite ga, otkao se!

– Znaš da će te odvesti Horu. On više nije Olis, nego izludeli Vremenar! Vezao se sa tom tvojom mutantskom kopijom, koja ga je pretvorila u čudovište. Baciće te ravno dušno pred noge one zveri koja te je okaljala Krvopijom i pogađaće se

sa njim za mali deo vremena! Potpuno je u Horovim rukama, vezan i bespomoćan! Brod je možda predstavljao spas, a sada...

– Pevala sam mu, znam kakva je njegova suština. Podeljen je i lud, verovatno, ali žrtvovaću sebe da bih njemu pružila spas. Ne čuje i ne vidi, pogledaj! Ići ću sa njim kad se povрати.

Kepec gnevno zatrese glavom. – Ti, prokelta stara mumijo! Zašto si ga spasavao od Krvopije? Stara budalo!-

Zlopogleda se obrecnu: – Umukni! Priguši svoju zlobu, Skakavče! Možda... moža je Kiša u pravu, ovo nije prava Olisova slika. Prenaglili smo. Ali, ipak mislim da je odlazak Horu čista ludost.

– Tamo je njegovo izlečenje. Zemlja je predugo u njemu da bi sam uspeo. Brod je na tri dana odavde, poći ćemo odmah kad se povрати. Bićemo neprekidno u vezi, osećam da ne mogu da blokiram.

– Ako nešto pođe po zlu, doći ćemo ja i Skakavac. Kiša klimnu i uhvati za mišicu nepokretnog Olisa kome je glava pala na grudi. Bio je u svojoj dvojnosti, gluv za sve oko sebe. – Idemo – reče. – Ja ću ga voditi.

Izgledali su odbojno u daljini: duga kosa što pliva po zasićenom vazduhu i teturajući oblik kraj nje, sa glavom koja se trese. I dok se njegovo upalo lice trza, Kiša gleda daleko. Ludilo i topla vlaga.

14

Treći dan je padala kiša, duga i sipljiva. Olis je nervozno pogledao iz njihovog skloništa od paprati i granja. Čekanje ga je nerviralo i onespokojavało. Njegova saputnica bila je mirna, u telepatskoj vezi sa starcem i kepecom. – Sve je u redu – reče iznenada dugokosa – ne

budi nervozan. Brod je na nekoliko sati hoda.

Olis Vuk je njušio vazduh, osluškajući. – Ne budi tako sigurna... Čuješ li one udaljene zvukove? To su džetovi, Hor je u neprestanom traganju. Osećam da je ovaj brod u neposrednoj vezi sa njim. Ništa mi nije govorio o tome.

– Zašto bi? Poven te je sa sobom samo da bi te upoznao. Sada zna tvoje slabosti a ti ne poznaješ njegove. On voli svirepe igre. Da, pustio te je da pobegneš, ali...

– Ja sam izborio svoje bekstvo – preseče je Olis.

– Ništa ti ne znaš – reče tiho Kiša. – Hor nikada ne pušta ulovljenog neprijatelja. A ti si njegov smrtni neprijatelj. Kako to ne shvataš? Upropastio si njegovu omiljenu i svirepu igru sa Krvopijom, nema više produžene ruke kojom je udarao svoj žig, uvredio si ga do srži. Pokazao si hrabrost pošavši sa njim. On te mrzi.

– Znam to. Ništa novo mi ne govoriš.

– Hor zna da ne može da me slomi i igra na tebe i tvoju općinjenost i sludenost vremenom. Ta... mutanktinja... zasekla ti se u mozak i raspolovila te. Sav naš trud je propao – Zlopogledin i moj. Bio si na ivici, ne, ne gledaj me tako, istina je. Mi smo telepati, posedujemo sposobnost da prodiremo u tude umove, kao i u tvoj. Ja sam ti pevala, ti si moj zauvek, ne postoji laž u mojim rečima. Ali, išli smo bez tvog znanja, oprezno. Tvoj dolazak kod Hora sve je izbrisao. Više ne bi ni moglo bez posledica – ta Harpija se valjano obezbedila.

– Kako?

– Naslućujem da je... ali, moram prvo da zaronim u tebe. Pristaješ li na to?

Olis sede kraj nje. – Napolju se sliva voda, putevi su nam zatvoreni. U lobanji mi pršti bol. Moramo da čekamo. Uđi u mene, Kišo. Videćeš sve, želim da vidiš sve. Ne postoji niko sem tebe.

Ali, to je bila laž i on je to znao. Nije bio siguran šta je u njemu, skriveno od svesnog, tajna i istina koja će pokuljati kao crna krv maka iz dubina koje mu nisu bile dostupne. Obuzela ga je pogledom, zenice uz zenice, usne uz usne, misli se rastachu i čudna obamrlost ga obuže: polutama, divlji uzlet, oslobađanje, sat koji kuca u lobanji, vreme koje je bilo sleđeno i žena, žena...

Nije bio svestan da je Kiša uzma-knula i posmatrala ga općinjeno kao da vidi utvaru. Bio je u transu, praznih očiju. Videla je sve, bespomoćno joj je rasprostro crnu svilu svog uma. Zašla je još dublje, putem kojim je i ona druga išla.

Olis se odvrtao, kotrljao. Kiša... bila je u njemu, sveži dah koji kovitla vetar i sunce, crna rupa koja se odjednom javlja i koja ga povlači. On urla razvejanim telom u beznađu prostora. Kiša je nit koja ga spaja, sastavlja izgubljene delove svesti, krpi i vezuje, lepi i ljubi vrelom mišlju.

Vrtlog se uobličuje u stvarnost. Olis silazi sa mesečevih puteva, posle bezumnog juriša Kišinih misli. Ceo je, pipa glavu, bol je uminula, oči hvataju prostor, napolju svetlost, sećanje se javlja, ceo je, skrpljenog mozga, Olis Vuk, Olis Ratnik.

– Šta... šta si učinila? Ne osećam bol?

Kiša krvari kroz osmeh, Kiša sve zna dok mu odgovara i vidi u njegovim očima sjajno Harpijino uvijanje tela. – Privremeno – reče. – Bol ti se podiže kao plima, zaražen si vremenom, sam si išao na ruku onima koji su te bacili ovamo. Plašiš se pomamno vremena a vezan si za njega kao noćni insekti za jarko svetlo. Tu i nalaze smrt. Ona... Harpija, drži te u svojim koncima.

– To znači, Kišo...

– Ostani da ležiš još. Neka zemlja upije vodu, stopala neće propadati duboko. Nešto strašno leži u

tebi, u tvom mozgu, čvor koji nisam ni pokušavala da razmrsim. Ona je tu tragala, Harpija je snažan telepat, prodoran.

– A vreme? – upita Olis nestrpljivo.

– Opčinjen si, obuzet. Vremenar u tebi sve više potiskuje Olisa. Uskoro...

– Biću sasvim, je li tako?

Kiša klimnu.

Ustaje. Oči odaju bol koji Olis ne vidi. On mora nazad, ponovno otvaranje sa Harpijom. Vremenar ulazi u ruke, grabi Kišu za prste i izlaze napolje. Vazduh, tle, trava, drveće, sve miriše: zuj insekata, krik saura. Lak su plen ako ih nanjuše i osete, provlače se uz iščupano korenje bupol drveća, skakuću, idu dalje. Srce Kišino krvari, Vremenar je ponovo u Olisu, vuče je i naređuje, misli na drugu ženu. Zapenušano lice bleđi mu, oči upadaju u duplje a usta šapuću nerazumljive reči pokupljene ko zna gde u vremenu. Dremljivi šestonožac, srodnik saura, iskače iz rupe i napada. Olis Lovac, probuđen trenutno, izmiče i hvata čeličnim prstima taj vrat i okreće ga. Kičma puca brzo i surovo. Ne osvrće se, nosi onemoćalu Kišu i izbija na proplanak kroz razređeno rastinje.

Splet lijana, izdikljala trava, retki sjaj trupa – sve otkriva čoveku mašinu, strano telo ukopano u tle, sakriveno od pogleda. – Našao sam ga, Kišo – govori i spušta je na travu. Brod, ogroman, zvezdani pogon koji miruje u unutrašnjosti, Olis Letač je zadivljen. – Divan je Kišo – kaže, ali ona ga ne čuje. Leži nesvesna i onemoćala, blokirana i upravo u meni. Koža joj bubri i puca.

Olis pronade vrata, napipa osetljivi senzorski splet i pritisnu pravilne tipke. Poznati šum koji ulazi u uho, svetlost i magična sila unutrašnjeg prostora broda koji ga uvlači u sebe. Olis biva potisnut a hladni Vremenar korača hodnicima, mis-

lima nimalo uz Kišu koja je ostala napolju.

On i brod, telo i mašina, treperav osećaj pripadnosti zvezdama koji se budi, korača u prošlost u samome sebi.

Izašao je Olis Letač. Telo mu je stegnuto u kombinezon uzet iz broda, dok je za pojasom imao zataknut razorni blaster. Činjenica je da je time Hor izgubio prednost ulivala mu je samopouzdanje. Napolju se suoči sa senkama koje su se omoćavale oko drveća i šume. – Kišo... – reče. U isti mah spazio je prazninu na mestu gde ju je ostavio.

Nestala je. U Olisu se javiše strah i mučnina, izmešani. Jurio je okolo, vikao njeno ime i palio blasterom travu u nemoćnom besu. Vraćao mu se samo sopstveni, ugušeni glas nemoćnika.

Jedino rešenje video je u preostalom džetu, koga je pronašao u brodskom hangaru. Drugi je nestao sa nepoznatim vlasnicima svemirskog broda.

Traganje je, međutim, predstavljalo iluziju. Iz visine nije mogao da otkrije Kišu, niti bilo kakav trag. Šta mu je ostajalo da učini? Nije mogao da ostane i žali nad svojom ludošću, morao je da krene dublje u šumu za njom. Ili...

Ili ju je neko našao? Ko? Zlopolglađa i Skakavac ne, jer bi do sada imao o tome vesti. Sasti tragači možda, ali to bi značilo da je i brod otkriven. Nije mu preostajala mogućnost izbora. Morao je ponovo nazad. Do Hora.

Pokušao je da zaključivanjem dođe do nečeg logičnog, ali neprestano mu je nešto bitno izmicalo. Kao da su njime rukovodili drugi, gurajući ga tamo-amo, pomerajući ga kao marionetu.

Bolestan sam, pomisli. Lud, zaražen, omađijan. Hor je znao da će se vratiti, uvek je išao dva koraka ispred. Lukavi Hor. Ludi Olis.

Sam, sam i proklet. Sa vremenom, koje, probuđeno, vitla u glavi, priželjkuje Harpiju. Ponovo u silu koja sažima osećaje i prenosi kroz vremenske provalije... Šta da čini a da to bude razumno? Brod nije mogao trenutno da uzleti kao džet, to bi bilo najlakše – da ga podigne u stacionarnu orbitu oko Nadanja. Postojao je period pripreme i prilagođavanja, kompjutersko podešavanje pogona, priprema svih sistema. Dotle Hor neće gubiti vreme, sve mu je, uostalom, bilo poznato, posedovao je *Iluziju*.

Ali, sada je bio spreman. I Hor će to da zna, Hor koji će ga očekivati. Ludi kralj senki.

Spustio se na mestu gde ga Horovi radari iz baze nisu mogli uhvatiti. Skinuo je uniformu, smakao blaster. Bio je opet Olis Rob, koji je tražio kralja. Na videnje će ići hladni, neprobojni Vremenar.

Koraćao je, svestan da ga prate oči čuvara. Da, čuo ih je, njihovo tiho puženje, privlačenje, okupljanje i posmatranje. Dopustiću im da ga zarobe, muče, kinje i ipak dovuču pred svoga kralja. Nije donosio Kišu, nije imao mogućnost pogađanja.

Iskaću, vrište. Hladni Vremenar ne oseća bol, ali Olis trpi udarce, jauče, valja se po zemlji. Iscepanog i krvavog vezuju ga i nose prema bazi, čiji izlomljeni, gvozdeni zubi vire kroz drveće. Prikupljaju se i okružuju povorku u čijem je središtu on. Lica Mutanata, Lešinara i Harpija zasićena su mržnjom i samo ih strah od Horovog vatrenog gneva, zadržava da ga ne rastrgnu. Ali, udarci su dozvoljeni, koža puca i krv se sliva u tankom mlazu. Zašto se poneo kao idiot, ostavivši blaster? Potez dostojan ludaka koji čuči u njemu.

Rizik je prevelik. Povorka zastaje pred samim ciljem. Vrište nerazumljivo tako da ne može da sazna njihove namere, ali želja im se čita iz

pokreta. Ubiće ga. Stajao je i iščekivao. S leđa su ga podbadali zašiljenim gvozdenim kopljima. Harpije i Lešinari su odmah želeli njegovu kožu, ali Sasti su ostajali uz svog vođu, Karva. On nije želeo da oseti Horov gnev na sebi. Međutim, bio je u manjini i Olis pomisli da se kraj približava. Njegov plan je pucao.

Bič energije udari o najveće drvo u blizini, koje sa strašnim praskom puče, prepolovivši se nadvoje. Olis, u trenu prepoznavši udar blastera, baci se u stranu, van dometa velikih drvenih komada koji su praštali okolo, obarajući mutante. Hor se nalazio u blizini i reagovao je energetske udarcem. Desetak ih je ostalo da leži, krvavih udova. Hor se pojavi iz šume, urlajući. Karv mu se baci pred noge objašnjavajući brzo na svom jeziku, pola prstima pola jezikom.

Olis se lagano diže. Bio je živ i, što je najvažnije, plan je tekao i dalje. Susreo je iskričavi pogled Hora, koji mu lagano pride.

– Zašto se šunjaš, Vremenaru? Nisam te očekivao sa te strane. Zašto nisi došao sa Kišom? Šta muvaš?

Hladan znoj probi Olisa. Kiša! Nalazila se u Horovim rukama. Ali, to je značilo da je nisu uhvatili. Kako? Kako je mogla da tako brzo prevali put i stigne pre njega? Ču-tao je, ne nalazeći reči.

– Povređen si – Hor se smejao, prateći tanke niti krvi koje su klizile golom Olisovom kožom. – Rastrgli su ti odeću, čoveče. Ali, ovde se niko ne čudi golotinji. Najzad, obe su te upoznale, zer ne?

Divlji sjaj ne izlazi iz tih zenica. Olis zatrese glavom. – Dugo... dugo sam putovao...

Kralj mutanata se cerio. – O, znam. Tvoja dugokosa otkrila mi je vašeg prevoznika. Onaj kepec, teleport zamenio je moj džet.

Skakavac! Kiša je telepatski dozvala Skakavca i ovaj ju je teleportirao do Hora. Zašto je rekla da se i

on tako prebacio? Idiote, pomisli, zar je trebalo da kaže za brod?

– Tvoji mutanti su bili svuda – reče Olis.

– Pa, svakako. Paze na prilaze, skrecu saure sa njihovih nepredvidljivih staza, motre na nepoželjne. Tebe osobito cene. Da tvoja saputnica nije skrenula pažnju kuda dolaziš, bio bi već na njihovom ražnju, Vremenaru. Neobično je kako se žrtvuje za tebe, spašavajući te. Idemo?

Hor je išao napred, Olis za njim. Karv i njegovi su sačinjavali zaštitnicu, ali mutanti se u strahu behu razbežali. Blaster je predstavljao đavolovo kopito koje je drobilo.

– Svi smo tu – reče Hor. Olis je ćutao. – I večiti begunac, ta mala Kiša. Prihvatio si moju ponudu, Vremenaru, Kiša je tu, došla je da zauvek ostane.

– Da li je to ono što te je interesovalo?

Pitanje otvori Horova usta, iznenađenje izlete iz tamnih zenica i brzo kliznu natrag. Hor je umeo odlično da se kontroliše. Odlično za Olisa, ne i za Vremenara.

– Mudro pitaš, iznenađuješ – reče. Krkljalo mu je u glasu. – Naš razgovor još nije završen. Udimo.

Hodnik, betonski crv koji ga ponovo guta, Vremenar vidi Olisa koji je pao, plan koji se cepa, ali hladni led očiju se ne rastapa. – Harpija – prozbori. – Je li tu?

– Svakako – odgovori podsmešljivo Hor. – Znao sam da ćeš to da me pitaš. Hor drži svoju reč. Videćeš je.

Stojao je časak pred Olisom, me-reći ga. Tada klimnu glavom, zadovoljan onim što je video – slomljen lik, usijane zenice, želju. Načini prezriv pokret ramenima i ostavi ga pred njegovom sobom.

Olis ostade da stoji još nekoliko minuta, Olis Lisica, Olis lukavi. Ušao je živ u tvrđavu neprijatelja, susreo se sa zveri, nametnuo se svojom lažnom nemoći. Duboko u

njemu hladni led se smejao. Vremenar oseća lavinu koja se približava, zadovoljan. Olis čuje odjek udaljenih koraka iako je Hora nestalo. Uđe u sobu.

Niko nije dolazio.

Olis se prevrće po krevetu, svestan Kišine blizine. Došla je ovamo uz pomoć Skakavca, odvrativši Hora od ramere da ih potraži. Slagala je da su se razdvojili. Time je džet prikriven. Ali, Harpija... ona može iz njega sve da pročita, Harpija se neće zavarati rečima. Neće joj dozvoliti ulazak u sebe, neće joj otvoriti um.

...ali onda nikada nećeš dotaknuti vreme...

...prostor će se savijati, teturaćeš u okvirima telesnog i konačnog, sam i prazan...

...bezvremeni Vremenar...

Kao usijani vrhovi kopalja reči su bljeskale u njegovoj glavi. Vremenar je urlao i tražio Harpiju. Morao je da se oslobodi, razdvojenost je pretela da ga uništi, pre ili kasnije. Samo je Harpija mogla da razmrši ubačeni košmarni čvor Zemlje.

Noć je, valjda. Bio je u besanom bunilu, otvaranje vrata ga je trglo. Senka, privid ulazi u sobu, Olis vidi tu kosu koja je jedini pokrivač, svetlost se ogleda u očima Kiše. To je Harpija, govori u sebi, ne zaboravi to ni kada budeš otvarao um, zatravi je snagom i prošlošću.

– Došla si – promrmlja.

– Ostalo je dosta toga nedorečenog između nas – odvratila je. – Kiša sada mrzi, ali ja volim. Ja sam Kiša, zar ne? Mene želiš, samo mene...

Njena ramena i uzdignute grudi dodiruju mu kožu i on ponavlja za njom kao odjek: Ti, da, ti... Volja mu se slama, Vremenar želi primicanje, otvaranje, nalaženje, Olis prihvata meko telo, oseća toplu i glatku skliskost njenih leđa. Harpija-Kiša ga prekriva i struji u njega. Olisova

krv usporava, zaustavlja se, onda buja i divlja, pokreti se ponavljaju i ponavljaju u blistavoj plimi koja ih diže.

Olis otvara um, Vremenar očekuje. Misli igraju, Harpija upire voljom i lagano napreduje, ulazi, osvaja, podešava telo i um, lako nalazi puteve kojima se kretala. Ne može da pronađe skrivenu, finu tananost Kišinog ulaženja, ne opaža njeno delovanje i sve zaštite koje je podigla ograđujući Olisovo ludilo, Harpija plete i ispravlja, otkriva niti vremena ali ne može sama da ga prihvati, nastavlja i nastavlja. Olis Telo se trese podajući se Harpiji, koja je obavijena oko njega kao meduza. Misaone sisaljke izvlače košmare, Harpija, meka nedostižna, biološka mašina, utiče se strpljenjem pauka pletilje. Umovi su im povezani, dišu i tresu se kao jedno dvotelno biće, Harpija vodi i uranja. Dolazi do vremenskog levka i tu zastaje. Dno i užas.

15

Hor je posmatrao Kišu kao što krvožedni saur posmatra svoj plen. Tako se i ponašao dok je teatralno šetao kroz svoju prestonu dvoranu. Bili su sami, muk ogromne prostorijske delovao je opterećujuće na Kišu. Naoružala se strpljenjem i slušala Horovu beskrajnu tiradu. — Opet si ovde, Kišo — reče. — Svi su kod svog kralja...

Kiša se nasmeja. — Ovde sam da zaboravim.

— Pitaš se gde je Vremenar, možda... reći ću ti: sa Harpijom, ovoga trenutka.

Nije dopustila da se primeti očaj.

— On je zaražen vremenom — reče.

— To je jedini izlaz za njega.

— Izabrao je nju — nastavi zlobno Hor — nju a ne tebe. Ti si takode telepat. Mogla si ti da pokušaš.

Pokušava da sazna da li sam ulazila u Olisa, pomisli Kiša, i dalje sumnja i ne veruje. Ostaće tako, ludi kralju.

— Nije želeo — reče kratko.

— Nedostatak poverenja ili... ili nije bio zadovoljan tobom?

— Uzmi šta želiš.

— Hor uzima sve. O, ne trzaj svoje lepo lice. Za sada mi nisi potrebna, doći će vreme da sama zakucaš na moja vrata, to vreme dolazi.

— Nikada — odgovori Kiša. — Nikada.

Hor podiže obrve. — Zašto? Još uvek te privlači izgnanik sa Zemlje, koji upravo sada grli Harpiju? Luda si. I ako odstrani skramu ludila iz njega, on će te ostaviti. Vreme je jedina ljubavnica koja mu je potrebna. Ne brini, Kišo, neće mu se ništa desiti sa Harpijom... mislim.

Iskezio se, posmatrajući je sa svih strana.

— Da, ostaviće te. Znam ga. Tražiće brod koji sam mu pokazao, cenjkaće se sa tobom kao ulogom.

Nasmeja se besno pokazujući zube. — Ludi Vremenar! Mislio je da će me prevariti s tobom... Moja vojska već nadleće mesto gde je drugi brod. Kako? Iznenadena si, robinjo? Ah, vidim ti senke, to je strah, Hor sve zna, zar ne? Da, tragao sam za njim, dugo sam tragao. Znao sam da ima uređaje koji mogu da onesposobe radare. Tako je bio dosta vremena zaštićen. A šume je gotovo nemoguće detaljno ispitati. Lukavi psi su mislili da su se oslobodili opasnosti... Ha! Hor je još lukaviji, kralj nikome ne prašta! Plaši se, plaši se za svog pobednika, za svog Vremenara Olisa, plaši se kučko! Ne, ne želim te sada, Hor će te uzeti kada bude hteo, kada dobijem ono što mi je najpotrebnije. Ti znaš, mutantkinjo, ti znaš šta Hor želi?

Nije je impresionirala njegova bahata rečitost, ali saznanje da je

brod otkriven dovelo ju je na rub plaća. Zašto Zlopogleda više nije u vezi? Bojala se da će blokirati i nije smela da ga ona zove, Hor je mogao da oseti njene pozive a to bi mu otkrilo njene slabosti. – Da – odgovorila je. – Znam šta želiš. Vreme. Ali, Vremenar ga nikada neće tebi dati. Nikada.

Trijumfalno se iscerio. – Misliš? Misliš? Ali, upravo sada Harpija ga izluđuje i izvlači iz njega. Nije bilo potrebno da ja bilo šta činim – sam će mi ga predati, svojevolejno. Harpija to mnogo bolje zna od mene. A ja ću uzeti spoznaju od nje. Prosto.

– Lud si – promrmljala je. – Zver.

Lud? Zver? Zar Vremenar nije to isto? Izazivaš me, ženo, ali sačekaj bolji trenutak. Uskoro će Vremenar biti samo isceden oblik. Tada ću napraviti mali lov. Pretpostavljaš ko će biti lovac a ko žrtva. Moji psi su besni i žele njegovu krv, odavno nisu kidali zubima ništa ljudsko. Biće sam, napušten od svih, u nepoznatoj i neprijateljskoj šumi. Kraljevski lov na Vremenara, ovoga puta čoveka bez vremena. A kada se vratim sa njegovom kožom, ti ćeš biti tu. Kao nagrada.

– Biću mrtva ako do toga dođe.

– O, ne – reče Hor, smejući se.

– O, ne. Nećeš moći.

Brzo je iščupao blaster iz pojasa, unapred podešene jačine na najmanji udar. Slaba energija dokači Kišu i trenutno je onesposobi. Bila je u dubokoj nesvesti kada iza stubova izroni šimpanzoliko Karvovo lice. – Oduzi je – reče Hor glasom kralja. – Prikuj je za zid moje sobe strujnim okovom. Svaki pokušaj da se oslobodi stajaće je žestokog bola. Ona mora da pati, čuo si me – da pati!

Karvova glava se potvrdno zatrese. Prsti dotakoše čelo u zakletvi. Hor se svirepo nasmeši. Kroz mutantsko biće prođe jecaj strave. Znao je šta sledi kada je kralj u ovakvom raspoloženju. Nećija smrt.

– Ti si mi odgovoran za nju, ti i tvoji. Postavi stražu. Ubij svakoga ko pride. Ja idem do čoveka. Uskoro ćemo imati veliki lov, Karve. Svako će učestvovati i imati prava na njegovu krv. Podelićeš im dosta pića i metalno oružje. Odavno nije bilo lova. Idi – naredi odsečno. Karv dodirnu čelom pod i ponovi mistične zakletve. Nestao je nečujno kako se i pojavio.

– O, Kišo – promrmljao je – zaboravićeš svog Vremenara. Ovde se sve zaboravlja...

Neobuzdana Meduza nastavljala je da ponire svojim programiranim umom. Vremenski levak ju je progutao i Harpija nije više mogla da se zaustavi. Vremenarova lutanja, počinjala je i završavala, nastavljala verujući da razume. Pritisak je rastao, sve je želelo u nju. Vremenska plima ju je obuhvatala svojim pipcima, bilo je besmisleno produžavati, ali nije mogla drukčije – napred, preuzeti sve.

U nju je curila mržnja, surovost, zlo, nataloženi strahovi i košmari, čistila je i oslobađala, putujući ka samoj suštini... vremena.

I ludila.

Harpija oseti svoj kraj, ali vremenski talas udari o nju, misli joj se saviše kao tanka spona, noć i užas spoznaje o sopstvenoj nemoći pred krahom, let bez težine, napred do u samu suštinu, u kontinuum vremena-prostora putem kojim je, nekada, sam Vremenar prošao. Tama u kojoj ništa ne može da se prepozna, dubine u kojima misli nestaju, bestelesnost koja tone u tamu i snažno cepanje ličnosti. Svaki neuron je bio napunjen strahom, strahom i samo strahom. Nazad, u nešto što više nije mogla da dostigne, Harpija beše izgubila lik i razboritost uma, beskrajne sekunde vezane u čvor koji nije mogla da razmrsi, sastavljen od prais-

konskog straha i bezbrojnih krikova, sve je to sada sačinjavalo oblik koji je nekada predstavljao Harpiju. Olis je sve to prošao, navikavan na vreme u periodu koji mu je omogućio preskok ludila, Harpija je posegla odjednom za svim.

Cepanje veze, krikovi su nestajali i udaljavali se. Olis oseti povratak ravnoteže, pukotine su se spajale, veze sa Harpijom behu prekinute. Trgnuo se, povraćen.

Ono što je video zadržalo mu je dah.

Harpija-Kiša ležala je sa otvorenim očima punim užasa. Nije mu bilo teško da u njima spazi sjaj neopisivog ludila. Iz njene glave podizao se plavičast dim – znak da je to blistavo telo bilo android.

Android sa najsavršenijim kompjuterom u svojoj prelepoj glavi. Mašinerija je stala, ne progutavši vreme.

Šta sam onda ja, pomisli. Vremenar ili Olis, ili, što ga je najviše plašilo, oboje?

Bio je iscrpljen i premoren vezom sa pijavicom koja je bila nepokretna na ležaju. Otvorio je vrata i na svoje iznenađenje ugledao Hora. Ovome ne promače Olisov izgled. – Vreme je za kraj – reče. Olis protrese glavom. – Gde je Kiša? – upita.

– Na sigurnom mestu, gde joj se ništa ne može dogoditi. Na najsigurnijem mestu u celoj bazi. U mojoj sobi.

– Ako si joj nešto učinio... – Olis iskrivi lice u pretnji.

– Ne još, ne još – nasmeja se Hor. – Čemu gnev, Vremenaru? Zar nisi time održao svoj deo pogodbe?

– Tvoj stil igre bazira se na strahu koji širiš na svoje mutante. Taj strah ne dopire do mene.

– Predimo u dvoranu – preseče ga Hor. – Tamo su svi, proslavljaju skorašnji lov.

– Još neko je stigao na Nadanje, pretpostavljam? – O, ne – zlobne oči bljesnuše. – Lovićemo tebe. Izbaci te primisli iz glave, koja je sad ionako šuplja, Vremenaru. Blaster sagoreva, ne zaboravi.

Ne zaboravljam, pomisli Olis. Nikada ne zaboravljam. – U redu – reče. – Da pogledamo predstavu tvojih podanika. Veliki kralj će ih udostojiti svojim prisuštvom.

Kada su ušli, masa urliknu. Hor se, blistavih očiju, okrete Olisu. – Pogledaj ih – reče – žedni su tvoje krvi.

– Hor, ludi kralj – podsmehnu se Olis

– Da, ja sam Hor, kralj svih koje ovde vidiš. O, da. Oni predstavljaju Nadanje. Suviše si lebdeo prazninama koje su sada izvučene iz tvog uma, gde nema surove klime. Ovde vladaju druga pravila. Ja im se pokoravam. Jači vlada. I zato ja ubijam. Da, da. Moraću i tebe da ubijem. Lice ti se grči, ti se plašiš, Vremenaru.

– Pričaš, samo pričaš. Reči ne mogu da me zastraše, Hore.

– Naravno. Reči to ne mogu, jer ti si već preplašen na smrt. Osećaš li kako je strah opipljiv, kako gmiže preko tvoje isceljene kože, kako ti se uvlači kroz pore duboko, duboko lutao tebe? A smrt neće doći brzo, da bi predstavljala zaborav, nestanak, to je nešto što i sam poznaješ. Ako si lutao vremenom. Ako si sada uopšte Vremenar. Možda si ti samo jedna velika laž.

– Zar sve ovo oko tebe nije isto tako laž?

– Ali, ja sam realnost. Mene mrze, možda i više nego tebe, ali ta mržnja ih hrani. Ja stojim na Nadanju. Ti si došao niotkud. Bačen si, otpisan, izbrisan. Doneo si im nešto što nikada ne smeju da imaju – nadu! Jer, ti si imao Vreme! To je poremetilo moj mir. Mir planete.

– Mir ludaka.

– Baš tako. Taj mir. Želim njihovu mržnju. Kad bi me voleli, bio

bih mrtav. Razumeš li to, Vremenaru?

– Ne. Za mene si samo strašilo koje poseduje blaster. Ništa više.

Hor je stajao, mišićava pretnja koja nije gledala unazad. Brzo kao ujed Hor ga pogodi u dijafragmu i Olis se sruši na pod. – Vidiš: znam da koristim i ruke. Obećavam ti milost. U lovu neću koristiti blaster. Samo ruke. Psi će te goniti i gurati ka meni, ovi iskeženi, mutantski psi, i na kraju će te gurnuti u moje raširene ruke.

Udarac je boleo, vazduh se sporo vraćao u Olisova vrela pluća. Telesina nije bila za potcenjivanje, posedovala je veliku pokretljivost. Morao je i to da zapamti.

Olis se pridize, trljajući udareno mesto. – Zar nisi obećao brod? *Ili-ziju*?

– Brod? Ali, ti si lud. Zar nisam svima njima obećao vreme? A ti si vreme, tebe sam im obećao! Kako da ih odbijem? Ti si drugačiji, različit. Sve što se razlikuje od njih, oni to znaju i osećaju, mutanti žestoko mrze. Traže tvoju krv, Vremenaru... Rekao si – brod? Ovaj dole, u hangaru, ili onaj drugi koji smo uništili?

Uživao je prateći iznenađenje koje se širilo na Olisovom licu. – Zar si mislio da ga neću otkriti! I to je moralo jednom da se desi. Bilo je potrebno samo da idem korak ispred tebe, samo mali korak. Više ga nema, tragovi Zemljana su zana-vek izbrisani!

– Zemljana? Zar to nije ostatak naseljenika? O čemu govoriš?

Morao je da govori, da pokuša dobiti na vremenu. Trijumf Hora išao mu je na ruku.

– Ne znaš? Porazen si, Vremenaru. Ne vidim zašto ti to ne bih otkrio. Ne slušaj krikove mutanata i ne gledaj kako igraju, to može da zavrti i tvoj mozak. Mozaik je završen. Vremenaru, saznanje te može oboriti.

– Tvoj udarac mi nije oduzeo snagu.

– To je dobro, ostaće nešto za moje pse. Dodi, pokazaću ti ih.

Okrenuo se i uputio ka jednim vratima. Olis ga je sledio u stopu. Hor ih otvori i svetlost se upali. Za njima ostadoše pomamni pokreti zapenušanih mutanata. – Gledaj ih, pogledaj te umišljene budale! – nasmejao se Hor.

Prostorija je sadržala čudan mehanizam, koji se sastojao od spleta žica i nesumnjivo malog generatora koji je napajao energijom četiri cilindra. Bili su providni i sadržali su četiri tela, koja su se nekada mogla nazvati ljudskim. Na svakom licu još uvek je stajao grč agonije. Bili su mrtvi, plivajući u naelektrisanju tečnosti. – Ona ih održava ovakve, u komadu – reče svirepo Hor. – Poznaješ li ih, Vremenaru?

Olis odmahnu glavom, posmatrajući jezivi prizor. – Čudno – odvratila Hor. – A oni su tebe poznavali. Vidiš, došli su na Nadanje u tajnu posetu, čak sa tvoje planete. Sa Zemlje.

Trebalo bi da budem iznenađen, pomisli Olis. Hor to očekuje. I biću, bar za sada. – Sa Zemlje? – upita zapanjeno. Hor je to progutao uz smeh.

– Odakle smo i svi potekli. Nikada te se nisu odrekli, čoveče, nikada. Još uvek su želeli vreme koje im nisi dao na Zemlji. Sakrili su brod, nisu verovali. Bili su zemaljski bahati, naređivali su, nudili, uce- njivali.

– Nudili – šta?

– Slobodu. Koju slobodu? Ja nigde ne želim i ne mogu da opstanem sem na Nadanju. Suviše otrova kola mojim venama, zvezda je ukapala svoj radijacioni otrov u mene. To je i smrt ali i život. U tom krugu Hor jedino može da opstane. Van zračenja zvezde bio bih izgubljen. A oni su mi nudili slobodu, Zemlju! Ludi oblici napunjeni ohološću! Ali, dopremili su nešto vredno... pogađaš šta?

– Ne volim da pogađam. Bolje mi ti reci.

– I učiniću tako, Vremenaru. Dopremili su Harpiju. Slatku Harpiju koja toliko podseća na Kišu. Njenu kopiju, apsolutnu kopiju.

– Mislio sam da je android. Znao sam.

– Ali, nije pomoglo, zar ne? Znali su, sve vreme su znali tvoje reakcije. Dobro su te proučili, Vremenaru. Pogadaš – sve je bilo tamo zamišljeno, ti si još uvek posedovao vreme. Gde sam ja bio u toj njihovoj kosmičkoj igri? Negde na kraju – nedostojno mesto za jednog Kralja. Naravno, ubio sam ih. U lovu, svakako. Dugo su umirali, uz pomoć Krvopije, dovoljno dugo da sve otkriju. Android je lik žene koju si nekada znao, iz tvoje glave sve su mogli da saznaju. Čudna podudarnost olakšala je plan – Kiša je likom njoj skoro identična, android je prolazio bez teškoća. Nezamislivo. Briljantno. Znali su da ćeš uleteti u klopku.

– Vreme – promrmlja Olis. – Oduvek su jurili vreme. Nikada nisu mogli da shvate šta jure.

– Ništa čudno – prokomentariša Hor. – Vidi taj izraz beskrajsne patnje. Uskoro će tu biti i peti cilindar. Tvoj.

Pričao je, brbljao, i grešio, mnogo grešio. Vreme se odmotavalo, Olis je stvrđnjavao. Pričaj još, moj ludi kralju...

– Nisam želeo nikakva pogadavanja. Uzeo sam androida, Harpiju. Preuzeo sam i plan, ali želeo sam da igram svoju igru. Sve te njihove proklete laži nisu mogle da utiču na mene.

– A kada se ponovo vrate? Zar očekuješ da će zaboraviti Nadanje? Mene? Vreme?

– Ne očekujem besmisao, Vremenaru. Očekujem logiku. Planeta je još uvek divlja, mutanti su nepredvidljivi. Ponudiću im nešto što nikako ne mogu da odbiju, i prihvaćće moje uslove.

– Slušam – reče Olis. – Nastavi.

– Moraju da zaborave na Nadanje, ionako su već zaokupljeni androidima. Gori im pod petama i ubrzo će stići. Daću im Harpiju sa tvojim vremenom u njenoj lepoj, kompjuterizovanoj glavi. Zauzvrat Hor želi Nadanje. Ja želim celu planetu. To je moja ponuda.

– Šta ih sprečava da te ne unište nakon toga? Imaće sve u svojim rukama.

Hor se isceri. – Dovoljno ljudskog se zadržalo u meni, a da to ne bih znao. Poznata su mi pravila igre kakvu igraju Zemljani. Prethodno ću sve izvući iz Harpije, sve. Ako žele da nastavljaju u vremenu, biće još zanimljivije. Vremenski rat. Zemlja i Hor.

Olis klimnu. – Na sve si mislio. Skoro na sve.

Okrenuo se ka vratima. Hor mu prepreči prolaz. – Ispljuni to iz sebe, Vremenaru. Ili blefiraš da odgodiš svoj kraj.

Olis stvrđnu. Udarac, Ujed, Smrt. Krug koji se zatvori u njemu, pesak vremena je iščileo.

– Nikada nećeš moći da bilo šta izvučeš iz Harpije, ludi kralju. U meni nije našla ništa dobro – samo ludilo i svoj kraj. Vreme ju je pobedilo.

Užas i agonija sruči se sa mrtvih tela na Horovo lice. Zenice su mu bile uzburkane kao voda u koju je pljusnuo kamen. Zaškrgutao je zubima. – Laž! – povikao je. – Prokleta laž!

– Zašto sam to ne pogledaš?

Horovo telo izgubi kontrolu, ruka mu polete ka pojasu, ali Olis nije stajao. Sunuo je nogom kroz prostor između njih i udarac pade tačno na Horova prsa. Zateturao se, tresnuvši o vrata. Drugi nalet Olisa pogodi ga u pete i Hor izgubi ravnotežu, tresnuvši o pod. Blaster šiknu iz Horove ruke, ali naboj je bio najslabiji, udar nije bio smrtonosan. Olis zagrize u bol, učini mu se da neko želi da istrigne njegovo rame koje je bilo pogodoeno, vruća lava

preli mu ruku. Ujed pogodi vrh Horove brade svom snagom, glava mu odskoči i stopi se sa zidom. Olis je već stajao na nogama iznad nepokretnog Hora. Vrata! Morao je kroz njih, hodnikom do lifta i površine, do mesta na kome je ostavio džet i opremu. Izleteo je i sudario se sa nemim mutantskim licima. Zažali što nije poneo Horov blaster, ali sada nije bilo vremena za razmišljanje.

Potrča ka hodniku, Vika, krici, jeka i stenjanje je prestalo, stajali su nemi i posmatrali ga. Nije znao da li će jurnuti za njim ili će očekivati izlazak svog kralja. U tom trenu bilo mu je svejedno, trčao je, znoj je kapala na ruke koje su mahale, Lift i otvorena vrata.

Sasti, iznikli odnekud, kriče i pokušavaju da uđu kroz vrata. Deli udarce levo-desno jednom rukom, nedovoljno parira i koža puca, zadržavajući njihove napade. Najзад vrata ulaze u ležište i lift juri ka površini. Bol se pretvara u bes, Olis Smrt se priseća Kiše, Hora, Zemlje bes kulja u njemu, najgori bes što prethodi uništavanju.

Zaustavlja se, otvara vrata, izleće i trči. Izlaz, vazduh, noć. Ne može da vidi svoje orkvavljeno lice dok trči ka mestu gde je ostavio džet. Ako je pronađem, s njegovom igrom je gotovo, sve bi izgorelo i mogao bi da očekuje lomaču i smrt.

Sve je mračno i prazno. Zahvaljuje zvezdama što je ludi kralj sve svoje podanike pozvao na pir u donje dvorane, kašlje i pljuje dok seče tamu uzburkanim telom. Ne plaši se, ne oseća bol. Zna da je strah već pola poraza.

16

Lov, lov!

Smrt pleše u kraljevim očima dok baca zrake oko sebe, koji pale sve okolo, cepaju kamenje kao zrna

praha. — Vaš je! urla — oteo vam je vreme! Ubijte laž i prevaru! Razapnite mu kožu između drveća, iščupajte dah iz njegovih usta!

Horde nastavljaju sa urlanjem i polaze u potragu. Senke, senke, duge povorke sa bakljama, beskrajni niz Olisovim tragom. Njuše osluškuju, otkrivaju. — Za njim, za njim! — naređuje besni kralj, uvređen i ponižen. Čovek mu se oteo, narugao. Harpija još leži na krevetu gde ju je ostavio Vremenar slomljena i uništena. Nema vremena za Hora, za Zemlju, za nikoga. Vreme je u toj paklenoj glavi koja se skriva i kezi u šumi, koja će uskoro krasiti kraljevsko koplje. Prethodno će ga, izmrcvarenog, doneti pred Kišu i tu će je uzeti pred njegovim očima. Onda...

Lude misli prolaze Horovom glavom dok oprezno posmatra. Ekrani svetle, noć se razgrće. Gde je mogao da pobegne? Gde? Hor je grozničavo razmišljao. Sve mu je ličilo na vešto konstruisan plan. Zašto nije obratio pažnju na Vremenarovo ponašanje? Zar nije, a sada jeste, bilo sumnjivo njegovo opuštanje, tako rana predaja, nedostatak otpora? Govorio je i brbljao, predao se trijumfu, ogolio svoje namere. Greška, sve je bila greška! Boravak među mutantima umnogome je otupio njegovu moć rasuđivanja. Zaboravljao je da u čoveku postoje dve ličnosti: slabi čovek i snažni Vremenar. I zato se čovek savijao, lebdeo na ivici noža, klizio linijom svoga plana. Uspeo je da ga nadmaši i prevari. Hor je proklinjao svoju opuštenost. Sada je shvatao suštinu Vremenarovog plana — on nije došao zajedno sa Kišom! Prokleta misaona kučka ga je prevarila. Želja za njom zamutila mu je zenice razuma, bio je slep i lud. Dogovor, sve je bi dogovor. Ona je dospela uz pomoć kepeca — teleportiste, a on, Vremenar, koristio je... šta? Odgovor mu bljesnu u glavi. Mračna utrobo zemlje! urliknuo je, brod,

brod! Kako je mogao da zaboravi drugi brod! I on je morao da ima još jedan džet. Zaškripao je zubima od navale besa. Tačno, mutanti su ga izvestili da je brodski hangar bio prazan – nije razmišljao zašto, kako, bio je zaokupljen Kišom i Vremenarom. Ubiću ga, pomisli, dugo ću ga mučiti, dugo... Ali, moraćeš prvo da ga uloviš... Ta pomisao ga u trenu ohladi. Tako...

Vremenar je dospeo do baze sa džetom.

Drugim džetom iz zemaljskog broda. Prvi je on lično zadržao. Dugo, predugo je bio zaslepljen svojim lažnim uspehom. Pravi pobednik je bio Vremenar. Ah, ne, još ne! Hor je imao Kišu po koju će čovek morati da se vrati – to je predstavljalo pukotinu i slabost Vremenara! A on će biti uz nju i čekaće ga, on, kralj Nadanja.

A ako je imao džet, imao je i oružje. Blaster! Udarao je pesnicom o osvetljene ekrane koji nisu ništa pokazivali – njegova prednost u oružju se topila, Vremenar više nije bio divljač, uskoro će se pretvoriti u lovca i rušioca.

Onda jedan lokator energije zasia. To je značilo samo jedno – Vremenarov blaster je proradio.

Hor ustade sa samo jednom mišlju.

Kiša je predstavljala štit i ključ. Jedini odgovor Vremenaru. I njegova smrt, na kraju.

Džet je bio na mestu, već obuhvaćen lijanama koje su rasle enormnom brzinom, travom i gustišem. Senzori mu otvoriše vrata letilice. Na sedištu je ležao blaster, zajedno sa uniformom koju je skinuo. Navukao je sve na sebe, uključujući i defanzivni pojas. Sada je mogao da se suprostavi Horu i njegovom oružju. Čizme, šlem... Sam njegov izgled mogao je da uliva strah mutantima, ali znao je da su Sasti, Harpije i

Lešinari napunjeni strahom, bespomoćni, drogirani i izludeni.

Izlazi, iskače. Udarac Ujed, Smrt.

Olis Ratnik oseća snažno pulsiranje vremena u svojoj glavi. Steže šake, drška blastera je čvrsta, cev je uperena u noć. Nema meseca, samo blede zvezde daleko u prostoru. Senzori na šlemu daju mu trenutne podatke o masi koja ga vreba. Korača dalje, neosetljiv za opasnost. Lišće umire pod Olisovim nogama...

Ne želi da ih ubija, ali oni su prepreka, horda između njega, Hora i Kiše. Provaljuju iz šume, skaću sa drveća, svuda su okolo. Olis trči a njegovo oružje zariva ih u travu, snopovi energije bacaju ih kao krpene lutke u vazduh. Harpije ispuštaju jezive krikove i beže, usta su im širom otvorena, zubi im čudno bljeskaju u infracrvenom svetlu Olisovih naočara. Mnogo ih je i navaljuju u mlazevima. Smrt ih ne odvraća od namere da ga se dočepaju. Njegov pojas odbija hitnuta oružja, sjaji u blesku energije. Mutant pada na metar od Olisa, kotrlja se, prst zastaje na okidaču. U tom licu Olis nalazi stravičan ugriz mističnog straha, može da razabere reči koje izlaze iz iskrivljenih usta: Veer, Veer, bog ili đavo, ili oboje... Pogled se slama pri susretu sa Olisom, koji stoji moćan i neuništiv, ruke, šimpanzoličke ruke Sasta ispuštaju oružja, usta, lica i tela krive im se u mističnom obožavanju novog idola, glave se nagnju ka zemlji. Olis kreće dalje, kroz strahom otvoreni put. Svršeno.

Međutim, Karv i njegovi Sasti nisu među ostalima. Još uvek predstavljaju opasnost svojom sposobnošću da razlikuju natprirodno od realnog. Blizina uz Hora dala im je osnovu saznanja da su sve zastrašujuće manifestacije sile samo moć tehnike.

Vatre su napuštene, prostor je prazan. Nastavio je neumoljivo ka ruševinama u kojima se nalazio Hor. Dolazim, kralju...

Lagano ulazi kroz zasvođena vrata. Hodnik. Ponovo se susreće sa oznakama koje su postavili mutanti. Senzori su mirovali, opasnosti nije bilo.

Tada šumno propade u snažnu energetske klopku.

Probio je nevidljivu barijeru, prekasno je otkrivši. Nije bilo mogućnosti za povratak. Šlem mu je postao neupotrebljiv, defanzivni pojas sada je samo spoj kopči iz kojih je izvučena sva energija. Hor je na sve mislio. Olis odbaci šlem koji je mogao da predstavlja samo smetnju. Čvrsto stežući blaster, produži dalje. Do sledeće klopke...

Mogao je da zahvali samo instinktu Vremenara u sebi što je izbegao smrt. Iz neosvetljenog, poprečnog hodnika pokuljali su Sasti na čelu sa Karvom. Skok u stranu omogućio mu je da izbegne njihova koplja, koja se zariše u vrata lifta. Već su kod njega, pružaju ruke i jedino što čini Olis je da ispali kratak energetski udar blasterom. Dvojica odskoču od tla i onesposobljeni padaju, ali drugi se bacaju i kače o njega. Kolena mu postaju teška, pokušava da ih zbací. Sve postaje zbrka, udaranje ranjavanje... Čuje njihovo dahtanje i mumlajuće naredbe Karva: Ubijte ga! Ubijte ga! Pada na tlo pod težinom njihovih telesa, udara levo – desno, blaster je izgubljen negde u gužvi... Oseća kako nečiji nož zaseca zaštitnu mrežu kombinezona i prodire delimično u meso na boku. Pozadi, nečije ruke se sklapaju oko Olisovog vrata, vuku ga nazad, na tle sa koga je ustao, Karvovi očnjaci bolno udaraju o kost glave. Zbrka je, metež i neopisiva gužva, teturanje telesa, tako da to više pogoduje Olisu. Sasti smetaju jedni drugima i udarac koji ubija ne može da pogodi ni jedno njegovo vitalno mesto. Olis udara kao vatreni čekić, odbacuje

ih kao medved dosadne pse. Izvio je glavu, izbegavši da Karvovi očnjaci dopru do njegovog vrata. Vrh nečijeg koplja probija tkanje zaštitnog kombinezona i prodire u slabinu. Olis Vuk, razjareno telo prepuno besne energije, baca ih oko sebe da bi izbegao oštrice i saplitanje na okrvavljenom podu. Gubi sve više dah jer šimpanzolike ruke uranjaju u meso, dave, vazduh se sve sporije probija u pluća... Trzaj, više, udara i urla zajedno sa njima. Izludele životinje koje se međusobno bore. Žestoko treska leđima o zid, jednom, drugi put, treći... Karvovo telo puca i njegov krik odjeknu u Olisovom uhu. Odbacuje ga na ostale, ali prima nagle ubode u obe noge, jarko svetlo bola zariva mu se u mozak. Iz njega eksplodira bes, baca se i grabi blaster. Široki mlaz energije, bljesak, udarac što briše iz hodnika preostale Saste... Miris spaljenog mese lepi se za zidove...

Sa blasterom u ruci okreće se jedinom preostalom iz grupe, samom Karvu. Šimpanzoliki mutant, u kome ima još preostalog života, gleda ga zenicama zamućenim od mržnje. Iz tih očiju Olis zaključi da nikakvo obaveštenje Karv ne može i neće da mu preda. Umore odmah, sa imenom svoga kralja na usnama koje su groteskno iskežene. Smrt, svuda smrt...

Lift ga odnosi u dubinu, tišinu, muk. Olis korača praznom dvoranom, bol je zamro u njemu, trese se samo od pomisli na Kišu. Otupljen

je i izranjavljen, ali živ. U glavi nosi osećaj da nije sam. Vremenar u njemu traži i ispituje, očekuje Kišin poziv koga nema. Ponovo prepoznaje hodnik u kojem su sobe, otvara jedna za drugim vrata, praznina ga ujeda i tera napolje. U svojoj sobi na ležaju, nailazi na Harpiju. Zastaje nad njenim telom koje ga je grlilo. Sve uspomene, sva sećanja, svi trenuci sa njom gube dubinu i strast, izgaraju kao požuteli papir. Iza njega ostaje samo ćuta-

nje nepokretnog androida i košmari po uglovima.

Izbezumljen nestankom Kiše, Olis luta po donjim delovima baze, tragajući za Horovim prostorijama. Gde je sklonište ludog kralja? U njegovim ušima ponovo urliče bitka, čuje krikove umirućih, oseća njihovo oružje u svom mesu, bol, patnju, gubitak.

Olis stisnu zube. Još nije kraj borbe, oseća zamku i oprezno traga. Manji hodnik, prigušena svetlost...

Osetio je miris Hora. Da, bio je tu negde. Pred vratima sobe oprezno je zastao. Blaster je spreman, podešen na najjači udar. Naglo otvara vrata i baca se na tle...

Kiša je tu, spetljana za zid strujnim okovima. Olis zastaje, ali soba se čini prazna. Hora nigde ne vidi, ali to i ne znači da negde nije sakriven. Pride Kiši, koja je upravo bila u meni. Ili ju je namerno izazvala, želeći da se zaštiti od Hora. Video je samo poznate zelene oči u strašnoj, izobličenoj koži koja je vrila.

Gde se krio ludi kralj? Ovakva Kiša ne može da mu pomogne, nespособna je za bilo kakav pokret ili reč.

Oprezno, u nameri da joj nanese što manje bola, isključio je strujni okov oko njenih zglavaka i pažljivo ju je preneo na ležaj. — Dirljivo — kaže neko iza njegovih leđa. Okreće se i opaljuje nasumice, ali Hora više nema na vratima. Nije ga ni bilo — samo smeh iz zvučnika više dovratka.

Olis istrča i pojuri ka prostoriji sa aparatima. Hor se negde nalazio, ali...

Zrak udari desno od njega i vazdušni udar ga odbaci uvis. Olis tresnu o tle, kotrljajući se i opalivši nasumce u pravcu odakle je došao zrak. Hor se pojavio i sreća ga je spasla smrti. Nalazio se u povoljni-

jem položaju — pustivši Olisa da uđe u ovaj mali hodnik. Sa glavom i ranom iz koje curi tanak mlaz krvi, uleće u hodnik, ispalivši mlaz zraka ispred sebe. Hor je senka, divlja zver koja uzmiče i nagoni ga da ga neprestano prati, vodeći ga, shodno svom ludom planu, na određeno mesto.

Iz jednog u drugi, napred, samo napred ka centrali. Jasan mu je Horov plan. Želeo je da ga privuče što bliže i aktivira ubrzani proces raspadanja. Mala centrala će eksplodirati, sve će u trenu ispariti. Kiša i Olis zajedno sa njom. Vrata su zatvorena, ali blaster mu prokrčuje put. Sada su na istoj nozi, jer Horov defanzivni pojas ovde ništa ne pomaže.

Spazio ga je iza jednog zida i opalio. Promašaj, jer odgovor je odmah stigao. Pokazatelj energije reče Olisu da snaga blastera sve više slabi. Možda je to slučaj i sa Horom, jer su sve munje ispaljivali zrake, čekajući pogodan trenutak. Jedan od dvojice neće izaći iz centrale. U središtu velike prostorije je minijaturni reaktor, zaštićen oklopom i ogradom. Cevi, koje su vodile u svim pravcima, gubile su se u zidovima. Duge, spiralne stepenice vodile su nekad u dubinu, do same radioaktivne srži. Video je pukotine po oklopu reaktora, znak da centrala isijava svakog trenutka. Onaj koji lomi kosti više nije bio među živima, niko drugi nije radio na ovom mestu.

Olis ugleda senku koja pretrčava i ispali zrak. Hor ne odgovori — znak da je njegov blaster ispražnjen. Svetlost se zaljuja, zatreperi, nestade je načas. Ludi kralj je ubrzao proces, radioaktivno srce je sve snažnije tuklo negde u dubini, do skorog pucanja. A onda će mlazevi radioaktivne, zvezdane krvi šiknuti put neba, usijavajući sve do pare...

Svetlo se gasilo i palilo, sa dužim razmacima tame. Olis se kretao oprezno kao šumski saur, prigušu-

jući dah, gazeći zvuk. Ali Hor je duže bio po šumama, pretvorio se u nečujnost i muk. — Kralju — povika Olis — ludi kralju, pokaži lice! Tvoje horde su rasturene napolju, ne priznaju te više! Tvoja građevina se ruši... Gde si, gde si?

Vrebanje zamara, ruke se vlaže, veliki crni kolutovi kruže pred Olisovim očima.

Dodi kralju, šapuće, dodi...

Nešto teško i bolno pada na Olisova leđa. Hor kralj mutanata, zver snažnih mišića baca se na njega, iznenadno i brzo. Blaster tupo udara o pod, odskače i zaustavlja se beskrajno daleko od Olisovih prstiju. Osećao je kroz kožu pritisak i Horovu želju da ga rastrgne. Kotrljali su se po podu, srce udara u grlu, dve životinje koje se dave po prastarom načinu borbe... Svetlo se pali i gasi, mračne i svetle slike se smenjuju. Hor žestoko napda i udara, i Olis je prinuđen na odbranu. Sablasni, iskeženi zubi su u blizini njegovog vrata, kralj je čovekoliki saur koji želi njegovu smrt. Olis Udarac, Olis Ujed, Olis Smrt, Olis Vremenar, sve je to u jednom telu i jednoj glavi, izmešano i slepljeno, udara i biva udaran, pada, ustaje, i svuda krv i zagrižen jezik.

Hor je ispunjen sirovom snagom i njegov stisak lomi kosti. — Slomiću te — krklja — slomiću kosti vremena u tebi, čoveče, rastaviću ti krv i meso i baciti svojim kraljevskim psima...

Olis zabija prste u ta širom razjapljena usta, udara i udara, ali Horov stisak ne popušta. Napipava njegovu kucavicu i žestoko je pritiska. Trenutan, parališući bol okiva Horove ruke i Olis se istrže. Pada na tlo i kotrlja se, hvata za ogradu koja ispod sebe sadrži prazninu. Hor se cereka i prilazi sve bliže, svetlo-tama rasprskava se

kroz njegov smeh. Lud je i dolazi sve bliže. Vremenarov um se sažima, izvlači poslednju snagu potrebnu za Hora. Već je uz Olisa Horovo dahtanje, juri za njim, zajedno urlaju, udaraju, posrću, zver i zver. Sekiraste pesnice Hora bubnjaju po Olisu, ovaj posrće, pada, Hor se žestoko i sa krikom pobednika baca na izlomljeno i palo telo, ali se pobednički krik utapa u grlu. Noge postaju žilava opruga, dohvataju inertno telo kralja mutanata i odbacuju ga dalje. Hor odlete pravo u ogradu, koju provali masivnim telom.

Vremenar ustaje teturavo, osećajući u glavi strašan pritisak. Svakog časa moglo je doći do reakcije i sve ovo nestaće u prahu. Morao je do Kiše i na površinu. Morao je...

Kraj košmara nije još došao. Dve ruke izvlače masivno telo, Hor se pojavljuje na Olisovo iznenađenje i užas.

17.

Hor, senka, puže uz polomljenu ogradu, izvlači se, zver je oživela sraslih kostiju, cima telo preko polomljenih metalnih šipki, kao mleko bele se zubi iz mržnjom deformisanog lica, oči prepune mračnog ludila spajaju se na Olisu... Usparavan već tetura ka Vremenaru. Ovaj se baca na tle i u nenadnom mraku pipa i traži prstima, očima, njuhom i umom, užas ga tera da to čini velikom, paničnom brzinom. Hvata dršku oružj i svetlo dolazi, Hor smrtni kralj mutanata zastaje a zatim se baca k njemu. Olis kleči, bez snage, svo telo i volja su u prstima i cevi blastera iz koga šiknu mlaz energije, i to je kraj.

Hor biva odnet sa mesta, podignut u zrak stravičnim udarom, njegove grudi eksplodiraju. Urlik, neljudski urlik i nestajanje u dubini

spiralnih stepenica, zvuk koji biva progutan tamom.

Olis nema vremena da razmišlja nad nestalim mutantskim kraljem, trči hodnikom izrovanim od udara energije, nezad do sobe u kojoj je ostavio Kišu, želja ga nosi kao oluja. Upada u sobu, prilazi ležaju, blago je umotava u tkaninu, mrmlja: Kišo, Kišo... poseže za njom, a ona još grca u meni čudovišno promenjene kože i tkiva. Srastanje još nije počelo, ciklus je išao svojom ubrzanom uzlaznom fazom. Nosi je u rukama i beži niz beskrajno dug hodnik, trči isečen, iskidan, izluden. Kao da njen užas kaplje po njemu, sve još jednom preživljava dok uleće u lift, dok izlazi iz njega, breme ga savija, ali on ispada napolje. Ovde još nije spas i mir. Nema mutanata, nema nikoga, znao je i zašto. Nagonski su osetili šta se približava i pobjegli što dalje. Kišo, mrmlja, Kišo... Ispod tkanine podiže se krhka ruka i toplo klizi niz njegov potiljak, zaustavivši se na vratu. Čuje ga, razume, izlazila je iz mene, organizam joj je još jednom vraćao lik i davao novu kožu.

– Volim te: govori mu, ti si moj, moja pesma.

Olis čuti i tetura dalje. Blago se probija kroz gustiš, plašće se da je ne ozledi. Tamna masa džeta je pred njima i on tek tada oseća pritisak u svom mozgu, čuje njene misli.

– Tu su – govori Kiša u njemu.

– Ti si novi bog, novi kralj, čekaju te.

– Ne želim to – odgovori Olis. – To je bolest.

Lagano, sa Kišom u naručju, prilazi džetu. Njihove oči su kao okrugle zvezde dok stoje i nešto očekuju. Olis prolazi, ne osvrće se na tiho mumljanje i jeku. Puno ih je, izgledaju kao nabacani, zgusnuti komadi mraka. Ljuljaju se i nemo posmatraju čoveka koji je ubio njihovog kralja. Nešto se ruši, on je drukčiji, različit. Olis je nenaoružan i ako mutanti navale, izgleda za spas nije bilo.

Čovek ne želi mesto Hora, to im postaje jasno. Više nije sa šlemom, sa munjama u ruci, običan je, preplašen za malom ženu koju drži, lepu ženu...

– Požuri – šapće Kiša – uznemireni su. Videli su krv, ubijao si njihove, plaše te se, ali mogu iznenada da se slome. Ako je jedan bog pao, može i drugi...

Njeni prsti su zategnuti i ukopani u njegov vrat. Olis to shvata i prihvata kao istinu, morali su hitno sa ovog mesta. Prividni mir bio je nešto najtanje u tom trenutku. – Bežimo – mrmlja Kiša. – Počinju da te mrze, osećam njihov strah, znaju da sam telepatski, mogu to da prime u svojim mutantskim mozgovima...

Olis u trenu odlučuje, baca se među njih i gura Kišu u kabinu. Dobija udarce, mir je odjednom prekinut, urlici, strava, eksplodirajući val mržnje sručuje se na njih. Uskočio je, oborivši nekolicinu levo-desno i stvorivši pometnju, zalupio vrata kabine i pritisnuo starter. Mutanti sa strahom beže od džeta.

– Ne mogu – reče Olis – dok motori urlaju. – Ne mogu. Tamo je ostala *Iluzija*, brod sa zvezdanim pogonom. Kišo, ne mogu.

– Centrala će uskoro eksplodirati – odvratila je – Ne postoji mogućnost da na vreme izvučeš taj brod. A on ti ionako više nije važan. Bežimo, vratiće se ako vide da ne odlećemo. Nešto može da se poremeti.

Olis je u nedoumici i bulji u instrument tablu. Kiša preuze stvar u svoje ruke. Odlučnim pokretom pokrenu džet koji sunu vertikalno uvis. Olis klonu u sedište, onesvešćen, dok je Kiša bila u telepatskoj vezi sa njim. Iz njegovog uma preuzela je rukovanje džetom. Na bezbednoj visini kompjuter preuze dalji let, prateći memorisane koordinate njihove naseobine.

Daleko iza njih, mračno nebo Nadanja se rascvetalo, svetlost iz utrobe vrisnu u mlazu razarajuće

centrale. Nestajalo je sve: truli zadah krvi, Harpija sa mekim telom i izgorelim umom, ništio se beton i čelik baze, prošlost i mrtvi kralj mutanata na kraju. Kiša sklopi oči, odvajajući se od Olisa.

Probudio se olakšan, sa toplim osećajem mira u sebi. Nalazio se u kolibi, Kišinoj kolibi, sam. Očigledno da je izgubio svest u toku leta. Ali, kako? Kiša, svakako. Ona je na vreme uspostavila misaonu vezu i, koristeći se njegovim umom, uspešno uzletela i spustila se ovamo.

Lagano su u njega prodirali predašnji događaji. I bolno saznanje da je i dalje nemoćan. Jedina nada za bekstvo sa Nadanja, brod sa zvezdanim pogonom, lebdeo je raspršen nad ostacima razorene Horove baze. Sve je nestalo u pari sa ludim kraljem.

Izašao je na sunce, želeo je razgovor, bilo kakvo skretanje pažnje sa mučnih događaja. Koliko je prošlo vremena od njegovog dolaska ovamo – godina, dve, deset? Njegovo autonomno, subjektivno vreme nije više otkucavalo, a on se nije usuđivao da ga pokrene. Harpija, taj savršeni kompjuter u androidskom telu, nije uspela sa njim. Ni Zemlja nije uspela sa njim. Ostajao je sam, prepušten svom kukavičluku. Olis nije više smeo da pokrene točak vremena. Ne više.

Bilo je toplo, vruće čak. Mutanata nije bilo, nigde ih nije video. Ili su nestali privučeni Horovim zovom, ili su izvršili jednu od svojih brojnih migracija u druge krajeve na Nadanju.

Onda je spazio starca.

Ležao je ispred svoje kolibe, pokriven nekom tkaninom. Ne bi ga, možda, ni primetio da nije spazio taj neodređeni oblik. Onda je video konture tela i privučen time, prišao. Zlopogleda ga prepoznade. Sve je smršalo na njemu, bio je kao izjedan nekom unutrašnjom mukom.

Glava mu je smršala, pergamentna koža razvukla se i zategla, oči upale u duplje. Ali, pogled je zadržao lucidnosti i sjaj. Zlopogleda je bio pri punoj svesti, kao da ga je očekivao. Žile, kojima je tekla lenja krv, iskočile su ispod kože, kao kolone sporih mrava. Olis susrete starčev pogled.

– Zlopogledo – reče.

– Vratio si se, Vremenaru – starčeve tanke usne raširiše se u mlak osmeh. – Uništio si Hora, zar ne?

Olis ne odgovori. Čemu?

– Znam to od početka – progrglja Zlopogleda.

– Kako? A onda se i sam priseti. Kiša.

– I sam si se setio. Da, preko Kiše, stalno smo bili u vezi, znaš. Neprestani protok misli.

– Gde je ona? – upita Olis.

Zlopogleda je napravio pokret koji se mogao protumačiti i kao sleganje ramenima. – Ne znam, veza je mirna. Tu je negde, uglavnom. A suviše sam slab da bih je tražio. Ja sam pasivan, ona je aktivna. Sa njom je sve u redu, ne boj se. Ali, pogađam da ti misliš na druge stvari. Još uvek Hor?

– Pored ostalog – odvrati Olis.

– Shvatam. Koliko si već ovde, Vremenaru?

– Ne znam... Nekoliko meseci, nekoliko godina... Ne znam.

– Čitav jedan mutantski život – promrmlja starac. – Dugo i kratko. Zato si i ovde, da zaboraviš i da te zaborave. Mi smo svi senke i vizije. Mutanti predstavljaju realnost Nadanja, ne mi. Ne mi. Vremenaru.

Olis gnevno zgrabi punu šaku trave i besno je iščupa iz tla. Samrtnički krik biljke koja se brzo sušila Nije čuo. – Postojao je način za odlazak. Horov brod je sada u vazduhu, razvejan. Moj je uništio. To je bio odlazak, spas. Mutanti bi imali Nadanje, mi prostor i zvezde. Nisam uspeo.

Zlopogleda je ćutao i razmišljao.

– Kiša je sve to znala, davno pre nego što si došao na Nadanje.

Olis se obrecnu, iznerviran. – Hajde, starče, to su gluposti! Kiša ne može da plovi kroz vreme, kako bi mogla sve to da zna? Ne verujem u takve stvari. Gde je Skakavac.

– Ko zna? Izgleda gore nego ja. Njega je još više sve istrošilo. Gasi se kao večernja svetlost.

– O čemu govoriš? Šta se događalo ovde?

– Ovde? Ništa. Mutanti su otišli, bili smo sami, zaokupljeni kao i uvek sobom. Skakavac je teleportirao Kišu i sebe do Horovog staništa, Kiša je sve držala u svojim rukama. Ona j ostala kod zveri, on se vrati.

– Zar ga je ta teleportacija toliko istrošila

Zlogpogleda zaklima odrečno. – Ne, ne to. Rutinska stvar. Ne znaš jednu drugu činjenicu, niko ti to nije rekao, uostalo. Vidiš, Kiša Skakavac i ja smo...

– Znam, telepati.

– Ne samo to. Jesmo telepati, ali smo i celina kada zatreba. Homo geštalt, shvataš? Tri uma u jednoj celini. Kiša je najjača od svih nas, dominirala je našim sposobnostima. Naše moći su u priličnoj meri ograničene, delimični smo psihički invalidi, ali i ovo što posedujemo, ujedinjeno, moglo je da posluži. Kiša je želela da se bori za tebe, stalno smo bili zajedno, spojeni umovima. Ne verujem da ti je rekla o tome...

– I nije – odgovori Olis.

– Sada se odvojila i luta negde... Čudna je, teška kao i ti. Ali, razdvojena je, sama. Možda luda.

Nagli vetar dohvati Olisa, vetar lude želje za Kišom, strah da bi mogao ostati bez nje, sada kad više ništa nije imao. Nečujni vetar je ušao u njega i poterao krv brže, da srce divlje zalupa. – Možda je u meni – reče. – Ne – odvrati starac – nije. Samo luta, izluđena. A ti?

– Ništa – Olis je posmatrao plavo nebo i sjajnu zvezdu. – Dok je Hor postojao, bilo je nečeg što je guralo napred. A sada...

– Uvideo si stvar. Vezivanje sa Horom bila je greška. Sukob se mogao izbeći.

– Hor je bio zver koja nije zasluživala da živi, ne posle onoga šta je učinio Kiši. Mutanti su najzad dobili slobodu.

– O, ne, Mutanti mogu samo da te mrze i žele tvoju smrt. Ubio si njihovog kralja, ali im time i oduzeo objekat koga su mogli da obćavaju, plaše ga se i mrze. To je usadeno u njima. Oduzeo si im mržnju zauvek. Hor je bio zver, ali njima potreban. Bio je mutant, deo njih samih i nešto više. Nešto što se može voleti i mrzeti, dve vrlo bliske stvari, ma kako bile kontradiktorne.

– On bi ubio mene, Kišu, sve...

– Verovatno. Hor je bio lud, ali i otrovan. I smrt je manje otrovna nego on sam. I on je nosio mržnju, snažnu i duboku. Bio je zaražen njom, gravidan kao žena. Mrzeo je Zemlju, on večiti gubitnik. I najgori Zemljanin koji bi bio prognan na Nadanje, bio je neuporedivo čovečniji od njega. Znao je šta se dogodilo, kako su ostavili njegove pretke na Nadanju. Nije mogao da se osveti celoj Zemlji, ali mogao je onima koji su bivali bačeni na Nadanje. Igra s tobom, započeta još na Zemlji, prenela se i ovde. Kiša nam je sve prenela. Ti si bio protivnik koga je dugo priželjkivao. Tu je i našao smrt, krajnju nevericu koju je uvek odbacivao.

– Možda – reče Olis. Ustao je i zagledao se u šumu. – Naći ću Kišu.

– Naći je – reče Zlogpogleda – i reci joj... ali, ne... ona već sve zna.

Ona sve zna, ponovi u mislima Olis. Topla Kiša Sveznajuća. Moja Kiša. Još uvek moja. Ili...

Lutao je nekoliko nedelja okolo naseobine, uzalud je tražeći. Preko

dana starao se o Zlopogledi i Skakavcu, donoseći im zrele plodove, brinući se za njihovo ozdravljenje, koje je sporo išlo, gotovo bez napretka. Pre bi se moglo reći da su sporo ali neumitno kopnili, gasili se. Uporno se borio za njih, ne odustajući. Zatim je išao i tražio Kišu, zvao je, pokušavao na mnoge načine, ali nije išlo. Ostavljao je džet na miru, nije želo da privlači pažnju mutanta, nije mogao da zna da li se neka horda šunja okolo, ili će se Lešinari i Harpije setiti svog starog obitavališta.

U jednoj od mnogih noći, rešenje mu se iznenada javilo. Postojala je mogućnost koju nije želo da saopšti Zlopogledi i Skakavcu.

Mogao je da pokuša sa vremenom. Da se otvori za vreme i sklizne u njega i tako privuče Kišu, koja je, verovatno, osluškivala iz neke daljine.

Sada sam kao i Zlopogleda i Skakavac, pomisli, odsečen i napušten. Mogu li da živim bez nje? Smem li da uđem nazad u vreme? Moram, odgovori sam sebi, moram.

Noć je bila iznad njega, među zvezdama besneo je novi sukob ljudi i androida. Duboko uzdahnu vazduh i onda ga ispusti iz pluća u jednom krik. Cuo ga je, bio je svestan zvuka koji je odzvanjao po šumi i oseti zadovoljstvo. Opuštao se, pokušavao da dostigne mir potreban za otiskivanje u vreme.

Vrata se otvoriše, sve iščeze iz Olišovog vida. Nije bilo košmara, vreme je još uvek bilo u njemu, bio je neizlečivo zaražen. Ali, naišao je na promenu, ništa nije bilo kao ranije, nije bilo plime, zahvatanja i nošenja. Bez pesme lutanja, samo mir i pustoš prođenog i viđenog, kao oграда oko njegovog uma. Da li je to bila cena izlečenja?

Daleka, nedostižna paklena mašina vremena bila je demontirana, ili on nije više mogao da podstakne nijednu vremensku tačku, ostajao je izvan vremensko-prostorne kri-

vulje. Kao lud, pokuša svom snagom da se probije, udari u ogradu, probi je i izgubi poslednju subjektivnu predstavu o realnosti koja ga je okruživala.

To nije bilo vreme, nije postizao ništa svojim naporima. Strah je bio tu, ali sada rastvoren i bez uticaja na Olisa. Nema košmara.

Sam.

Bilo je potrebno misliti samo na jednu stvar, odbaciti druge, odbaciti zvezde, njihovo udaljeno bledilo koje sada umire. Zvezde umiru. Hteo je da se kreće vremenom kao nekada, pojavila se želja za impulsima koji bi ga raslojavali i odbacivali kroz temporalne tačke. Brzo. Kretanje. U struju koja izmiče. Ne uspeva.

U Olisu, u samoj njegovoj suštini, nešto se nastanjuje. Zna i oseća da je to vreme, ne bol, strah i patnja. Ne. Zgrčen je, kao fetus. Zbijen, ali živ, treba se samo ispružiti umom, kročiti. Pritisak je neprelazan, zaboravlja naučeno, misao mu teško lomi prepreke. Stečeni refleksi ga vraćaju sa ove strane vremenskog toka. Bolest. Nemoć. A prošlost ga je vrebala odasvud, zvala. Nije želeo u prošlost, u ranjavanja. Uvek je imao prošlost.

Poražen, znao je još jedno: uvek će imati i vreme.

Samo ako uspe da ga ponovo dotakne.

Zora ga je dugo pljusкала po otežalim očnim kapcima, pre nego što je odbacio zagrljaj nesvesnosti. Jedva da se videlo, noć je još bila bolesnički teška i vlažna, sanjiva i mučna kao kašalj ranjenog. Noge i ruke su mu preko noći ozeble, krv kao da mu se zgrudvala, teško je kolala po njegovom telu. Živ sam, pomisli.

Iza njega sedela je Kiša. Sva u očima, gledala ga je. — Pokušao si da uđeš u vreme — reče. Olis klimnu. — Nije uspelo — odvrati. —

Nema straha, ali nema ničeg drugog.

— Kišo — reče, spuštajući se do nje — sve je gotovo. Zlopogleda mi je pričao o trojnosti.

— Nisam želela da te izgubim, Hor je bio suviše jak. Nas troje smo nešto skrpili, dovoljno da ga ometam i obezbeđujem bar približnu tvoju jednakost sa njim. Igrao se, zlobno se igrao.

— Hor više ne postoji — reče Olis.

— Hor te je slagao — reče Kiša, milujući mu prstima slepoočnice.

— Na šta misliš? — upita Olis.

— Drugi brod, onaj kojim su došli Zemljani, nije uništen... Jednostavno, za to nije imao vremena. Ali, hteo je da ti oduzme svaku nadu.

Gledao je u nju odozdo, sa glavom u njenom krilu. Drveće nad njima je ćutalo. — Možda... — otpoče.

— Veruj — reče Kiša. — Može da te vrati na Zemlju.

— Pitam se da li to još uvek želim?

— To je u tebi.

— Zašto si mi to rekla ako znaš da ću otići?

— Laž nikada nije bila između nas. Nadanje nije tvoja planeta, ali moja jeste. Želela sam te ovde, ali ne po svaku cenu.

Olis se trže. — Ovde? Među mutantima?

— I ja sam to — odgovorila je. — Koža mi je takva, mutira, menja se, obnavlja. Pomirena, nalazila sam utehu u lutanju planetom. Tu su bili još i Zlopogleda i Aksel. Išlo je, sve do tvog dolaska. Onda... onda si mi ukrao mir i više nisam znala za sebe. Bio si važan samo ti, to je bila prva promena posle patnje. Znaš me ovakvu i drukčiju, ali to te nije promenilo. Napadali su te i ovde, Zemlja te nije zaboravila. Hor sa svojim planovima... Sada si slobodan.

— Ali, ti, ti Kišo...

Suze klize niz njene zažarene obraze i nastavljaju put linijom

grudi. — Nisam... nisam poznavala tvoju dvojnost, tvoju pravu suštinu. Kada sam zaronila u tebe, boreći se protiv Harpije, shvatila sam, videla koliko je vreme u tebi. Nikada se ne bi dugo, dovoljno dugo zadržao uz mene. Koliko bi trajao naš mir? Gubio bi se, mislio na vreme, pokušavao... Dok se ne bi probudio i video me onakvu...

— Ne — reče Olis — nisam nikada mislio...

— Sada znam ko sam — nastavljala je tiho. — Ali, ti si neodlučan. Otići ćeš dok te svi budu mrzeli. Ubio si Hora.

— To je i starac rekao. Zar nije bio zlo?

— Možda. U stvari, da. Ali, bio je loša navika, trpeo se. Nadanje je bilo podeljeno, borili smo se. A sada? Nemaju ništa sem sebe samih.

— Pa šta treba da uradim? Šta je trebalo da učinim onda — da mu dozvolim da me ubije? To?

Zagrlila ga je panično. — Ne, ne...

— šaptala je. — Govorim a ne mislim tako. Zauvek ostaješ u meni.

— Pevaj mi, Kišo — reče Olis posle izvesnog vremena. Njen glas, koji je bio prigušen dok je govorila, otvori se, postavši jasan i zvonak. Kišino ukočeno lice ožive, telo postade meko i prijemčivo za Olisov dodir, samo su oči zadržale bol i patnju. Glas joj postade ptica, telo milovanje, pevala mu je grlom i telom svesna očaja u sebi, predajući se bujici koja je sve brisala i rasejavala. Kiša je bila vreme, bila je žena, bila je ono što mu je bilo potrebno u tom času.

Kopija *Iluzije* bila je stvarno na mestu gde ju je jednom i pronašao. Dosta vremena je provodio u brodu, ali nikakvog kvara nije pronašao. Bio je ispravan i funkcionalan u potpunosti. Mogao je da krene sa Nadanja kad god je želeo.

Prokletstvo, pomisli, želim li ja da idem odavde ili ne? Prebacivao je sebi zbog neodlučnosti. U stvari, ni sam nije bio načisto gde bi otišao. Nikakva vernost Zemlji nije ga gurala sa Nadanja. Zemlja je ionako bila zaokupljena sobom i ratom sa androidima. Možda je taj rat još u toku, ili se tek rasplamsava, nije mu bilo mnogo važno. Ali, sama želja da ode nekud izluđivala ga je. Noći sa Kišom razblaživale su sve to, ona se sve više udaljavala od njega, pevala mu je, ali nestajalo je prisnosti. Ili se, možda, plašio? Zemljani su dolazili na Nadanje, dakle, nisu ga zaboravili. Davno, još dok se nalazio na Klinici, iskovan je plan. Sve je bilo predviđeno, sve se uklopilo. On, Olis uleteo je. Harpija bi ga iscedila. Ali, planeri nisu računali sa ludilom Hora, kralja mutanata.

Zaboravili su ko je i šta je.

Kako su mogli da pretpostave njegovu genetsku mržnju prema Zemlji? Nikako.

Linije plana, dotle prave, iskrivile su se i događaji su uzeli drugi tok. Homo geštalt je bio na njegovoj, Olisovoj strani. Pobedio je.

Ali, Zemlja nikada ne zaboravlja. Rat sa androidima mogao je samo da ubrza njihovu rešenost da se dočepaju vremena a da ga ne ubiju. Ili će ih porazi u ratu naterati na druge gluposti. Tu je bila i Kiša.

A on je bio sateran u škripac. Bez dodira sa vremenom, nemoćan da razmrsi čvor u sebi. Ne bi mu verovali, priključili bi ga, kao nekad, na mašine i tragali, tragali... do njegovog ludila.

Morao je da beži sa Nadanja. Sam, na kraju. Još uvek je predstavljao opasnost za njih.

Zlopogleda i Skakavac umiru – reče Kiša. Olis ostavi programiranje kompjutera, iznenađen. – Mislio sam da im se stanje popravlja. Skakavac je čak izveo nekoliko teleportacija.

Dugokosa zatrese svojom grivom. – Tela im umiru, um ne. Zvezda zrači više nego obično, što njihovi oslabljeni organizmi ne mogu da izdrže.

– Zar nisam onda u pravu? Treba ostaviti ovu planetu, ovu prokletu zvezdu. Treba otići odavde, Kišo!

Ćutala je i strpljivo sačekala da on završi započeti posao. Izašli su iz velikog broda i Olis uključi zaštitno polje iz džeta. – Prespojio sam – reče – ovako je bezbedan. Bilo mu je neprijatno da i spominje brod pred Kišom. Kao da je time izbacivao na površinu svoj odlazak. Međutim, nije izgledalo da je to pogoda.

Pred kolibom nije bilo nikog. – Starac se sklonio – reče Olis. – Letnji meseci su ga uvek opterećivali. Ja sam kriva – odgovori Kiša. – Sebično sam ih iscrpljivala, igrajući neku svoju igru. Taj napor nisu više bili u stanju da nose. Skakavac Aksel se skriva, ne podnosi tuđe oči na sebi. Znaš i sam da je osobenjak. Zlopogleda kopni.

– Šta da učinim? – upita Olis.

Ušli su u starčevu polumračnu kolibu. Ležao je, blago uzdignute glave. – Tu ste – promrmlja. – Zračenje me guli kao divlji plod. Kost mi gore.

Olis ništa nije osećao. Ćutao je i posmatrao starca.

– Jesi li mu rekla? – upita Zlopogleda Kišu. Ova odmahnu glavom. – Još ne, čekala sam da dospemo ovamo.

– O čemu se radi? – upita nestrpljivo Olis. Do vraga i njihovo sporo dogovaranje! Možda je još postojala nada. Kiša okrete svoje lice k njemu.

– Postoji način – reče.

– Pa, reci već jednom! – uzviknuo je Olis. – Ne ponašaj se kao da sam maloumno dete. Ako nisam telepat, ne znači da ne povezujem stvari! Brod je snabdeven medicinskom opremom, možda bi transfuzija učinila da...

– Ne – prekinula ga je. – To ništa ne bi pomoglo. Njegovo telo ne može dugo da izdrži, a bez tela ni um ne egzistira. Suviše je star da bi mutirao ili stekao prirodni imunitet, kao Sasti ili drugi od mutanata. Tvoja koža se promenila pod uticajem Krvopije, moja takođe, to znaš. Mi smo otproni, ali on i Aksel ne. Oni su telepate i već su dugo sa mnom u geštaltu. To je način.

Stajao je i buljio u nju. – Koji način? – ponovio je. – Geštalt?

– Oni žele da idu s tobom. Brod poseduje zvezdani pogon, što podrazumeva kompjuter, mehanički um dostojan njihovom. Tu vezu je moguće ostvariti. To traže od tebe, mole.

– Da li je to ostvarljivo? – upita Olis.

– Mesta ima dovoljno. Projekat je ostvarljiv i neće dugo trajati, tako da tvoj odlazak neće doći u pitanje. Postali bi kiborg, spoj neorganskog i organskog, sa neslućenim mogućnostima. Oni su uvereni da to mogu. Ja im verujem.

– Ja ne znam – odgovori Olis. – Ali, ako je to i najmanja mogućnost za njih, pristajem. Najzad, oni su mi i poklonili taj brod. I ti, Kišo.

– Oni nemaju puno vremena. Počni odmah s tim. Uostalom, i ti si, nekada, bio vezan uz mašine, ili si zaboravio?

Da li je zvučalo ironično ili tužno, ili oboje odjednom?

– A ti? – upita je. Dugokosa se okrete i bez reči napusti kolibu. Olis učini kretnju da je zadrži, ali ga starčev glas zaustavi. – Čekaj – reče. – Pusti, ne vredi. Mnogo je svojeglava. Još... mogu da oslušujem odjeke njenih misli, ili mi to ona dopušta. Čujem, znam... ona ostaje. Ništa je ne može naterati da sada pođe.

– Zašto? – kriknuo je, udarivši dlanovima o tle, trljajući prašinu prstima – zašto, Zlopogledo? Zašto?

Starac zakrklja. – Ja nisam uranjao u tvoju glavu i misli, ona jeste.

Tamo... nešto je videla, plaši se toga. Možda, kažem možda misli da ćeš se ohladiti jednom. Ona neki put učesta sa menama. Tada je dovoljan popreki pogled... I sama zna kako čudovišno tada izgleda. Ubila bi se da se to dogodi, verovatno bi se ubila. Moraš to da prihvatiš.

Oteturao je do vrata, ali Kiše nije bilo. – Ne možeš da je nađeš, sve dok to ona ne poželi. Ona ima samo Nadanje i par lepih trenutaka s tobom...

– A ja? – prekide ga Olis. – Šta ja imam, do vraga?

– Vreme – odgovori starac. – Ti imaš vreme, zauvek. Ona to zna.

– To je samo laž i obmana – reče Olis Vremenar. – Lutanja koja izluđuju, ništa, starče, ništa! Proklet sam i osuđen da ga nosim u sebi. A ono je svuda, rasejano u prostoru.

Iz napuklih i vrelih starčevih usana ote se smeh, iskidan i jednak. Smeh mrtvog čoveka, tamniji od mraka.

– Ne – reče – nije tako. Može biti svuda, ali nigde ga nema u tim količinama kao u tebi. Ti si ga osvajao, probijao se u njemu, lutao, bežao, borio se i izgubio. Svuda ga ima ali i nigde. Nigde, sem u glavi jednog čoveka. Tvojoj glavi, Vremenaru.

Glas Olisov klizio je po Kišinoj kosi. – Kako si znala da da će veza uspeti? – upita. – Jesi li verovala ili si pouzdano znala?

– Ti si dugo vremena bio izolovan – odgovorila je, posmatrajući brod spolja. I jeste bio veliki. Sada su Zlopogleda i Aksel travar imali pravu stvar. Besmrtnost, let, dualizam uz mašinu. – Na Zemlji su uveliko vršili takve eksperimente, pravili su kiborge. Svi organi su nekako išli, mozak se najduže odupirao. I kada smo mi vršili eksperimente, tačnije, kada su oni sa nama

eksperimentisali, radili su na tim stvarima. Mislim da su nešto na tom polju učinili, nešto kao početak. Bilo je mnogo prepreka, teško je pronaći odgovarajući um koji može da prihvati mašinu. I obratno.

— Sa njima je sve bilo u redu — reče Olis.

Kiša se nasmeši. — Obojica su to želeli. Ništa nije moglo da se tome ispreči. Samo tvoje odbijanje.

— Nestrpljivi su — reče Olis. — Let ih privlači.

Kiša sklopi oči. — Poleteće uskoro. Novo uvek uzbuđuje.

— Kišo — Olis joj dodirnu usnama čelo. — Kišo...

— Znam — rekla je zagledana u njega zelenilom svojih očiju. — Ali, ipak pitaj. To te muči odavno.

— Slušaj, Hor je rekao izvesne stvari, tamo, u onom svom termitnjaku... Laži, svakako, ali istina je, to me proganja. Ne znam, ostalo mi je u mozgu.

— Hor, Hor... — otrgla se od njega, lica iskrivljenog u iznenadnom besu i mržnji. — Njegove reči su ti ostale u pamćenju, ne ja, ili moja pesma! Znam, govorio ti je o nama, o tome kako smo dospeli u eksperimentalni centar. Znam šta muči tvoju uobrazilju — šta sam bila ranije, kada sam dospela do eksperimenata? Vreme je i da saznaš: bila sam žena za zabavu! Nazovi to i drugim imenima, ali to je istina za kojom si tragao!

Okrenula se i nestala među rastinjem, dok je on sleden stajao. Ne zbog toga što mu je rekla, već zbog te erupcije besa.

Zašto, pomisli, zar to nisam smeo da pitam? Ona je iz mog mozga mogla sve da pročita! O, pa neka, neka joj ostane ljutnja i tvrdoglavo-st!

Vrata se za njim automatski zatvoriše.

Šta je sa Kišom? — čuo je Aksela odnekud iz zidova. Bili su svuda,

gde god su vodovi doticali, a oni su se nalazili posvuda na brodu. — Kiša... luta — odgovorio je nesigurno.

Sada se začuo i Zlopogleda. — Sve je spremno. Brod je u prvoj naponskoj fazi i nema prepreke odlasku sa planete.

Olis uzdahnu. Dve nove, organske komponente u velikom kompjuteru odlično su se snalazile. Zlopogleda i Aksel, novi identiteti koji su pronašli sebe, gigantski brod-kiborg, sa njim Olisom, u svojoj utrobi. Vreme je, pomisli. Zbogom, Kišo. Vratiću se.

— Oh — začuo je Zlopogledin glas, zvučao je mladoliko. Šta li misli u ovim trenucima, šta oseća, bestelesan i ovako spojen sa Askelom i kompjuterom, kako oseća? Nikada neće moći da sazna. — Još razmišljaš o Kiši, zar ne?

Olis klimnu. — Pevala mi je — promrmlja. — Očekivala je da ostanem...

— Da ostaneš? — kiborgov glas je bio pun neverice. — Sada? Sa svim zvezdama koje nas očekuju? Ona nije važna. Zar nisi stalno hteo nazad, na Zemlju, među zvezde?

— Jesam... ali, ne na ovakav način. Ispalo je... pa, glupo u najmanju ruku...

— Vratićemo se — čuo je Aksela — ne brini.

— Sve je spremno — ponovi Zlopogleda. — pridruži nam se na mostu. Brod čeka, zvezde čekaju.

Hodnici su bili davno upoznati, nisu li ga jednim ovakvim androidi vukli, ojađenog i beznadežnog... Svuda sećanje koje se gulilo i lepilo po njemu. Vremenar, Olis, brod koji čeka njegove naredbe, let, Zemlja...

Most je bio prazan ako se ne računa svetlucanje skenera i glasovi njegovog kiborškog kompjutera. Zlopogleda i Aksel su bili negde unutra, ili je to samo njegov privid? Ali, ne... on je obavio sve to. Imaju li vizuelan kontakt, može li jedan poluorganski kompjuter da posmatra

njegovo lice koje je ogledalo unutrašnjih procesa? Možda.

– Ne moraš odmah u hibernaciju, reći ću ti kada za to dođe vreme. Ovaj mali kepec koji mi dosađuje ovde, vidiš, pokazuje se koristan. . . Taj rastočeni teleport veruje da će moći nešto da učini sa prostornim skokovima. . . Ne čuješ ga, ali ja osećam to njegovo matematičko petljanje. . . Hej! Zar nije to greška? Ah, da, da. . . Oprosti, Olise, ali Aksel je neverovatno tvrdoglav. Bio je takav i kao sitni travar na Nadanju, takav je i kao kiborg. Ali, ovaj brod pored zvezdanog pogona imaće i prostorni skok, on obećava. . . Ako još uvek veruješ mašinama i kiborzima!

Olis se nasmeši, posle dugog vremena, a da to nije izazvalo primisao na Kišu. – Aksele? Aksele? Je li istina šta govori druga trećina?

Skeneri se natrpaše nizom brojki i formula koje su neprestano iskakale. Kompjuter je izbacivao podatke, računao, čuo je mrmljanje koje je nesumnjivo predstavljalo Akselov odgovor: – Pa, bilo je vreme da nečim uzvratim za ovu uslugu, Olis. Do sada bi naše kosti davno izbledele na suncu Nadanjanja. . . Imaćemo i skok, ne brini.

Skok! Olis oseti trnce zadovoljstva. Premostiće prostor, moći će da se vrati na Nadanje i uzme Kišu.

Brod zadrhta i vertikalne mlaznice označiše trenutak kada se stabilizaciono polje isključilo. Gravitationi zagrljaj planete je popuštao i brod se uz grmljavinu podizao iznad vrhova drveća. Ispravivši se masivni trup se vrhom usmeri ka nebu. Odlazio je.

Nije osećao, začudo, nikakav trijumf, zadovoljstvo odlaskom, radost. Ovim činom njegovo zatočeništvo je prestajalo, ovo ni u najluđim nadanjima i snovima nije mogao da očekuje. Napuštao je Nadanje prazan i podeljen. Jedan deo je ostajao dole, uz Kišinu pesmu.

– Uključi drugi stepen – reče

Olis. – I voleo bih da prisustvujem prvom skoku, ako do njega dođe, – završi.

Skok nije došao. Olis je nervozno lutao po brodu, ne obazirući se na Akselova uveravanja. Posao je bio mnogo veći nego što je i sam očekivao. Aksel, odnekud iz zvučnika, reče: – Nadam se da to nije uticalo na tebe, Olise.

– Ne, ne – odgovori nervozno Olis. – Samo sada, kako stoje stvari, moram u hibernacionu komoru, a to mrzim.

– Imaćeš snove – javi se Zlopogleda.

Lukavi starac! Snovi, pa da! Mogao je da sanja o Kiši, mogao je da zaboravi na stvarnost, duboko zarmznut! Šta mu je, inače, ostajalo? Starac je na sve mislio.

– Prvi skok ionako neće biti izveden bez tebe – nastavi Aksel. – Ali, kompjuter zahteva i dodatne adaptacije, više na naše, ljudsko razmišljanje. To traži vremena. Shvatićeš.

– Biću u komori – odgovori umorno Olis.

I delovalo je poznato. Ovoga puta sam, bez gipsanih lica, opusti se mašini i drogi, koja je krenula kroz njegove vene. . . Mutilo se oko očiju, stvari su gubile oblike, začudo nije osećao hladnoću, jednostavno nije osećao ništa. Samo lagano gubljenje realnog poimanja stvarnosti. Zlopogleda i Aksel pronaći će mogućnost za skok, uspeće, brod će uspeti, on, Olis će uspeti, svi. . . Kliznuo je u san, bačen nazad na Nadanje kao usamljeni vetar koji se zapliće u Kišinu kosu. Telo se još jednom trže a onda opusti i svega nestade.

20

Olis. . . Olis. . . Olis. . .

Neko je zvao. Kiša? Kišo, gde si? Ne, taj glas nije njeno milozvučno pevanje. Gde je, gde se nalazi?

Leži, da, ležao je na nečemu, pluća mu rade, diše, živi... Oblici se stvrdnjavaju, stvari dobijaju svoje prave konture i izgled. Sna je nestalo, nazad u brod, sećanje se vraća uz Zlopogledin tako dosadan glas: – Olis, Olis, rasani se već jednom! Olis zagunđa: – U redu, starče! Budan sam. Šta ima novo? Nadam se da smo zalutali negde gde nas niko ne može pronaći.

Još uvek je u ophođenju sa kompjuterom zadržao prisnost imena. Kiborg nije stavljao primedbe, smejuljio se, jer kako nazvati drukčije to svetlucanje i pištanje?

– Na žalost, ne. Zvezdani pogon je bio besprekoran. Nalazimo se u realnom svemiru u zemaljskim okvirima. To je ono što si želeo, mislim.

– Ne sećam se šta sam želeo... – promrmlja Olis, ustajući i navlačeći svoj kombinezon. Za razliku od ležaja, prijatno je grejao. Željno je progutao par pilula za jačanje. Ovako je već bilo bolje. – Šta je bilo sa skokom?

– Još uvek nema rešenja. Ispitujemo sve mogućnosti, uključujući i brod i njegovu izdržljivost. Možda bi opterećenje bilo pogubno. Radimo na tome.

Oni kažu rade, pomisli Olis, dok je išao ka mostu, oni, to jest moj kompjuter, brodski kiborg radi na tome. Sada mu se činilo glupo što se vraćao, nije nalazio nikakvo zadovoljstvo u činjenici da je uspeo. Ili je podsvesno hteo samom sebi da dokaže da je to mogao da učini. Šta je sve Kiša videla u njegovom izluđenom mozgu?

– Dok si ti spavao, brod se približio maksimalno blizu, a da to ne ugrozi tvoju bezbednost.

– Blizu – čemu?

– Sistemu Beta Kentaura. Svi skeneri su funkcionalni. Ukratko, sistem je zahvaćen ratnim požar-

om, velikih razmera. Planetarnih – dodade.

– Androidi?

– Pretpostavljamo. Pre tri meseca, po brodskom vremenu, sa daljine od osamnaest astronomskih jedinica, iz orbite druge planete, upućeno je bilo ka nama jedanaest brodova. Sa jasnim ciljem, svakako.

Olis je posmatrao magnetoskopski zapis koji je promicao ekranom.

– Ne prepoznajem oblik – reče.

– Naš brod je zemaljskog porekla – nastavi kompjuter glasom Zlopoglede. – Nisu se zadržavali u nepotrebnim propitivanjima. Verujem da su bili silno iznenađeni kada smo se pojavili iz neočekivanog pravca. Pretpostavljam da androidi imaju inicijativu, a da su Zemljani u fazi usporenog povlačenja. Nasrnuli su kao roj osica.

– U komadu smo?

– Kako bi se inače probudio? Ovaj brod je pokazao začuđujuće kvalitete. Sedam smo morali da dezintegrišemo a ostali su se povukli. Postoji velika verovatnost da su totalno zbunjeni. Ne menjamo poziciju niti napadamo. Ispalo je da su se zaleteli. Suviše smo sitni da im predstavljamo neposrednu opasnost, ali verujem da je u njima strah.

– Strah? Od čega?

– Iza njihovih leđa nije bilo zemaljskih kolonija, niti ostataka flote. Sada se, odjednom, pojavljuje nepoznati brod, zemaljski očigledno. Strah od prostornog skoka. To bi ih uništilo. Androidi do tog stepena nisu mogli tako brzo da dospeju.

– Tako... Šta nam je činiti?

Kiborg zastade. – Trenutno ništa... Jedan njihov brod nalazi se u našem kvadrantu. Mislim da ima nameru da nam se sasvim približi.

Vasionski brod približavao im se veoma polako, sto deset hiljada kilometara na čas. – Jako sporo – pro-

komentarisa Olis. – Zašto odugovlače?

– Verovatno da ih ne protumačimo na ratoboran način. Rekao bih da žele dijalog – odvrati kiborg glasom Aksela.

– Brod im pokazuje zadivljujući napredak – reče Olis. – Poslednji put kada sam se sreo sa androidima, još uvek su bili posada na zemaljskim brodovima. Osvojili su sopstvenu tehnologiju izrade.

– U pravu si – javi se kiborg, sada kao Zlopogleda. – Analizirao sam novu situaciju. Van svake sumnje je činjenica da ne žele sukob. Moguće je da su izračunali naš stari kurs i nešto povezali u svojim kompjuterskim memorijama.

– Misliš... mislite li da mogu sa našim pojavljivanjem da povežu Nadanje? – upitao je Olis sa iznenađenim strahom u glasu. Time bi Nadanje dobilo još jednog potencijalnog neprijatelja. Ko zna šta je vrilo u androidskim glavama!

– Moguće. Mnogi od njih sačinjavali su posade na samouništavajućim brodovima. Većina je isparila, ali ti si dospeo sa jednim koji nije oio uništen. Lako je zaključiti da su i ostali imali ključ za uništavajući šifru. Svakako da je bilo još letova od Zemlje do Nadanja. Planeta je velika i zagušena vodom i šumama, ko zna gde su izbacivali određene za zaborav.

Sa androidskog broda izleteo je širok zrak crvenkaste svetlosti. Brod se već nalazio na desetak kilometara razdaljine, pre nego što se zaustavio.

– Talasna dužina zraka je istovetna našem snopu. Žele vizuelni kontakt – reče Aksel. – Prikači ih – odgovori Olis.

– Da li je to mudro? – upita Zlopogleda. – Videće da si jedini na brodu. Mogu da im se jave čudne primisli.

Olis se nasmeja. – Uvek sam mislio da ste vi kompaktan kiborški

organizam. Ali, govori svako za sebe. Kako?

– I jesmo jedinstven organizam. Glasovne modulacije odgovaraju trenutnom naponu pojedinačne personalne komponente. Činimo to radi tebe, mislili smo da tebi razgovor mnogo više čini, nama je suvišan. Šta sa kontaktom?

– Uspostavi ga. Dobili su i ranije lekciju dok sam ja bio u snu. Nemam razloga da ih se plašim. Neka oni razmišljaju.

Kao odgovor, na ekranu pred Olisom pojavi se zamučena slika koja se brzo iskristalisa. Vizuelni kontakt između dva broda bio je uspostavljen.

Ugledao je lica, androidska lica. Posmatrali su se bez reči, sve dok među njima nije ugledao još jedno. Iz ponora prošlosti to lice ponovo izroni i podseti ga na daleke događaje. Sedeo je i posmatrao ga, pokušavajući da se uveri da ga osećaji i sećanje varaju.

Ali, zavaravanje nije bilo potrebno. Nije bilo greske, nije mogao da se prevari. I znao je da mora da ode tamo, da se ponovo suoči sa voštanim licem koje se odazivalo na ime Auvir. Auvir android, zapamtio si čoveče...

I dalje mislimo da je to čista ludost, Olise. – bio je uporan Zlopogleda.

– Ideš im ravno u ruke.

Olis je navlačio skafander, ne obazirući se na prigovore. – Kažem ti da sam ga prepoznao. To voštano lice bilo je čest gost u mojim košmarima. Auvir, rekao mi je, ja sam Auvir, zapamti čoveče... e, pa, zapamtio sam ga! On je neko među njima. Činjenica da je i on lično prisutan govori da im je pošlo loše.

– ili je blef da te se konačno otresu.

– Šta dobijaju time? Hajde, već ste izračunali sve pozitivne verovatnoće! Reci mi, kakvi su mi izgledi da ova koža ostane na meni?

– 85:15 procenata – odgovori kiborg.

– Nije loše – prokomentariša Olis. – I više nego što sam očekivao. Uostalom, tu su vam pred cevima, ništa ne može da ih spase od pakla, ako se ne vratim.

– To je tačno, ali...

– Moram da raščistim sa njim, to je poslednje što mogu da učinim za sebe. Video sam mu nevericu i strah u očima, siguran sam da se žestoko kaje što me onda nije ubio.

– To može da učini sada.

– Može, ali neće. Neće se usuditi da rizikuje interese androidskog sveta. Oni pokušavaju da ga konstruišu i izgrade ratom, zbog toga i razmišljaju na ratnički način. Oni ne znaju posedujemo li mi mogućnost prostornog skoka ili ne. Kockaću se sa njima. A vi ste moj poslednji adut.

Uskočio je u džet i sačekao otvaranje vrata na hangaru. Aktivirao je motore i izleteo s velikim ubrzanjem. Kompjuter izračuna trajektoriju leta i on se usmeri ka udaljenom androidskom brodu. Dopustio je da ga zahvati njihov vučni zrak i privuče ka ulaznoj komori. Pristao je bez greške. Vrata komore se bešumno zatvoriše i vazduh počeo da se ubacuje u unutrašnjost sletišta. Sačekao je da crveni pokazivač zatreperi, a zatim otvorio vrata kabine. Disao je, sve je bilo u redu. Zatim skide šlem i spusti se na metalno tlo.

Već su bili tu. Trojica. Kao nekad, pomisli.

Vodili su ga bez dodira, samo su ga streljali svojim sočivastim očima. Levo i desno od velikih vrata stajala su dvojica u uniformama, koje su dosta ličile na zemaljske. Ništa se ne menja, pomisli Olis, isto ludilo, ista zaraza. Nije bio impresioniran njihovim paralizatorima, nadmenim stavom trenutnih pobednika, uniformama. Olis zastade.

– Unutra – reče jedan iza njega.

– Zapovednik te očekuje.

Zapovednik... Olis se nasmeši u sebi. Ovo bi zasmejalo i kiborga u njegovom brodu. Auvir je prilično napredovao.

Komandna prostorija bila je vrlo slična onoj na njegovom brodu, sa nekoliko izmena. Odlučili su da prihvate dobra rešenja od Zemljana, nije bilo sumnje.

Auvir je bio sam. Vrata iza njega se zatvoriše.

Da li mu se učinio stariji, izmučeniji, ovako utegnut u uniformu, sa prikačenim oznakama i paralizatorom na bedru. U kombinezonu tehničara, nekada, imao je više ljudski izgled. Ili je to bilo sada.

– Nema sumnje, ti si lud, Vremenaru – prvi je tišinu prekinuo Auvir. – Zašto si došao? Ovde možeš naći samo sopstvenu smrt. Ne praktikujemo da držimo zarobljene pripadnike ljudske rase.

– Prepoznao si me, androidu – reče Olis.

– Nisam te zaboravio, Vremenaru – svirep osmeh razvukao je voštano lice Auvira. – Nikada ne zaboravljam ni jedno ljudsko lice. Tvoje posebno. Da li si me poslušao?

– U čemu, androidu?

– O, zaista se radujem što te ponovo vidim, čoveče. Mojim ljudima treba malo vežbe, dozvoliću im da iz tebe izvuku sve što znaš o prostornom skoku. Ne znam kako si uspeo da se domogneš broda i kako si savladao prostor, ali to je znak da zemaljski psi prave nove brodove. Ali, bio sam dalekovid, nije mi bilo potrebno tvoje putovanje vremenom... Znao sam da će te mržnja prema Zemlji naterati na akciju. Kao što vidiš, nekim čudom si to i uradio. Mnogo si mrzeo, Vremenaru.

Olis ga je posmatrao. Auvir je tako ljudski delovao. Androidi su bili više ljudi nego što su mogli i da pretpostavljaju. Večiti krug zla kroz vekove.

– Video sam šta mržnja može da učini. Ne, to me nije dovelo ovamo.

– Znači, vernost ljudskoj rasi, vernost Zemlji koja te je osudila na pakao zaborava. I mislio sam da si lud.

– Došao sam zbog tebe, Auvire.

Posmatrao je kako se voštano lice topi u iznenađenju, kako iskre gneva skidaju obloge hladnokrvnosti, kako se to lice obasjano mržnjom kida kao pregršt senki.

Sada je trebalo da napadne, da kroz nastalu pukotinu u androidovoj psihi ubaci strah, nesigurnost i sumnju. Nije imao šta da izgubi.

– Zapanjen si, androidu. Ne čuješ molbe, ne primaš predloge za predaju. Suviše dugo si uživao, svi, suviše dugo ste uživali u uspehu, ne pretpostavljajući da je večiti pratilac trijumfa i poraz. Napali ste, zahvaljujući iznenađenju i ljudskoj gluposti. Da, znam, nikada nisu želeli da shvate da ste i vi u dovoljnoj meri ljudi da bi sklopili sporazum sa vama. Otrežnjenje je bilo bolno i još uvek traje.

– Prekini. Prestani – naredi android, ali više nije bilo sigurnosti u tom glasu. Sad, pomisli Olis, sad.

– Niste napravili ništa što bi vas odvojilo od ljudskog univerzuma, naslonili ste se na sve ono u čemu ste do tada bili. Korišćenjem toga ne možete pobediti. Rat iscrpljuje. Zemlja je hiljadama godina ratovala, ratnički nagon je ljudsko genetsko nasleđe. Ne možete ih pobediti. Ali, možete da vaše pobede iskoristite za pregovore. Ili će se sve okrenuti protiv vas, kao bumerang. Zar želiš propast svoje rase?

Auvir je ćutao. Voštano lice se prelamalo u stotinama bora, razmišljao je na način čudan Olisu, praveći nemu pantomimu svojim licem i prstima. Sočivaste oči su se suzile na veličinu čiode. Nije govorio.

– Zemaljska federacija prostire se na dosta svetlosnih godina, još uvek nije dostigla stepen dekadencije. Rat uvek podstiče eksperimen-

te koje u normalnim okolnostima ostaju po strani ili bivaju obustavljeni. Uskoro će svi njihovi brodovi posedovati mogućnost prostornog skoka. Zamišljaš li kakve će to posledice imati po vas?

– Lažeš, ljudsko pseto, lažeš! – vrisnuo je, besno udarivši pesnicom o komandni sto. – Ti si, nekako, uspeo i našao se iza nas, ali ljudi ga još nemaju! Skok nije mogao biti otkriven tako rano, mi ništa nismo znali o tome!

– Zar misliš da su vam verovali? Zar ne pomišljaš da se nešto i namerno propustilo? Kako ste tako lako savladali sigurnosnu šifru, sećaš se, brod nije eksplodirao, to je bio početak... Nikada nisi pomislio, androidu, da je to moglo namerno da se udesi. Da je neko na Zemlji razmišljao o androidskom pitanju, da je bilo vreme da raščiste sa vama...

– Ne! – vrisnuo je slomljenim i iskrzanim krikom. – To je nemoguće! Mi smo sve znali! Ljudi ne bi podneli tolike žrtve radi sukoba sa nama!

– Ne razmišljaš u širini, androidu. Svemir nema cene. A svemir i zvezde su duboko u čoveku i ništa ih iz njega ne može da izbaci! Vi ste predstavljali pretnju, deobu... Davolski plan dostojan čoveka, androidu.

Auvir ga je posmatrao, grčeći prste nad polarizatorom. – Pa i da si u pravu, čoveče... – promrmeljao je. – Pa i da je sve tako kao što si rekao, ti ipak ostaješ u mojoj moći. Možda je tvoja logika najispravnija, u najvećoj meri kao i tvoja smrt što će slediti. Možda si ti zamka, zaludivanje, ljudska klopka, igra u velikoj igri...

– Počeo si da razmišljaš u širini, androidu... Ko zna, ali ti nemaš alternative. Moj brod je više kiborg nego autonomna mašina, čak i da budem ubijen, tvom brodu nema spasa. Nikada drugi neće moći da ga dostignu. Dovoljan je samo jedan skok u ništa.

– Ipak ga poseduješ – prosikta Auvir.

Olis je nastavljao da napada, svestan da bi povlačenje značilo kraj i bolnu smrt. Auvir je bio uzdrman, sumnjičav, ponašao se ljudski. A opet, morao je da blefira i dalje, nije znao kakve se reakcije izvode u androidskom mozgu.

– Proširi logiku na šire komponente. Zašto si ti lično došao, Auvire? Nisi za to imao potrebe, kao zapovednik. Šta te je privuklo? Pojava zemaljskog broda iz kvadranta, iz kojega ni u kom slučaju nije mogao da se pojavi... Idemo još dublje... Razmišljao si – otkuda taj brod tu? Kako se stvorio? Skok je bio rešenje. Bio si, bili ste u strahu, po prvi put od početka rata s ljudima. Ali, drugi brodovi se nisu pojavljivali. Androidi brzo razmišljaju, proveravao si mnoge komponente. Moj brod je uništio nekolicinu tvojih, a da nije napuštao kvadrant u kome se nalazio. U čemu je stvar? Kompjuterska memorija je imala zabeležena putovanja do planete gde je Zemlja sklanjala svoj otpad, ljudski otpad. Osetio si, nadao si se, očekivao si me. Znao si.

– Da – reče Auvir. – Znao sam. Ti si jedini imao u sebi toliko mržnje za ovako nešto. Bilo je to tako nemogućem, a i sve je govorilo tome u prilog. Mislio sam da ću ponovo, savladao vreme a tobom naša smrt. Morao sam da se uverim.

Glas mu je bio lišen gneva, Auvir je shvatao suštinu Olisovog govora.

– Zašto te ne ubijem? – upita.

– To je vrlo jednostavno, androidu. Izvadiš paralizator, uperiš ga u moje telo, povučeš okidač. Ali, to ne predstavlja odgovor. To nije rešenje.

– Nije – promrmlja Auvir. – Nije.

– Zemlja još uvek nema skok, ali pritiskuta, saviće se i izmigoljiti. Možda su već na tragu rešenja... A

tada nećete biti daleko, moraćete uvek da pazite na leđa i da se delite. Podeljeni, bićete lak plen. Razmišljaj o osveti. Razmišljaj i o tome ni ste li samo pioni kojima rukovode sa Zemlje. Ona je surova, voli krvave igre. Oduvek je to volela.

– A ako te i pored svega ubijem?

Kocka se, pomisli Olis, ispituje me. Morao je da izbací poslednji adut. – Ne verujem da želiš sopstvenu smrt. Moj brod je brži i ubistveniji.

– Zar da poverujem u kiborga? U spoj ljudskog i mašinskog? Auvir se nasmejao, ali to je zvučalo šuplje.

– Postoji samo jedan način da to sam ispitaš, androidu. I ja ti ga pružam. Moraćeš da me ubiješ, zaista. A moja leđa su poprilično široka.

Okrenuo se i uputio ka vratima. Bio je hladni Vremenar, svestan da Auvir brzo ispituje sve mogućnosti, razbijen ljudskom logikom i sumnjom koja je ušla u njega. Vremenar je prelazio prostor do vrata, nije žurio, već je zaboravljao, približavao se Kiši. Svi aduti su bili na stolu, sada je bio bezosećajan Vremenar, ispražnjeno telo koje je imalo kretanje čoveka.

Na vratima se ravnodušno okrenuo. Paralizator se više nije nalazio u Auvirovoj ruci.

-- Videćemo se još, čoveče – reče android. – Ovoga puta...

Ovoga puta si izgubio, pomisli Olis. Ili si time i sve dobio. Čovek u njemu je ćutao, ništa ne odgovorivši. Nije osećao ni uspeh ni poraz, ništa. Samo ravnodušnost.

Zatvorila su se još jedna vrata za njim.

Na ekranu ja posmatrao povlačenje i odlazak androidskog broda. – Uspeo si – reče Zlopogleda. – Odlaze.

– Više su ljudi nego što misle – odgovori Olis. – Auvir se sada uverio u to. Vreme provedeno uz

coveka učinio je svoje. Nista novo nisu doneli, ništa učinili za sebe.

— Misliš li da je Zemlja s predu-mišljajem otvorila sukob sa androi-dima?

Olis se nasmeši. Kiborg je tačno pratio njegove misli. — Ne znam — reče. — Ni sam nisam siguran u to. Možda... To bi bilo u skladu sa ze-maljskim načinom razmišljanja. Androidi su iskliznuli iz kontrole, nešto se moralo učiniti. Verovatno je da su androidi sami ubrzali stvar.

— Ostaju još ljudi. Šta ćeš s njima?

Olis odmahnu glavom. — Sa njima je sve rečeno. Između mene i Zemlje je neprelazna provalija. Ni-kada više ne bi me pustili, kad se uvere da su im svi planovi s vreme-nom pali u vodu. Držali bi me u ci-lindru kao Hor zemaljske emisare. Ne. Zemlja je prošlost, senke koje će me zauvek proganjati.

— Lice — reče Zlopogledin kiber-netički glas. — Mogu da ti vidim lice, znaš. Imaš mnogo muke na njemu. Uvek možeš u san, Vreme-naru. Budićeš se kad zaželiš, svemir se ne da dohvatiti odjednom.

— Ne, ne san — odgovori Olis. — Ne želim laž i obmanu. Kiša je odu-vek bila u pravu... Zašto sam je na-pustio, šta sam tražio? Moj razgo-vor sa Auvirom ne može mnogo da izmeni stvari. Ako i utiče na njega, on ne odlučuje sam. Androidski ra-tovi su stvar Zemlje. Za izbrisanim se ne dižu vetrovi, ja nisam milje-nik sunca. Ostaje samo jedno...

Olis.

To ime pripada meni, čoveku. Hodam tlom planete, iznova vraćen sećanjima i porazu. Trava je meka, prigušuje moje teške korake, svija se oko članaka. Noć, tama bez oblika.

Sam. Užasno sam.

Otvorim oči i neprestano usta-

novljavam da sam još uvek na istom mestu. Zakopavam prste u rastresitu zemlju, kopam i kopam. Rupa je velika da stavim glavu, vi-čem jedno ime. Da li to može da oz-nači stepen ludila u meni? Nepre-stano menjam mesta, krećući se i tragajući na planeti. Nadanje. Strašno ime za nekoga kome ni krvožedni sauri ne predstavljaju strah. Moj blaster ispisuje po hrapa-voj koži monstruma smrtni trag bola.

Prelazim reke, tonem u šume. Vi-čem, urlam. Odjek sopstvenog glasa kao slika nemoći. Traganje je, kao i uvek, neuspešno.

Drveće i same prašume su nabu-jale životom. Prolazim kao vazdu-šast oblik kroz sve to. Ne menja me ni sjaj leta, sumorne kiše koje na-staju u talasima zahlađenja, sivilo ujednačene jeseni.

Prolazim kroz naselja Lešinara i Sasta na svom putu. Poznaju moju moć, sklanjaju se i vrište u mistič-nom strahu. Bič energije ne poka-zuje milost ako sam u tim trenu-cima podeljen ili sulud. Moj miris razgoni samo vetar. Znam da se u njima još nalazi crni veo mržnje, plaše se i mrze i beže ispred mojih očiju.

Razrušio sam sve šta su imali, razvejao u prah nadu da će napu-stiti ovo mesto. Hor, koji im je bio blizak, ne postoji, njegov jezik mi-ruje, zubi su mu razvejani, telo, ožiljci i svirepa igra koju je vodio sa njima. Ništa manje ne mrze mene nego svog bivšeg surovog kra-lja. On im je davao reči i maglu koju su prihvatili. Ja sam ogolio istinu. Planeta koja ne postoji ni na jednoj astro karti, zauvek predstavlja njihovo mesto.

Vremenar.

Moja dvojnost javlja se, ali obale straha su u mom umu još uvek iscrpljujuće rane. Ne mogu da pobe-dim otpore u samome sebi i otis-nem se u vreme. Čovek za sva vre-mena ostaje okovan svojom proš-lošću.

Lutanja me na kraju vraćaju mestu sa kojeg sam i krenuo. Brod, stoji, čeka. Sjajan lik koji zaustavlja oči i dah. U njemu je ogromna moć zvezdanog pogona. Duh mi se uskomeša, krv ključa i ja sam na samim vratima. Zašto ne jurnuti u samo srce prostora? Seme zla je isključilo, Zemlja je napadnuta, zvezde se pretvaraju u nove, androidski vučji zubi su u bedru čoveka.

Zavrćem rukav svog letaćkog kombinezona i ogoljujem podlakticu. I sam nosim androidski žig koji su mi, nekad davno, utisnuli. Auvir, rekao je...

Onda glas u glavi, krik, poziv, sećanje. Prsti se opuštaju, ne pritisnem ulazni taster. Ili kad pritisnem ostajem da stojim pred otvorenim vratima.

Unutra su moja dva prijatelja. Zlopogleda i Aksel Skakavac, kibernetizovani u sam brod, umovi koji ga vode, računaju, brinu o meni. Govore da imam sve, brod je spreman i za prostorni skok a time je i Zemlja vrlo blizu. Ceo naseljeni deo Galaksije, kao i ostala Vaseljena otvoreni su za moje oči, telo i razum. Zvezdani pogon zaustavlja dah. Neumorni su, ta dvojica bivših starača, govore da me čekaju, moje je mesto među ljudima a ne među duhovima i senkama prošlosti. Ali, kojim ljudima? Moji kibernetizovani prijatelji spojeni u dualnosti jedne kompjuterizovane mašine saosećaju sa mnom, ali ne mogu da zarone u dubinu očaja koji me obuzima i beskrajne usamljenosti koju osećam. Ne dozvoljavam im, ne ulazim, jer bi me inače zatvorili u brod, taj merač razdaljine među zvezdama. Zvezde, da. Nekada sam ih voleo, sada ne. Ne više.

Kiša, ah, Kiša je bila u pravu. Kao i uvek. Ništa nisam dobio svojim ludim nastojanjem da što pre odem sa Nadanja. Pokidao sam tanke niti pripadanja koje su nas vezivale.

Pronašao sam samo mržnju, izgubljenost, nesposobnost da se vratim vremenu. Olis, čovek van vre-

mena. Vreme, svi su ga želeli i čupali iz mene. A ono je divlje prijanjalo uz moju bit, ubijalo i vraćalo se kao bumerang. Natrag u moju srž, mozak, um.

Prsti mi stežu glavu, gde se nalazim? Bilo gde na planeti. Čujem svoj glas, urlam, trčim, a senke noći trče zamnom. Nigde Kiše, nigde pesme i sna.

I kao i uvek čujem njen šapat u krošnjama drveća, upravo kada se okrenem brodu, zakoračim da uđem, kada mi oči upijaju blistavi sjaj zvezda na mračnom nebu. Onda me zove. Siše mi snagu, lomi moj krhki otpor preko toga glasa koji jedino ja čujem. I to biva jače od moje svesnosti, ludilo me iznova obuzima, ponovo joj se vraćam, nepostojećoj. Zašto si me ostavila, Kišo? Zašto si me ostavio, Olise? To čujem kao odjek, jeku koje samo moje uši čuju. Zajedno sa bolom.

Ko sam? Gde sam? Gubim se sve više, lutanja predstavljaju samo beskonačni niz ponavljanja.

Udi, govori kompjuterizovani glas, udi Olise. Kiša više ne postoji na Nadanju, sagorela je u vremenskoj diletaciji. Nama je odlazak i povratak trajao neuporedivo kraće. To moraš da prihvatiš, Olise. Kiša ne postoji.

Dvadeset godina.

Prah.

Ona je prah, govore Zlopogleda i Aksel Skakavac, nje više nigde nema. Nigde, sem u glavi čoveka. Mojoj glavi. Nestala je, Kiša-senka, moji ožiljci, uzaludnost pokreta.

A vreme je zaklopljejo mojim strahom da kročim u njega. Bojim se, smrtno se bojim.

Ja sam Vremenar, oblik napunjen strahom. Olis Kukavica. Bez snage da skliznem umom u vremensku plimu i potražim je. Samo gole obale straha.

Jednom ću ući u brod i ostaviti svoje ludilo pokopano na planeti

koju je jedan takode ludi genetski
otpadnik nazvao Nadanje. Sve sam
bliže tom trenutku, jer kad god zo-
vem Kišu radi njene pesme, ne uspe-

vam. To znaju i oni unutra i
strpljivo čekaju.

Jer, Kiša ne dolazi. Nikad ne do-
lazi.

KOBNA ZAMENA

— Razmislite još jednom. Ja vam nudim oslobođenje.

Glavni neurohirurg, android je ćutao. Još uvek se dvoumio. Ponuda je bila više nego primamljiva. Radio je u »Bolnici razmene« iz koje nije mogao izaći dok ne položi kauciju od hiljadu delvarijuma. Za to je bilo potrebno da radi skoro čitav život. A sada mu ovaj čovek nudi dve hiljade koje su bile dovoljne i za oslobođenje njegove curice.

— Ne! — ipak izgovori.

— Jeste li sigurni? — Pogledi im se sretoše. Iz njegovih očiju je izbijao neki magnetizam koji kod ostalih ljudi nije zapazio.

Još jednom se pokolebao. Odluka da ne pristane, trajala je kratko. Opet je pomislio na sve ono što ga čeka napolju. A da bi se tamo našao, bilo je potrebno samo da potpiše formular i stavi svoj elektronski pečat. Kad bi mu samo dao malo vremena da razmisli, da se dogovori sa Vandom. Ali on nije hteo da čeka. Žurilo mu se.

— A ako se otkrije? — upita nešto iz straha a nešto i da bi dobio na vremenu za razmišljanje.

— Niko neće saznati. Ja garantujem. Za ovo znamo samo Vi i ja.

Sve je izgledalo lako. Ona bi ga prezrela ako odbije. Nije volela kukavice i mlakonje. A šta bi drugo bio kad bi ova'kvu priliku propustio? Ostavila bi ga, sigurno. A može s njom tako lepo živeti, tamo napolju, u slobodi.

— U redu, pristajem.

Trenutni bljesak u njegovim očima jasno je odavao njegovo zadovoljstvo. Bilo mu je mrsko i da ga gleda.

— Sklopili ste dobar posao — govorio je vadeći dva svežnja novčanica koje bi najradije spalio da mu

nisu bile tako potrebne. — Prvo formular, pa novac.

Nikada mu se njegov sopstveni potpis nije činio gnusnijim i odvratnijim. Ali, nije imao izbora.

— Do viđenja reče.

Izašao je bez pozdrava, dok se neurohirurg pitao ko je kome trebao biti zahvalan.

Zvono je najavilo kraj radnog vremena. Tiks nestrpljivo odbaci elektro-olovku iz ruke. Mrzeo je posao interplanetarnog projektanta. Svaki je dan bio sličan prethodnom. Sve same dosadne rekonstrukcije koje su uvek svodile na isto.

Na brzinu se obuče i izađe iz zgrade u kojoj je radio. Na izlazu iz kruga kupi najnoviji broj »Galaks-magazina«, i uputi se ka svom fotonobilu. Uključi fotoniski pogon i za tren se nađe u vazduhu. Dugo je čekao da se uključi u kolonu mobila. Po ko zna koji put je odlučio da ugradi specijalne hidropneumatske uređaje koji su omogućavali i kretanje po tlu gde je gužva bila znatno manja.

Kada se konačno našao u koloni, počele su nove nevolje s njegovim slabim nervima. Kreni, stani, kreni... Neprestano je psovao i proklinjao sve oko sebe iako je znao da to ne pomaže.

Našavši se u garaži, odahnu s olakšanjem. Sada se povlačio u mir i tišinu svog doma.

— Ti si dragi? — začu kreštavi glas svoje supruge otvarajući vrata.

— Nisam — mrzovoljno odgovori.

Sedela je u fotelji gledajući nešto u obrazovnu emisiju. Pomisli da joj je to zaista i bilo potrebno.

– Sta ima za jelo? – upita držeći se za stomak.

– Pečeni kokočur.

– O, ne! Zar opet?! – uzviknu očajnički. Nije obraćala pažnju na taj uzvik. – Kokočur, kokočur! – ponavljao je.

Omrznuo je tu glupu životinju koja nije bila ni ćurka, ni kokoška, ali je svakog dana bila na kućnom jelovniku. Ipak je i to bilo bolje od gladovanja. Jeo je mehanički, ne osećajući ukus hladnog mesa. Posmatrao je Hildu. Još uvek je bila lepa i zanosna. Ali ispod te površinske lepote krila se bolesna razmaženost i sebičnost koje ni tolike godine zajedničkog života nisu uspele da izleće. Ali, znala je da voli, iskreno.

– Večeras dolaze Flojdovi – obavesti ga ne odvrćajući pogled s ekrana.

Još jedna neprijatnost! Nije znao šta je Hilda nalazila u njima. Bili su dosadni, bez smisla za humor koji je činio smisao njegovog života.

– Dolaze li s decom?

– Ne!

Nije se nadao da će mu odgovoriti.

Kada je završio s jelom nestrpljivo zgrabi najnoviji »Galaks-magazin« i zavalj se u fotelju. Brzo je listao mahinalno čitajući naslove iz svih delova galaksije. Jedan naslov, izrađen krupnim masnim slovima privuče mu pažnju.

BOLNICA RAZMENE

(poslednja reč neurohirurgije)
UKOLIKO STE NEZADOVOLJNI
SVOJIM ŽIVOTOM I SVOJOM PRO-
FESIJOM NE OČAJAVAJTE DO-
VOLJNO JE DA DOLETITE NA PLA-
NETU STEATS (SISTEM REGULA),
PODNEŠITE DOKUMENTA, (DI-
PLOMU O STRUČNOSTI, MATICNI
LIST ZDRAVSTVENI KARTON),
3000 DELVARIJUMA, PRODETE
NEKOLIKO SPECIJALISTIČKIH
PREGLEDA... I NOVI ŽIVOT JE
PRED VAMA! NE PROPUSTITE

OVAKVU PRILIKU – ZA 3000,
NOVI ŽIVOT!

Dalje je sledio kraći tekst koji se bavio stručnijom stranom problema. Sve specijalističke preglede obavljali su androidi, koji su za to i stvoreni, a sam proces razmene mozгова HIRURG-AUTOMAT. Mogućnost greške je bila isključena.

Odložio je časopis u krilo. Vest ga je veoma uznemirila. Došla je u pravi čas, kada mu je bilo najpotrebnije. Već dugo je tonuo sve dublje daveći se u monotniji života kojim je živio. Ni posao mu više nije pružao zadovoljstvo kao nekada. Hilda je sve manje marila za njega. Prijatelji su ga napustili. Sve je to dobro osećao, svakim danom sve više, ali nije imao volje i snage da se pokrene i vrati u život.

Sada je, mada nesvesno, osećao svoju priliku. Promeniti mozak je značilo promeniti način života. Ideja se radala, bujala... Odlučio je da se nekom obrati za savet. Zašto ne Hildi? Ako ništa drugo, bila je pametna žena i trezveno je razmišljala.

Rešio je da malo odspava. Kasnije će, pošto malo razbistri misli, doneti konačnu odluku. Nije stigao da nameru sprovede u delo. Muzika koja je označavala kraj emisije ne dozvoli mu da sklopi oči. Naglo ustade i počne da šeta po sobi.

– Nešto te muči, dragi? – upita ga Hilda, tonom koji je odavao, bar naizgled, iskrenu zainteresovanost i zabrinutost.

– Da, nešto sam pročitao što me veoma uzbudilo. Možda bi ti mogla da me posavetuješ?

– Kako? Ne znam o čemu se radi.

Umesto odgovora, prinese joj novine i pokaza članak. Dok je čitala nestrpljivo je prelazio s jednog na drugi kraj sobe, očekujući da završi.

– I, – upita, kad konačno podiže pogled.

– Ne razumem, – rece. – name-
ravaš li da odeš tamo? Ili možda ja?

Opet njeno »JA«. Ali sada prede
preko toga.

– Da, nameravam da odem
tamo.

– Ali zašto? Mislim da si do-
voljno pametan.

– Ne, nisam pametan. Naprotiv.
Ovako se više ne može. Verujem da
i ti to osećaš ali mi ne pominješ iz
straha da me ne povrediš. Dosta je
bilo zavaravanja i mučnog ćutanja
i pretvaranja.

– Misliš da je ovo prilika za to?

– Zar ti ne misliš?

– Šta ja mislim, to nije važno. Ti
jedini možeš odlučiti. Radi se o
tvom životu.

Shvatio je da od nje ne može oče-
kivati savet, koji mu je bio tako po-
treban. Nije htela da snosi odgovor-
nost i rizik. Nemoćno se svali na sto-
licu. Dvoumljenje ga je dovodilo do
ludila. Da mu je predložila bilo šta,
poslušao bi je. Najgore od svega je
bilo to što nije mogao ni zamisliti
svoj budući život. Ma koliko se tru-
dio, upotrebljavao svoju maštu, nije
mogao pretpostaviti kakav će biti s
novim karakterom, osobinama, na-
činom života. Mogao je biti bolji,
prebroditi krizu, vratiti se u život,
ali je isto tako postajala opasnost
da bude još gori i nepodnošljiviji.

– Novaca imamo – prenu ga
Hilda iz razmišljanja.

Bila je nepopravljiv materijalista.
Ali nije se mogao ljutiti na nju. Ona
nije mogla da zna kakva se borba
odigrava u njemu. Ipak je to samo
bio njegov problem i on je jedini
bio taj koji je mogao da ga razreši.

– Mislim da bi ipak mogao da
pokušaš – javi se Hilda opet. –
Ako ti je zaista tako teško, drugo ti
ne preostaje.

Eto, rešio je. Koliko mu je laknulo.
Nikada nije ni slutio da će mu
Hilda jednom toliko pomoći. Kada
postane novi čovek, svakako će joj
se odužiti.

Nalazio se u čekaonici i nestrp-
ljivo očekivao da bude prozvan. Bio

je na kraju specijalističkog pre-
gleda od koga je sve zavisilo. Glavni
neurohirurg će odlučiti da li je spre-
man za zamenu.

– TIKS Tikster – najzad začu
svoje ime.

Ulazeći, zamalo se sudari s pre-
thodnim klijentom.

– Srećno! – dobaci mu mašući
formularom kroz vazduh.

Nadao se da će i on to moći da
kaže sledećem pacijentu.

Zatvorivši vrata kabineta pogled
mu se najpre zaustavi na bledom
licu androida.

– Vi ste Tikster? – upita ga hlad-
nim glasom.

– Da.

– Sedite, opustite se.

Tiks prihvati ponudu. Od preveli-
kog uzbuđenja grlo mu je bilo suvo
i stegnuto.

– Uzbuđeni ste, – upita android.

– Pomalo.

– I ja sam. Vi ste mi poslednji
pacijent.

– Zar prestajete s radom?

– Da. Sakupio sam novac potre-
ban za polaganje kaucije.

– Ne preostaje mi drugo nego da
Vam čestitam i poželim sreću tamo,
napolju.

– Hvala. Vidim da nestrpljivo
očekujete rezultate. Moram Vas
kao i sve ostale, upozoriti da se za-
mena može izvršiti samo jednom.
Drugu zamenu organizam ne može
podneti.

– Znači li to da su rezultati pozi-
tivni?

– Da, upravo to.

– Mnogo sam razmišljao i ne že-
lim da menjam odluku.

– Onda u redu.

– Android sede i potpisa formu-
lar, a zatim ubaci u uređaj za stav-
ljanje elektro-pećata.

– Sva ispitivanja ste prošli s pro-
laznom ocenom. Mozak vam je pot-
puno zdrav, koeficijent intelligen-
cije čak iznad proseka. Svako ko
izvrši zamenu s vama može biti sre-
ćan.

– Tiks drhtavim rukama primi formular.

– Ovo ćete zajedno s bušenom karticom poneti u »RAZMENJIVAČ UMOVA«.

– A kako da nađem partnera?

– To nije problem. Recite koje biste zanimanje hteli?

– Inženjer genetike.

– Retko zanimanje – prokomentariša neurdhirurg.

– Ali mi se sviđa.

– Imamo malo ponuda s tog područja. – Android otvori jedan od mnogobrojnih pretinaca. – Tačnije, samo četiri. Sada se odlučite koga ćete, da bi mu odmah uputili vašu ponudu.

– Svejedno mi je. Najbolje da izvučem jednog, na sreću.

Zažmure i izvuče jedan od četiri obrasca.

– Klod Stenberg, – pročitao.

Učini mu se da se android trže, ali mu to nije bilo važno.

– Gde ga mogu naći?

– On će još večeras dobiti vašu ponudu, pa ako prihvati, sutra u deset časova, po lokalnom vremenu, naći ćete se u sali broj 5. Ako ga tamo ne bude, obratite se ponovo ovde. Moj kolega, koji će me zameniti, ponudiće vam drugog partnera.

– Nadam se da to neće biti potrebno.

– Želim vam sreću, u svakom slučaju.

Tiks žurno napusti kabinet.

Iz razmišljanja ga trže kucanje na vratima.

Posle poziva »slobodno«, začu se:

– Evo me opet.

– Taj glas mu je bio dobro poznat.

– Sada je pauza, – progovori ledenim tonom.

– Došao sam po obaveštenje. Da li je slučajno stigla ponuda.

– Stigla je, pre nepuna dva sata.

Našao se u kabinetu i zatvori vrata za sobom.

– I?

– Šta, i?

– Kada je zakazano?

– Molio bih vas da ne odete.

– Zašto?

– Jer je ovo retko pošten čovek koji od zamene mnogo očekuje.

– Isto kao i ja.

Android duboko uzdahnu.

– U redu. Sutra u deset. Sala broj pet.

– Vi u to vreme nećete biti ovde?

– To vas se ne tiče.

– Dobro, dobro, ne ljutite se. Zbogom.

Android ne otpozdravi.

ON i ONA od sutra su slobodni.

Tiks je bio kao izgubljen u tom lavirintu hodnika. Svaki sledeći mu se činio kao prethodni.

Sinoć je dobio obaveštenje da je njegova ponuda prihvaćena a sada nije mogao da pronađe tu glupu salu. Kada je već počeo da pada u očajanje u dnu dugačkog hodnika ugleda toliko traženi broj 5. Pred vratima ne beše nikoga. Nemarno se nasloni na zid i pripali cigaretu. Još jednom se prisećao svega što je u obaveštenju pročitao.

Najvažniji detalj, koji mu je rasterao i poslednje sumnje i strahovanja, bio je slikovito uveravanje da ni teoretska opasnost od greške ne postoji. Za vreme dok se mozak nalazi van organizma, funkcija centralnog nervnog sistema obavlja elektromehanički uređaj. U toku transportovanja mozga, informacije vezane za lični život su zadržavane. Čitav proces trajao samo nekoliko sekundi. U slučaju...

– Vi ste Tiks Tikster?

Osmotrio je došljaka u trenutku. Visok, razvijen, naočit, lep. Mada spoljašnost nije morala ništa da znači, godilo mu je.

– Pretpostavljam da ste vi Stenberg?

– Da to sam ja. Zar ti se ne sviđam?

Ni sam nije znao zašto se nasme-
jao. Bio je fenomenalno raspoložen.

– Jesi li uzbuđen?

– Malo, – priznade Tikster. –
Ova zamena mi mnogo znači.

Zvono ih spreči da nastave razgo-
vor.

Koraknuvši u salu Tiksteru u oči
upade ogromna kabina s bezbroj-
nim uređajima. Prvi put postade
svestan svog, do tada vešto prikriva-
nog straha i strepnje.

*

Uzbuđenje dostiže vrhunac. Sve-
stan je činjenice da poslednji put
misli svojim mozgom.

– Počinjemo – oglasi se me-
talno-hladni glas mašine.

Očni kapci se sami, nezadrživo
sklapaju. Mrak. Zujanje. Oštar bol
koji mu para mozgom. Hladan do-
dir negde na temenu, zatiljku, čelu,
ni sam ne zna gde. A zatim i taj ose-
ćaj nestaje. Samo crnilo, beskonač-
nost, beskrajna praznina i vrtlog.
Ni jedan trzaj, ni najmanji pokret,
nikakva misao. Otkucaji srca sve
redi, krv sve sporije kola u žilama.
Ruke i noge hladne, pluća traže vaz-
duh kojeg je sve manje. Sve to traje
samo nekoliko trenutaka.

Zatim telom prolaze trnci, uz
kičmu, kroz udove. Disanje je rav-
nomernije. Crnilo zamenjuje sivilo.
Očni kapci se otvaraju. Prvo mica-
nje prstima, usnama... Duboki uz-
dah. Konačno, vraćanje u život.

»Ja mislim«, prva je pomisao.

– Sve bitne informacije koje se
odnose na vaš lični život su zadr-
žane, i zapisane u ćelije vašeg no-
vog mozga. Možete ići. Srećno!

»Zovem se Tiks TIKSTER, rođen
3087. godine, od majke Linde, oca
Grega...« Sve je u redu.

Prvi korak je nesiguran zbog
pretrpljenog opterećenja, ali već sle-
deći je čvrst i siguran.

Koraknuo je u novi život!

*

Izlazeći iz kabine ugleda nasme-
jano Stenbergovo lice.

– Kako je prijatelju? – upita ga
Stenberg oduševljeno.

– Odlično! – uzviknu Stenberg.

– Nisam se nadao da će sve tako
kratko trajati.

– Nije bilo ni bolno.

– Osnovno pravilo projektova-
nja: uzeti u obzir sve spoljašnje uti-
caje, odrediti tip planete, jačinu gra-
vitacije... – kroz smeh počeo Sten-
berg. – Je li u redu?

– Ne znam, veruj mi.

Stenberg se lupi po čelu.

– Kako sam samo glup!

Smejali su se dugo, do suza.

– To mi je bilo tako dosadno.

– Ja nisam imao ništa protiv
svog zanimanja. Ali, shvatićeš već!

Tikster ništa nije shvatao. Nije se
ni trudio.

*

Bol u glavi je bio nepodnošljiv. Iza-
šavši napolje, malo se povratio. Hla-
dan, rezak vazduh mu razbistri
misli. Mehanički podiže papir koji
je držao u ruci. Suznim očima, kao
kroz maglu još jednom pročita di-
jagnozu koju mu je lekar-specijali-
sta upravo postavio: »tumor
mozga«.

Grešku više nije mogao ispraviti.

KRAJ

SLUČAJ »CERT«

Gledao je u ekran ne verujući očima. Ujede se za mali prst da bi se uverio da ne sanja. Ne, nije san; bila je stvarnost, ma kako nemoguća izgledala. Velikim, svetlim slovima, trepereći na ekranu, stajalo je njegovo ime i prezime – DIN BEJT. Najpre mu je sve to bilo smešno i činilo se nemogućim, ali kako su sekunde prolazile bio je sve svesniji svoga položaja.

»Dragi gledaoci, nadamo se da ste...«

Isključi TV ne mogavši da podnese duboki, hrapavi glas spikera koji je i zvanično potvrđivao ono što je do pre nekoliko trenutaka bilo ispisano na ekranu.

»ONO« – njegovo ime i prezime!

Nervozno pripali cigaretu i u nemoćnom besu se sruči u fotelju. Još uvek nije mogao da veruje. Jedan od sedam milijardi; i to baš on. On koji svetu ništa nije dao i malo od njega i dobio: jedan stan, stalni posao, plazmobil...

Uzrok njegove neverice i sve većeg besa i osećanja nemoći bio je CERT-mašina-računar bio-mehaničko karaktera, konstruisan pre nekoliko godina a konačno izrađen pre nekoliko dana. U stvari, još uvek je bio samo mehaničkog karaktera. Da bi opravdao i prvi deo karakteristike – »BIO«, poslužiće on.

(Ne) Savršeni, po mišljenju Bejta, CERT je konstruisan i izrađen da bi čovečanstvu otkrio vekovne tajne prirode i proširio vidike njegovog saznanja. Ali mašina kao mašina, za to nije bila sposobna. Znala je da misli, ali ne i da oseća. A instinkt i samouverenost su, u borbi sa prirodom i njenim komplikovanim zakonima, bili itekako važni. Milijarde bitova su bile beskorisne bez ugra-

đivanja bio-elemenata. Za taj proces bio je potreban dobrovoljac koji bi mašini »preneo« svoja osećanja. Ipak, ni sva uveravanja kibernetičara i biologa nisu mogli da ubede niti jednog čoveka da je proces »prodaje« emocija potpuno bezopasan. Zatim je mašina dala svoj predlog: u njenu memoriju ubaciti imena svih stanovnika Zemlje, od kojih će sama izbaciti ime ispitanika. Posao oko pribavljanja tolikog broja imena bio je ogroman, ali u ime dobrobiti čovečanstva i to je učinjeno. CERT je odabirao, odabirao... I odabrao njega.

Tešio se, sećajući se ranijih poziva koji su garantovali sigurnost:

»Mašina će najpre ispitati, »pozajmiti« emocije, zapisati ih u memoriju, a ispitanik će ostati živ i zdrav«. Tešio se, celu noć ne sklopivši oka, da bi sutra dan, umoran i iscrpljen, pošao u naučni centar gde se CERT nalazio. Mrzeo je CERT-a.

*

Dr Stenli uvede Bejta u kabinet u čijem se centru uzdizala ogromna, metalno-plastična konstrukcija CERT-a. Nekoliko trenutaka Bejt je stajao, zadivljen i zaprepašćen veličinom i grandiznim izgledom računara. Svojom monumentalnošću i velelepnošću opravdavao je naziv najvećeg dostignuća ljudske rase. Strah najednom počeo da napušta njegovo srce a umesto njega dođe zbunjenost i zadivljenost.

Ogromne senzorske oči zasvetleše narandžasto-crvenom svetlošću kada se dva posetioca nadoše u vidnom polju CERT-a.

– Dovodim ti ispitanika – obrati mu se dr Stenli.

DRAGO MI JE – začu se duboki, metalno-hladni, jednolični glas CERT-a. – **JA SAM CERT.**

– **Din BEJT** – predstavi se i u poslednjem trenutku povuče nazad ruku koju je, u znak pozdrava, hteo da pruži svom sagovorniku. Jedva se uzdrža da se glasno ne nasmeje svojoj nepromišljenosti.

– **NADAM SE DA STE SPREMNI ZA PROCES.**

– **Da, fizički jesam, ali mi treba vremena da se i psihički pripremim.**

– **BICETE SPREMNI ZA 24 ČASA?**

Nije znao je li to pitanje ili konstatacija. Razmišljao je da li da odgovori ili prećuti kada ponovo začu metalni glas:

– **TO JE PITANJE?, GOSPODINE.**

– **Da.**

– **KADA OBAVIMO PROCES DO OVAKVIH NESPORAZUMA VIŠE NEĆE DOLAZITI.**

– **Zato i pristajem na proces.**

– **HVALA NA RAZGOVORU.**

Kada se nađe napolju, odahnu s olakšanjem. Nije se pokazao kao strašljivac. Naprotiv, držao se veoma hrabro. A tako se i osećao. Telo mu je umesto strahom bilo ispunjeno ponosom. On će biti čovek koji će tom veličanstvenom ostvarenju ljudske civilizacije pomoći da reši zagonetke prirode koje su ljudskom umu bile nedostupne.

*

Dve elektrode pritiskivale su mu oznojene slepoočnice. Zatim telom prode lagani drhtaj.

Imao je osećaj da tone, tone u provaliju bez dna. Osećao je kako se razlaže na deliće, molekule, atome... Bio je razložen na milijarde delova, ali se osećao čvrst i jak. Plivao je, razložen na neurone, preko memorijalnih ćelija, tonuo unutra, ostajao nekoliko stotih de-

lova sekunde, ponovo isplivavao s jednim neuronom manje, plivao dalje... Lanac emocija jedne nervne ćelije kidan je na najsitnije deliće i zapisivan u ćelije računara. Milioni bitova transformisali su se u neurone, metalne i hladne.

Zatim je ponovo počeo da se skuplja. Svi neuroni počеше ponovo, s nepogrešivom tačnošću u redosledu, da se nižu u prvobitan lanac emocija i starosti. Prikupljanje potraja nekoliko trenutaka a zatim čitava fluidna masa ponovo krenu nazad. Zaposedali su sve ćelije mozga...

... Svest mu se vrati. Rukama prođe preko tela da bi se uverio da je sve u redu. Osetio je ludu, neizmernu radost. Izlazeći iz predajne kabine začu pljesak. Grudi su mu se nadimale od ponosa koji dostiže vrhunac kada začu CERT-ov glas:

– **HVALA.**

Ovoga puta glas nije bio hladan i bezličan, već je odavao neizmernu radost.

Najlepše od svega je bilo to što je to bio njegov glas.

*

Zabluda je kratko trajala. CERT je sve manje bio mašina a sve više organizam. Mnogo puta je iz inata prekidao rad ostavljajući naučnike na cedilu. Odbijao je da prima informacije, dostojanstveno se isključujući. Kada je bio neraspoložen vikao je koliko ga zvučnici nose, rasterujući kibernetičare iz kabineta. Nekoliko puta je tražio da gleda filmove i zabavno-muzičke emisije. U ime nauke i napretka čovečanstva, konstruktori i naučno osoblje su sve to trpeli.

Vrhunac je dostigao kada se zaljubio u svoju čistačicu. Nije hteo da počne radni dan bez njenog poljupca. Toliko ga je zaludela da je počeo da daje pogrešna rešenja problema, iz šale. Kasnije se izvinjavao...

Sve to nije moglo dugo da traje. Prešao je granicu dopuštenog i bioćelije su izvađene.

Od tada radi kao pomoćni računar, kao podsklop jednog novog projekta. Više nije čist i sjajan. De-

beni slojevi prasine su prekrili nekada blistave površine.

Ipak, CERT je potvrdio činjenicu da mašina treba samo da misli a ne i da oseća.

Za to mu hvala!

KRAJ

Dragi čitaoci,

U rukama vam je već 16. broj SF serije popularne **Roto-biblioteke X – 100**. Sa zadovoljstvom možemo konstatovati da je ona naišla na vaše prihvatanje, već i samom činjenicom što je okupila dvadesetak hiljada stalnih čitalaca. To je tiraž koji je, doduše, na granici rentabilnosti, ali kako je tek nešto više od godinu dana od pokretanja edicije, uvereni smo da će krug njenih stalnih poklonika početi da se širi. Utoliko pre što smo već u prilici da najavimo da će se u njenom izdavačkom planu za 1987. godinu naći dela mnogih velikih majstora SF. Uz nove naslove iz serije **»Zvezdane staze«**, zatražili smo dela **Rogera Zelaznija, Tomasa Diša, braće Strugackih, Olge Larionove, Ilje Erenburga, Pjera Bula, Džeka Vansa, Džordža Martina i Lize Tatl, Alekseja Panšina** i mnogih drugih, tako da ćemo moći da vam obezbedimo vrhunsko SF štivo.

Mnogi od vas su, međutim, naknadno uočili na kioscima ovu našu seriju, pa pismima traže informacije o dosad objavljenim naslovima, kako bi propuštene brojeve naručili pouzećem. Da bismo vam omogućili lakše snalaženje prilikom naručivanja ovih brojeva, prilažemo spisak i cene svih dosad objavljenih naslova.

1. Ch. A. Bell RAT ZA ANDROMEDU 17	100 dinara
2. Ch. A. Bell PLANETA OPĆINJENIH	100 dinara
3. S. Tyrkley UJED KOBRE	100 dinara
4. Ch. A. Bell GALAKTIČKA STAZA	100 dinara
5. Ch. A. Bell LOV NA PLANETI GABON	100 dinara
6. S. Tyrkley ZVEZDANI KONKVISTADORI	100 dinara
7. Ch. A. Bell POVRATAK KIBORGA	100 dinara
8. M. L. Arnaud POSLEDNJI FENIKS	150 dinara
9. Ch. A. Bell OBRAČUN KOD CRNE JAME	150 dinara
10. S. Tyrkley DIVLJI LOVAC ZVEZDA	150 dinara
11. J. G. Vandel ZLODUH NAUKE	150 dinara
12. A. Osborne SMRT NA NEPTUNU	150 dinara
13. R. E. Vardeman KLINGONŠKI GAMBIT	200 dinara
14. R. Angelakis GALAKTIČKI TUNEL	200 dinara
15. Ch. A. Bell DUHOVI KAUS MEDIJUSA	200 dinara

Poznato vam je takode da smo pokrenuli i posebnu ediciju »Supernova«, u kojoj su dosad objavljene 3 knjige:

1. Džeјms Bliš
SPOK MORA DA UMRE	400 dinara
2. Artur Klark
KA SPUŠTANJU NOĆI	400 dinara
3. Kliford Simak
NEVOLJE SA TIHOOM	400 dinara

Svaku od pobrojanih knjiga najjednostavnije možete obezbediti ako ispunite priloženu narudžbenicu.

NIŠRO »DNEVNIK«, OOUR IZDAVAČKA DELATNOST
21000 Novi Sad, Bulevar 23. oktobra, br. 31

NARUDŽBENICA

Ovim naručujem da mi se pouzećem pošalju sledeći brojevi

1) SF Serije Roto-biblioteke X – 100 _____

(upisati broj ispred naslova)

2) Biblioteke »Supernova« _____

Poručilac _____

Broj pošte, mesto: _____

Adresa stana: _____

U _____, _____ 1986. godine

Potpis

SLEDEĆA SVESKA

ZAVEŠTANA KRUNA

BROJ 17 ● 200 DINARA

HAUARD VAJNSTAJN

U Zaveštanoj kruni, drugom iz serije romana »Zvezdane staze« koje objavljujemo u našoj SF ediciji, okvir radnje predstavlja građanski rat na planeti Šad, bogatoj strateškom rudom. Umešani su Klingonci, ali, naravno, i Enterprajz, koji uspeva da naslednicu prestola dovede na vlast na planeti. Pored političkog momenta, tu je i klingonska špijunaža, Mekojeva romantična ljubavna istorija sa princezom Kallin i tipljena opčinjenost naslednim plemstvom i plemićkim titulama. Ovakva heterogena mešavina uspeva da da jedan od najboljih romana u seriji, delom zahvaljujući i liku princeze, koja se od deteta pretvara u »zvezdu«, a pri tom prolazi kroz teška iskušenja.